

บทที่ 6

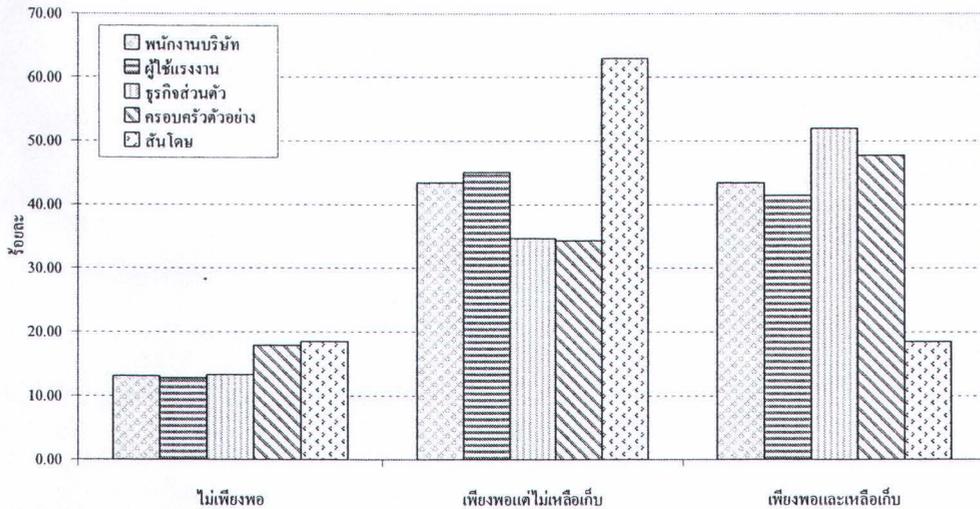
พฤติกรรมกรรมการเตรียมความพร้อมด้านเศรษฐกิจ

บทที่ 6 นี้เป็นการวิเคราะห์พฤติกรรมกรรมการเตรียมความพร้อมด้านเศรษฐกิจของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามกลุ่มตัวอย่างตามที่ได้จำแนกไว้ในบทที่ 5 โดยเนื้อหาประกอบด้วยรายได้และค่าใช้จ่ายรวมของครัวเรือน จำนวนหนี้สินของครัวเรือน การออมและการลงทุนในรูปแบบต่าง ๆ ในปัจจุบันและอนาคตของกลุ่มตัวอย่าง โดยมีรายละเอียดของการวิเคราะห์สรุปได้ดังต่อไปนี้

6.1 พฤติกรรมการเตรียมความพร้อมด้านการเศรษฐกิจจำแนกตามกลุ่ม

ตามที่ได้จำแนกกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 5 กลุ่มตามวิถีชีวิตและวัฒนธรรมแล้วนั้น ในส่วนนี้จะทำการอธิบายความต่างและความเหมือนของแต่ละกลุ่มเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการเตรียมความพร้อมด้านการเศรษฐกิจดังนี้

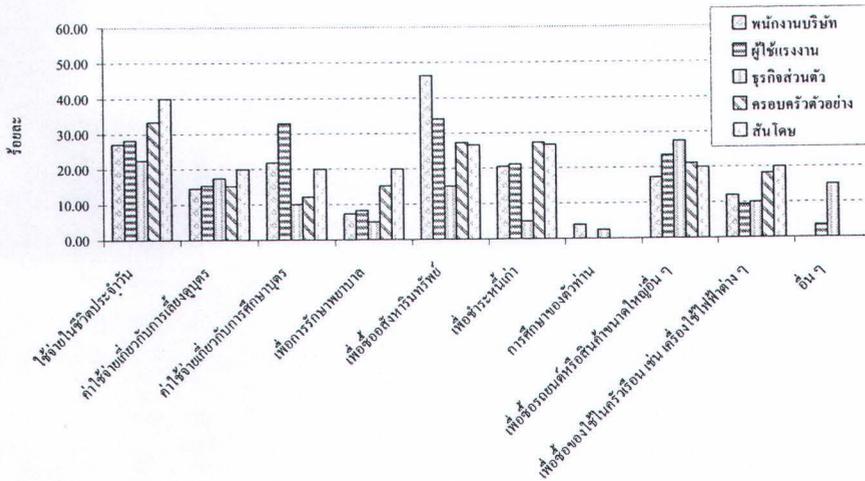
จากคำถามที่ว่า รายได้รวมของครัวเรือนต่อเดือนที่รายงานไว้นั้น เพียงพอสำหรับค่าใช้จ่ายในแต่ละเดือนหรือไม่ พบว่าในกลุ่มผู้รักสัน โดยและกลุ่มผู้ใช้แรงงานส่วนใหญ่ มีรายได้รวมของครัวเรือนเพียงพอค่าใช้จ่ายในแต่ละเดือนแต่ไม่เหลือเก็บ (ร้อยละ 62.96 และ ร้อยละ 45.12 ตามลำดับ) ในขณะที่กลุ่มผู้มีธุรกิจส่วนตัว และกลุ่มครอบครัวตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้รวมของครัวเรือนเพียงพอค่าใช้จ่ายในแต่ละเดือนและเหลือเก็บ (ร้อยละ 52.0 และร้อยละ 47.76 ตามลำดับ) ส่วนในกลุ่มพนักงานบริษัทนั้น มีรายได้รวมของครัวเรือนเพียงพอและไม่เพียงพอในแต่ละเดือนไม่แตกต่างกัน (ร้อยละ 45.43) (แผนภาพที่ 6.1) เป็นที่สังเกตว่ากลุ่มผู้รักสัน โดยเป็นกลุ่มที่มีสัดส่วนสูงสุดที่มีรายได้รวมของครัวเรือนไม่เพียงพอค่าใช้จ่ายในแต่ละเดือน

แผนภาพที่ 6.1 ร้อยละของผู้ตอบจำแนกตามกลุ่มและคำตอบเรื่องความเพียงพอของรายได้รวมของครัวเรือนกับค่าใช้จ่ายในแต่ละเดือน

สำหรับคำถามเกี่ยวกับการมีหนี้สินของครัวเรือนรวมของตัวผู้ตอบนั้น พบว่า ผู้ตอบทุกกลุ่มยกเว้นกลุ่มครอบครัวตัวอย่างที่ระบุว่าไม่มีหนี้สินในสัดส่วนที่สูงกว่าไม่มีหนี้สิน ในกรณีของผู้ตอบว่ามีหนี้สิน (ไม่ว่าจะเป็นหนี้สินของครัวเรือนหรือของตนเอง) นั้น พบว่าส่วนใหญ่ขอยืมเงินจากแหล่งกู้ยืมเงินในระบบ โดยกลุ่มที่มีสัดส่วนมากที่สุดในการขอยืมเงินจากแหล่งกู้ยืมเงินในระบบคือกลุ่มพนักงานบริษัท (ร้อยละ 78.81) ส่วนกลุ่มที่มีสัดส่วนในการขอยืมเงินจากแหล่งกู้ยืมเงินนอกระบบมากที่สุดคือกลุ่มผู้รักสันโดษ (ร้อยละ 26.67)

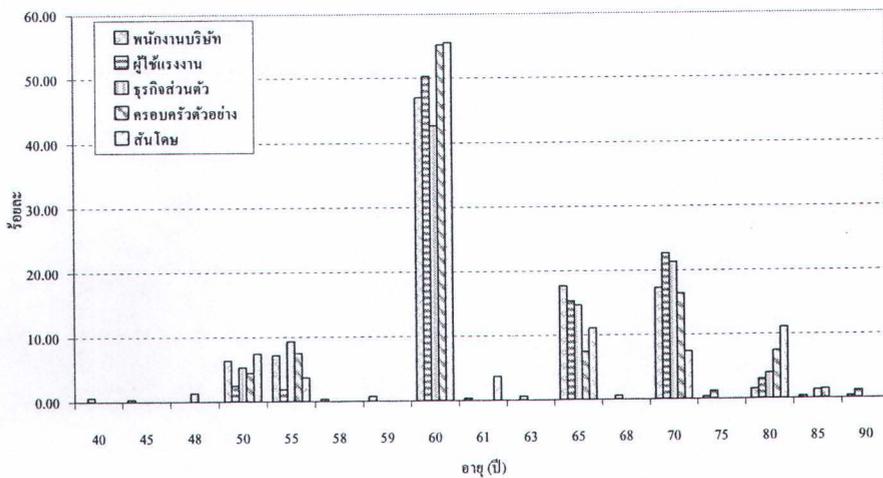
จากคำถามที่ว่า “ในกรณีที่มีการกู้ยืม ได้นำเงินที่กู้ยืมมาไปใช้จ่ายในเรื่องใดบ้าง” ผู้ตอบในกลุ่มพนักงานบริษัทและกลุ่มผู้ใช้แรงงานส่วนใหญ่ระบุมาก็คือ เงินที่กู้ยืมมาได้ นำไปใช้ในการซื้ออสังหาริมทรัพย์ (ร้อยละ 46.36 และร้อยละ 34.12 ตามลำดับ) ในขณะที่กลุ่มผู้รักสันโดษและกลุ่มครอบครัวตัวอย่างมีสัดส่วนส่วนใหญ่ระบุว่าเงินที่กู้ยืมเงินมานั้นนำไปใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน (ร้อยละ 40.00 และ ร้อยละ 33.33 ตามลำดับ) ส่วนกลุ่มผู้มีธุรกิจส่วนตัวส่วนใหญ่ นำเงินที่กู้ยืมมาไปใช้ในการซื้อรถยนต์หรือสินค้าขนาดใหญ่อื่น ๆ เป็นที่น่าสังเกตว่ากลุ่มที่ยืมเงินมาใช้เป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการศึกษาบุตรที่มีสัดส่วนมากกว่ากลุ่มอื่นคือกลุ่มผู้ใช้แรงงาน (ร้อยละ 32.94) (แผนภาพที่ 6.2)

แผนภาพที่ 6.2 ร้อยละของผู้ตอบจำแนกตามกลุ่มและวัตถุประสงค์ของการกั้ยืมเงิน

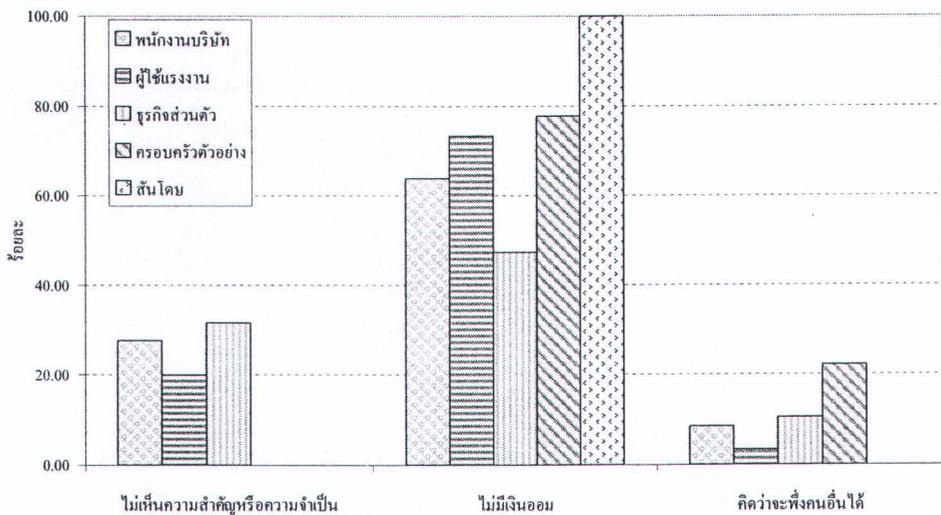
จากข้อถามที่ว่า “ท่านคาดว่าท่านจะเลิกทำงานประจำเมื่ออายุเท่าไร” นั้นผู้ตอบทุกกลุ่มระบุอายุที่จะเลิกทำงาน โดยส่วนใหญ่ระบุที่อายุ 60 ปี อย่างไรก็ตามกลุ่มผู้มีธุรกิจส่วนตัวเป็นกลุ่มที่มีสัดส่วนสูงสุดเมื่อเทียบกับกลุ่มอื่นที่ไม่ระบุอายุการเลิกทำงานประจำ โดยควรเลิกทำงานเมื่อร่างกายทำงานไม่ไหว

สำหรับข้อถามที่ว่า “ท่านคิดว่าวัยสูงอายุ คืออายุ (ปี)” ผู้ตอบส่วนใหญ่ทุกกลุ่มระบุว่าวัยสูงอายุเป็นอายุ 60 ปี (แผนภาพที่ 6.3) โดยอายุวัยสูงอายุโดยเฉลี่ยที่กลุ่มผู้ใช้แรงงานระบุไว้มีค่าสูงสุดที่ 63.81 ปี รองมาคือกลุ่มครอบครัวตัวอย่าง (63.06 ปี) และกลุ่มผู้มีธุรกิจส่วนตัว (62.84 ปี) ตามลำดับ

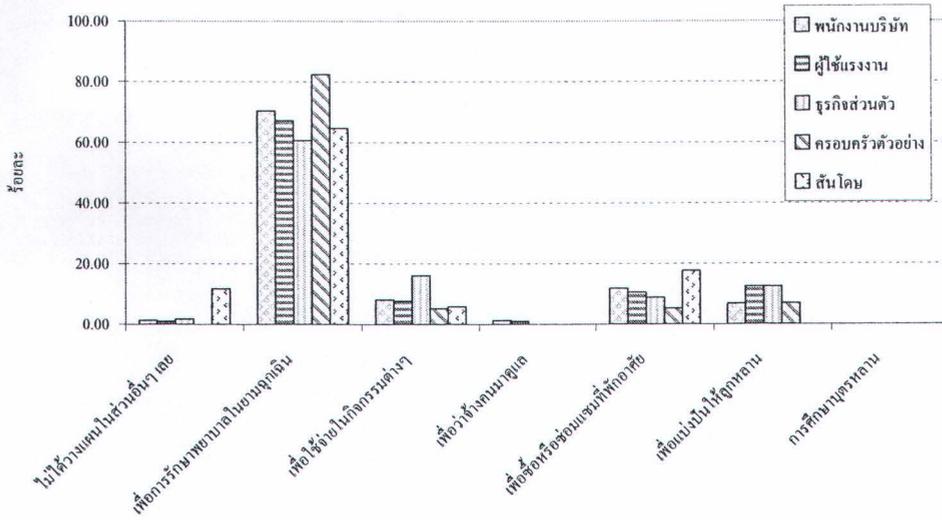
แผนภาพที่ 6.3 ร้อยละของผู้ตอบจำแนกตามกลุ่มและอายุที่คิดว่าเป็นวัยสูงอายุ

เมื่อถามคำถามว่า “ท่านมีการวางแผนทางการเงินเพื่อการใช้ชีวิตในยามสูงอายุหรือไม่” พบว่าทุกกลุ่มส่วนใหญ่มีการวางแผนทางการเงินเพื่อการใช้ชีวิตในยามสูงอายุ โดยกลุ่มผู้รักสันโดษเป็นกลุ่มที่มีสัดส่วนน้อยที่สุดที่มีการวางแผนทางการเงินเพื่อการใช้ชีวิตในยามสูงอายุ (ร้อยละ 62.96) สำหรับผู้ที่ตอบว่าไม่มีการวางแผนทางการเงินเพื่อการใช้ชีวิตในยามสูงอายุ พบว่าในทุกกลุ่มส่วนใหญ่ระบุเหตุผลของการไม่ได้วางแผนไว้ว่าคือ การไม่มีเงินออม โดยกลุ่มผู้รักสันโดษโดยทั้งหมดได้ระบุเหตุผลของการไม่ได้วางแผนไว้ว่าคือ การไม่มีเงินออม (แผนภาพที่ 6.4) จากแผนภาพจะเห็นว่ากลุ่มครอบครัวตัวอย่างเป็นกลุ่มที่คิดว่าจะพึ่งคนอื่นได้มากกว่ากลุ่มอื่น

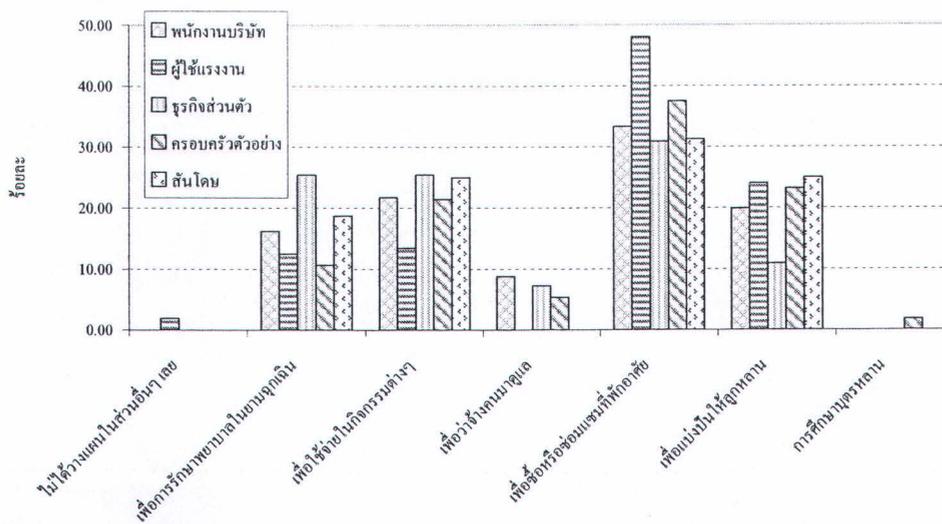

แผนภาพที่ 6.4 ร้อยละของผู้ตอบจำแนกตามกลุ่มและเหตุผลของการไม่ได้วางแผนทางการเงินเพื่อการใช้ชีวิตในยามสูงอายุ

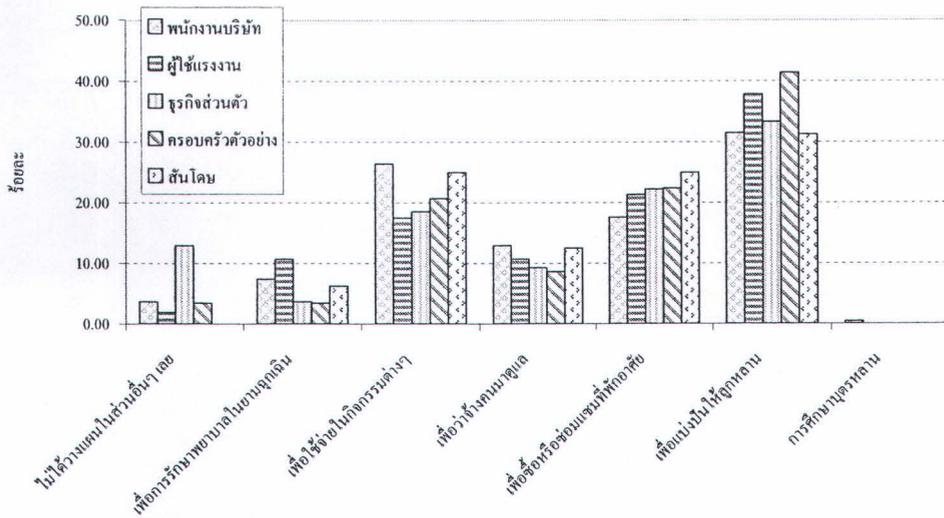
แผนภาพที่ 6.5 ถึงแผนภาพที่ 6.7 แสดงร้อยละของผู้ตอบจำแนกตามกลุ่มและเหตุผลของการวางแผนการออมหรือลงทุนด้านอื่นนอกเหนือจากการออมไว้ใช้ในยามสูงอายุที่ระบุความสำคัญเป็นอันดับที่ 1 อันดับที่ 2 และอันดับที่ 3 ตามลำดับ จากแผนภาพจะเห็นว่าสัดส่วนสูงสุดของทุกกลุ่มที่ระบุสาเหตุของการออมที่สำคัญอันดับที่ 1 คือ เพื่อการรักษาพยาบาลในยามฉุกเฉิน (แผนภาพที่ 6.5) ส่วนที่ระบุสาเหตุของการออมที่สำคัญอันดับที่ 2 ในสัดส่วนมากที่สุดในทุกกลุ่มคือ เพื่อซื้อหรือซ่อมแซมที่พักอาศัย (แผนภาพที่ 6.6) และผู้ตอบที่ระบุสาเหตุของการออมที่สำคัญอันดับที่ 3 ในสัดส่วนมากที่สุดคือ เพื่อแบ่งปันให้ลูกหลานในทุกกลุ่ม (แผนภาพที่ 6.7)

แผนภาพที่ 6.5 ร้อยละของผู้ตอบจำแนกตามกลุ่มและเหตุผลของการวางแผนการออมหรือลงทุนด้านอื่น นอกเหนือจากการออมไว้ใช้ในยามสูงอายุที่ระบุความสำคัญเป็นลำดับที่ 1

แผนภาพที่ 6.6 ร้อยละของผู้ตอบจำแนกตามกลุ่มและเหตุผลของการวางแผนการออมหรือลงทุนด้านอื่น นอกเหนือจากการออมไว้ใช้ในยามสูงอายุที่ระบุความสำคัญเป็นลำดับที่ 2

แผนภาพที่ 6.7 ร้อยละของผู้ตอบจำแนกตามกลุ่มและเหตุผลของการวางแผนการออมหรือลงทุนด้านอื่น นอกเหนือจากการออมไว้ใช้ในยามสูงอายุที่ระบุความสำคัญเป็นลำดับที่ 3

สำหรับข้อความว่า “รูปแบบการออมหรือการลงทุนใดที่ท่านใช้อยู่และคาดว่าจะใช้ในอนาคตเพื่อเป็นหลักประกันในยามสูงอายุของท่าน” (ตารางที่ 6.1) พบว่า ปัจจุบันผู้ตอบในทุกกลุ่มเลือกใช้รูปแบบการออมหรือการลงทุนอันดับแรกคือ เลือกใช้การฝากเงินในบัญชีออมทรัพย์ธนาคาร/สหกรณ์ออมทรัพย์ เช่นเดียวกับรูปแบบการออมและการลงทุนที่คาดว่าจะใช้ในอนาคตเพื่อเป็นหลักประกันในยามสูงอายุ

เมื่อพิจารณาความแตกต่างของร้อยละของผู้ตอบที่ระบุรูปแบบการออมหรือการลงทุนที่คาดว่าจะใช้ในอนาคตและที่ใช้อยู่ปัจจุบันเพื่อเป็นหลักประกันในยามสูงอายุแล้ว พบว่า สัดส่วนของผู้ตอบกลุ่มพนักงานบริษัท กลุ่มผู้ใช้แรงงาน และกลุ่มครอบครัวตัวอย่าง ที่เพิ่มขึ้นจากปัจจุบันมากที่สุด คือ การเลือกใช้รูปแบบการซื้อพันธบัตรรัฐบาล ส่วนกลุ่มธุรกิจส่วนตัวนั้นพบว่าสัดส่วนที่เพิ่มจากปัจจุบันมากที่สุด คือ การลงทุนในสลากออมสิน ในขณะที่กลุ่มผู้รักสัน โดยเลือกที่จะฝากเงินในบัญชีฝากประจำธนาคาร (ตารางที่ 6.2) เป็นที่น่าสังเกตว่ากลุ่มผู้รักสัน โดยมีสัดส่วนของการเลือกใช้รูปแบบการลงทุนที่คาดว่าจะใช้มากกว่าที่เลือกใช้ในปัจจุบันในทุกรูปแบบ

จากตารางที่ 6.2 จะเห็นว่ารูปแบบการลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (RMF) กองทุนหุ้นระยะยาว (LTF) การถือหุ้นสหกรณ์ออมทรัพย์ การลงทุนในตลาดหุ้น การซื้อทองแท่ง/ทองรูปพรรณ/อัญมณี พันธบัตรรัฐบาล และสลากออมสิน มีสัดส่วนที่เพิ่มขึ้นจากปัจจุบันในทุกกลุ่ม ในขณะที่การเก็บเป็นเงินสดนั้นเกือบทุกกลุ่ม (ยกเว้นกลุ่มผู้รักสัน โดย) เลือกใช้ในสัดส่วนที่น้อยลงกว่าปัจจุบัน

สำหรับคำถามเกี่ยวกับบุคคลที่ผู้ตอบคาดหวังว่าจะเป็นผู้ให้ความช่วยเหลือด้านการเงินเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุ (แผนภาพที่ 6.8 ถึงแผนภาพที่ 6.14) พบว่าผู้ตอบทุกกลุ่มคาดหวังมากที่สุดที่ตนเองจะช่วยตัวเองด้านการเงินเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุ (แผนภาพที่ 6.8) สำหรับความคาดหวังความช่วยเหลือจากคู่สมรสในระดับที่คาดหวังมากนั้นกลุ่มที่มีธุรกิจส่วนตัว กลุ่มครอบครัวตัวอย่าง และกลุ่มผู้รักสันโดษมีสัดส่วนที่สูงสุด (แผนภาพที่ 6.9)

สำหรับความคาดหวังความช่วยเหลือจากบุตรนั้นเกือบทุกกลุ่มส่วนใหญ่ (ยกเว้นกลุ่มครอบครัวตัวอย่าง) อยู่ในระดับที่คาดหวังระดับหนึ่ง ในขณะที่กลุ่มครอบครัวตัวอย่างนั้นส่วนใหญ่คาดหวังมากจากความช่วยเหลือจากบุตร (แผนภาพที่ 6.10) ส่วนความคาดหวังความช่วยเหลือจากพี่น้องนั้นกลุ่มผู้ใช้แรงงาน กลุ่มครอบครัวตัวอย่าง และกลุ่มผู้รักสันโดษ มีสัดส่วนมากที่สุดที่ไม่คาดหวังเลยจากพี่น้อง ในขณะที่กลุ่มพนักงานบริษัท และกลุ่มที่มีธุรกิจส่วนตัวนั้นมีความคาดหวังในระดับเฉย ๆ (แผนภาพที่ 6.11) และจากแผนภาพที่ 6.12 ถึงแผนภาพที่ 6.14 พบว่าทุกกลุ่มส่วนใหญ่ไม่คาดหวังความช่วยเหลือจากสมาชิกอื่นในครอบครัว เพื่อน และรัฐบาล

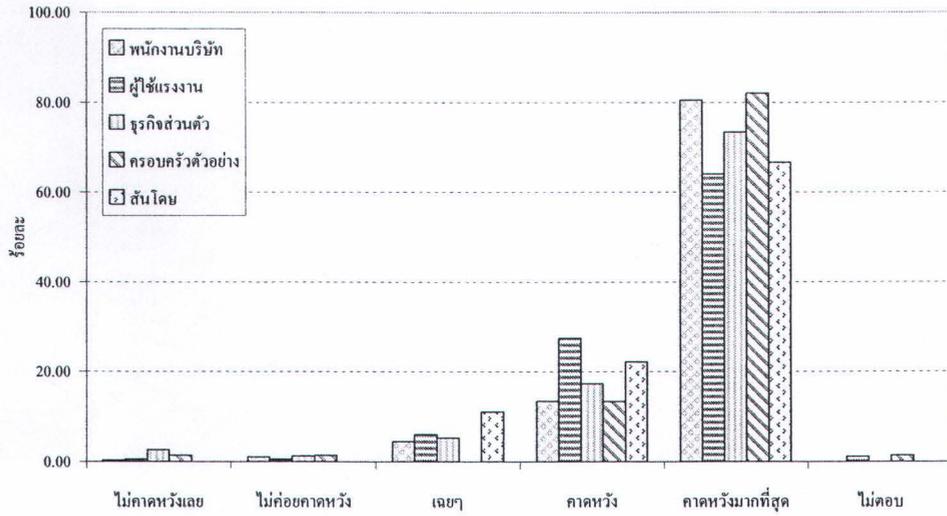

ตารางที่ 6.1 ร้อยละของผู้ตอบคำถามกลุ่มและรูปแบบการออมหรือการลงทุนที่ใช้และคาดว่าจะใช้ในอนาคตเพื่อเป็นหลักประกันในยามสูงอายุ

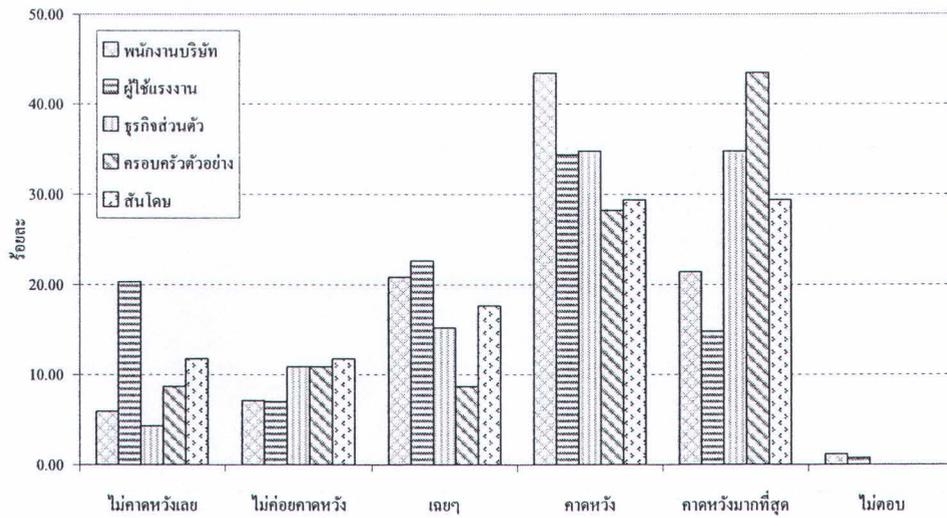
รูปแบบการออมหรือการลงทุน	ร้อยละของผู้ตอบว่าใช้อยู่ในปัจจุบัน						ร้อยละของผู้ตอบว่าจะใช้ในอนาคต					
	พนักงานบริษัท	ผู้ใช้แรงงาน	ธุรกิจส่วนตัว	ครอบครัวตัวอย่าง	ต่อต้านสังคม	รวม	พนักงานบริษัท	ผู้ใช้แรงงาน	ธุรกิจส่วนตัว	ครอบครัวตัวอย่าง	ต่อต้านสังคม	รวม
เก็บเป็นเงินสด	44.19	34.15	38.67	59.70	29.63	41.83	24.72	23.17	25.33	34.33	40.74	26.17
เงินฝากบัญชีฝากประจำธนาคาร	35.58	17.68	37.33	56.72	18.52	32.50	39.33	28.66	33.33	44.78	37.04	36.17
เงินฝากบัญชีออมทรัพย์ธนาคาร/สหกรณ์ออมทรัพย์	64.04	44.51	44.00	68.66	37.04	55.50	51.69	42.68	50.67	50.75	48.15	48.83
กองทุน กบข./กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ	24.34	5.49	1.33	11.94	3.70	14.00	20.60	7.93	1.33	14.93	3.70	13.33
กองทุนรวม (หน่วยลงทุน) / หุ้นกู้	7.87	3.05	2.67	10.45	3.70	6.00	18.35	10.98	13.33	17.91	3.70	15.00
กองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (RMF)	5.99	2.44	1.33	8.96	0.00	4.50	19.48	9.15	8.00	16.42	7.41	14.33
กองทุนหุ้นระยะยาว (LTF)	6.37	1.83	1.33	5.97	0.00	4.17	21.72	9.76	12.00	17.91	7.41	16.17
การถือหุ้นสหกรณ์ออมทรัพย์	25.84	4.27	9.33	13.43	11.11	15.83	31.46	15.24	12.00	26.87	14.81	23.33
การประกันชีวิต	45.69	22.56	41.33	46.27	22.22	37.83	41.20	25.61	40.00	37.31	29.63	35.83
การลงทุนในตลาดหุ้น	9.36	3.05	4.00	7.46	0.00	6.33	19.10	10.98	17.33	23.88	3.70	16.50
ทองแท่ง/ทองรูปพรรณ/อัญมณี	27.34	10.37	24.00	26.87	3.70	21.17	31.46	19.51	37.33	32.84	33.33	29.17
พันธบัตรรัฐบาล	10.86	5.49	5.33	11.94	11.11	8.83	29.21	19.51	20.00	32.84	22.22	25.50
สลากออมสิน	26.59	12.20	10.67	26.87	14.81	20.17	36.70	22.56	29.33	31.34	37.04	31.33
อสังหาริมทรัพย์/ที่ดิน/บ้าน	32.96	24.39	22.67	34.33	18.52	28.83	32.58	28.05	33.33	37.31	22.22	31.50
อื่นๆ คือ เล่นแชร์ และ icip อื่นๆ	0.37	1.22	0.00	0.00	0.00	0.50	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00

ตารางที่ 6.2 ความแตกต่างระหว่างร้อยละของผู้ตอบที่ระบุรูปแบบการออมหรือการลงทุนที่คาดว่าจะใช้ในอนาคตและใช้ในปัจจุบันเพื่อเป็นหลักประกันในยามสูงอายุ

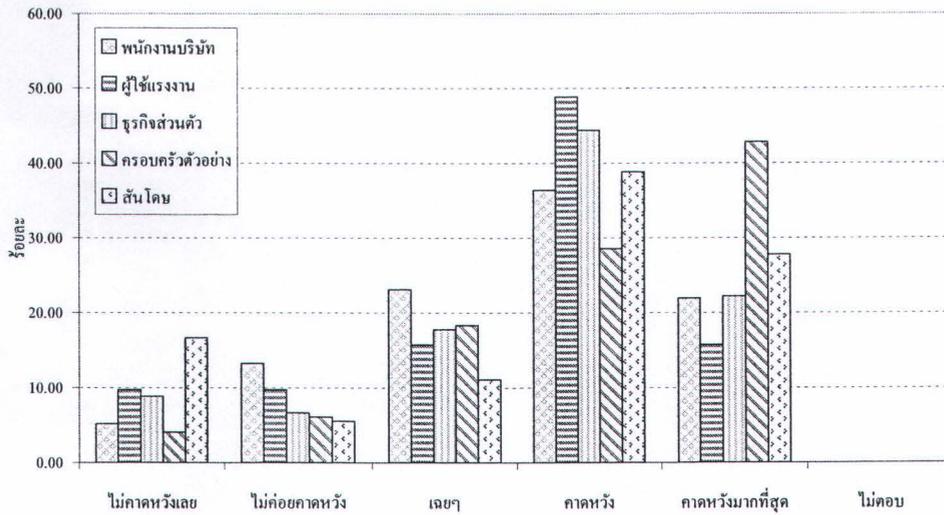
รูปแบบการออมหรือการลงทุน	พนักงานบริษัท	ผู้ใช้แรงงาน	ธุรกิจส่วนตัว	ครอบครัวตัวอย่าง	ต่อต้านตั้งคม	รวม
เก็บเป็นเงินสด	-19.48	-10.98	-13.33	-25.37	11.11	-15.67
เงินฝากบัญชีฝากประจำธนาคาร	3.75	10.98	-4.00	-11.94	18.52	3.67
เงินฝากบัญชีออมทรัพย์ธนาคาร/ สหกรณ์ออมทรัพย์	-12.36	-1.83	6.67	-17.91	11.11	-6.67
กองทุน กบข./กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ	-3.75	2.44	0.00	2.99	0.00	-0.67
กองทุนรวม (หน่วยลงทุน) / หุ้นกู้	10.49	7.93	10.67	7.46	0.00	9.00
กองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (RMF)	13.48	6.71	6.67	7.46	7.41	9.83
กองทุนหุ้นระยะยาว (LTF)	15.36	7.93	10.67	11.94	7.41	12.00
การถือหุ้นสหกรณ์ออมทรัพย์	5.62	10.98	2.67	13.43	3.70	7.50
การประกันชีวิต	-4.49	3.05	-1.33	-8.96	7.41	-2.00
การลงทุนในตลาดหุ้น	9.74	7.93	13.33	16.42	3.70	10.17
ทองแท่ง/ทองรูปพรรณ/อัญมณี	4.12	9.15	13.33	5.97	29.63	8.00
พันธบัตรรัฐบาล	18.35	14.02	14.67	20.90	11.11	16.67
สลากออมสิน	10.11	10.37	18.67	4.48	22.22	11.17
อสังหาริมทรัพย์/ที่ดิน/บ้าน	-0.37	3.66	10.67	2.99	3.70	2.67
อื่น ๆ คือ เล่นแชร์ และ ฌาปนกิจ สงเคราะห์	-0.37	-1.22	0.00	0.00	0.00	-0.50

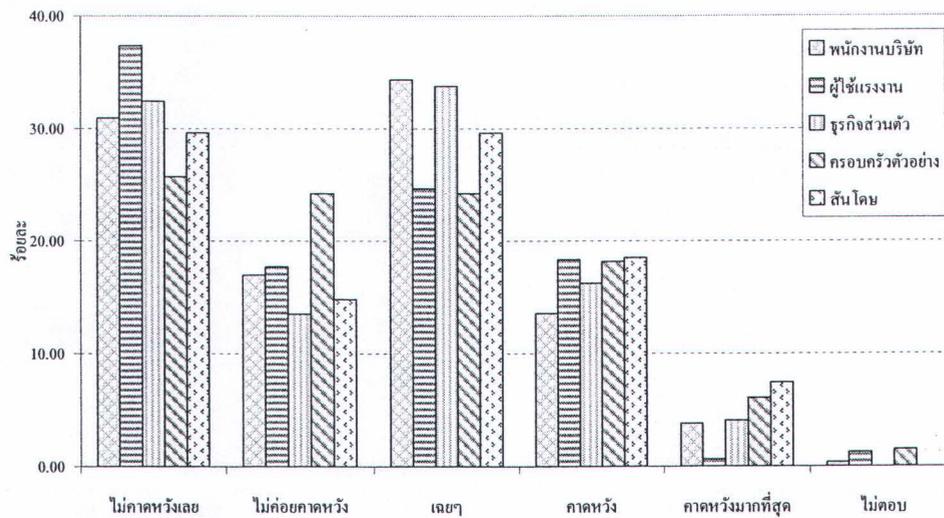
แผนภาพที่ 6.8 ร้อยละของผู้ตอบจำแนกตามกลุ่มและระดับความคาดหวังต่อตนเองที่ให้ความช่วยเหลือด้านการเงินเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุ

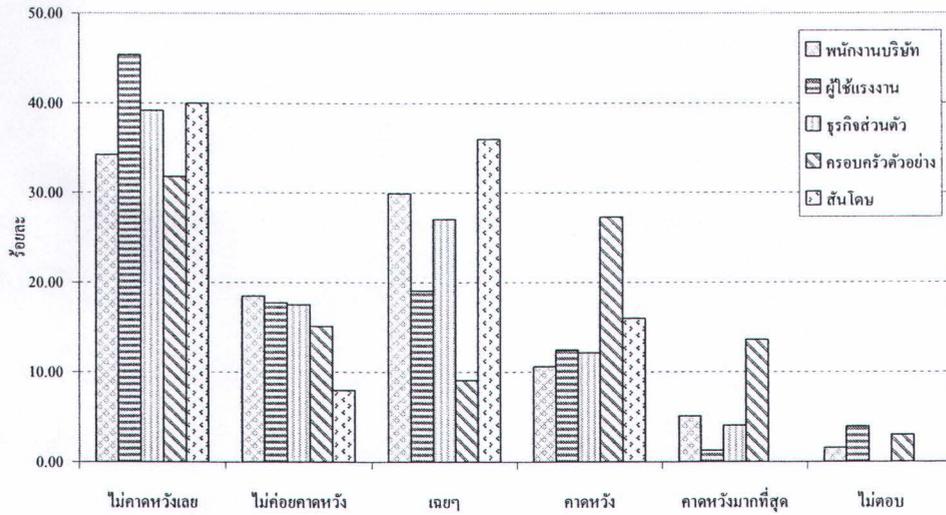
แผนภาพที่ 6.9 ร้อยละของผู้ตอบจำแนกตามกลุ่มและระดับความคาดหวังต่อคู่สมรสที่ให้ความช่วยเหลือด้านการเงินเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุ

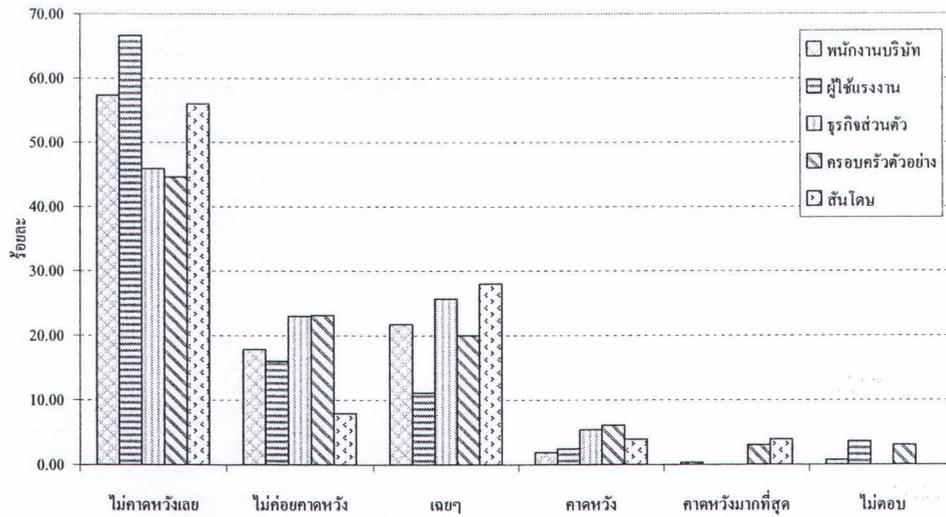
แผนภาพที่ 6.10 ร้อยละของผู้ตอบจำแนกตามกลุ่มและระดับความคาดหวังต่อบุตรที่ให้ความช่วยเหลือด้านการเงินเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุ

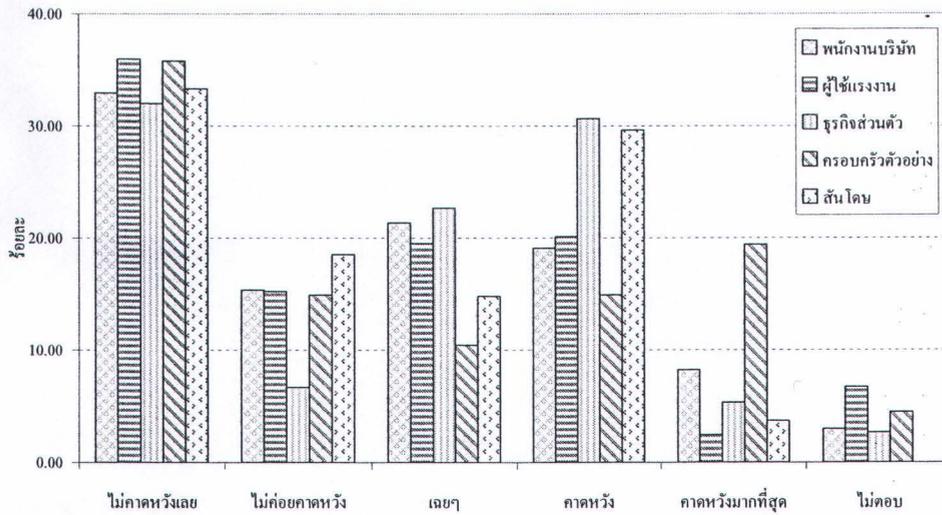
แผนภาพที่ 6.11 ร้อยละของผู้ตอบจำแนกตามกลุ่มและระดับความคาดหวังต่อพี่น้องที่ให้ความช่วยเหลือด้านการเงินเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุ

แผนภาพที่ 6.12 ร้อยละของผู้ตอบจำแนกตามกลุ่มและระดับความคาดหวังต่อสมาชิกอื่นในครอบครัวที่ให้ความช่วยเหลือด้านการเงินเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุ

แผนภาพที่ 6.13 ร้อยละของผู้ตอบจำแนกตามกลุ่มและระดับความคาดหวังต่อเพื่อนที่ให้ความช่วยเหลือด้านการเงินเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุ

แผนภาพที่ 6.14 ร้อยละของผู้ตอบจำแนกตามกลุ่มและระดับความคาดหวังต่อรัฐบาลที่ให้ความช่วยเหลือด้านการเงินเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุ

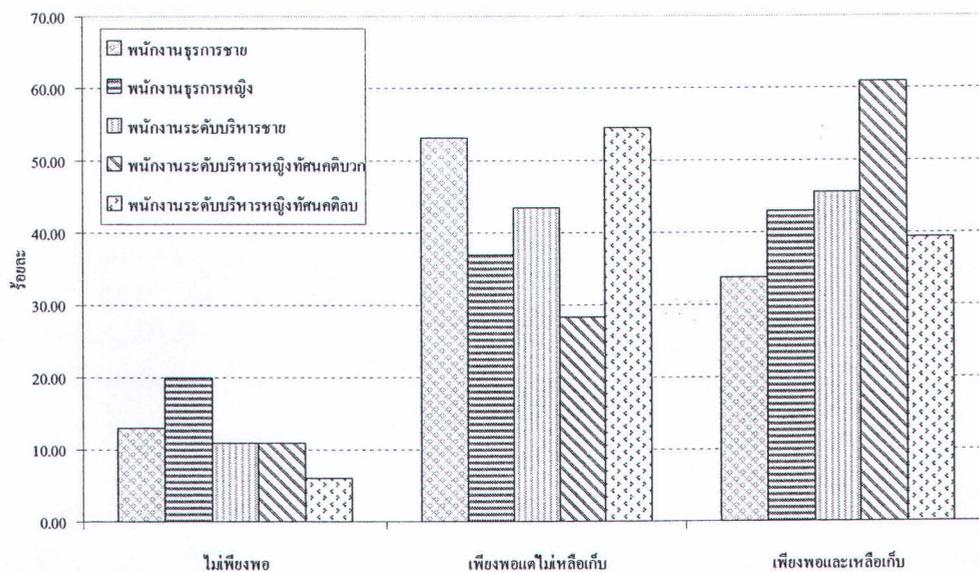
ที่กล่าวมาข้างต้น เป็นการวิเคราะห์พฤติกรรมการเตรียมความพร้อมด้านเศรษฐกิจของกลุ่มตัวอย่างที่จำแนกเป็น 5 กลุ่มหลัก คือ กลุ่มผู้ใช้แรงงาน กลุ่มพนักงานบริษัท กลุ่มผู้มีธุรกิจส่วนตัว กลุ่มครอบครัวตัวอย่าง และกลุ่มผู้รักสันโดษ ในลำดับต่อไปจะเป็นการวิเคราะห์ลงรายละเอียดของกลุ่มย่อยภายในแต่ละกลุ่มหลัก

6.2 พฤติกรรมการเตรียมความพร้อมด้านการเศรษฐกิจจำแนกตามกลุ่มย่อย

ตามที่ได้จำแนกกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 5 กลุ่มตามวิถีชีวิตและวัฒนธรรมแล้วนั้น ในแต่ละกลุ่มได้มีการจำแนกเป็นกลุ่มย่อย ส่วนนี้จะทำการอธิบายความต่างและความเหมือนของแต่ละกลุ่มย่อย

6.2.1 พฤติกรรมการเตรียมความพร้อมด้านการเศรษฐกิจของกลุ่มย่อยในกลุ่มพนักงานบริษัท

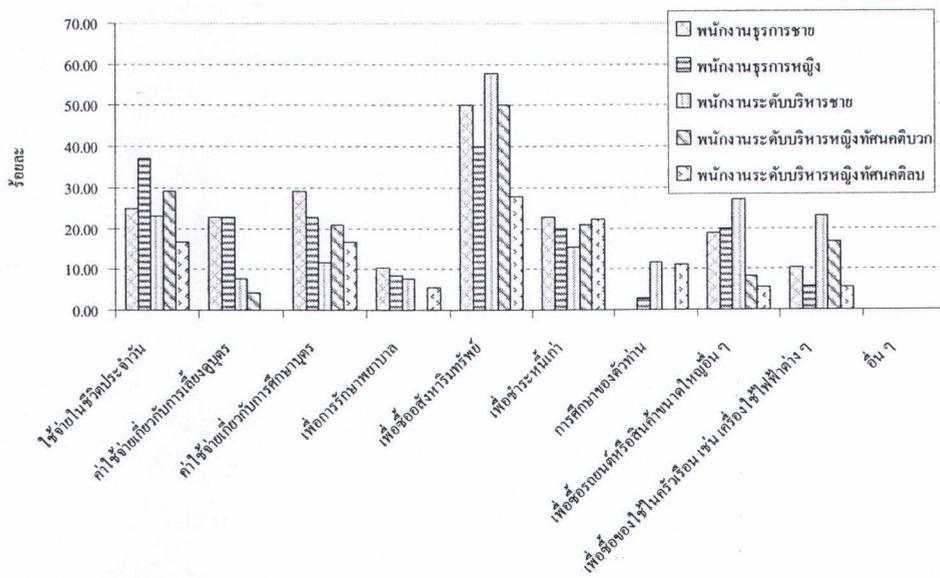
จากคำถามที่ว่า รายได้รวมของครัวเรือนต่อเดือนที่รายงานไว้นั้น เพียงพอสำหรับค่าใช้จ่ายในแต่ละเดือนหรือไม่ พบว่ากลุ่มพนักงานธุรการชาย และกลุ่มพนักงานระดับบริหารหญิงทัศนคติลบ ส่วนใหญ่มีรายได้รวมของครัวเรือนเพียงพอค่าใช้จ่ายในแต่ละเดือนแต่ไม่เหลือเก็บ (ร้อยละ 53.25 และ ร้อยละ 54.55 ตามลำดับ) ในขณะที่กลุ่มพนักงานธุรการหญิง พนักงานระดับบริหารชาย และกลุ่มพนักงานระดับบริหารหญิงทัศนคติบวกส่วนใหญ่มีรายได้รวมของครัวเรือนเพียงพอค่าใช้จ่ายในแต่ละเดือนและเหลือเก็บ (ร้อยละ 43.08 ร้อยละ 45.65 และร้อยละ 60.87 ตามลำดับ) (แผนภาพที่ 6.15) เป็นที่สังเกตว่ากลุ่มพนักงานธุรการหญิงเป็นกลุ่มที่มีสัดส่วนสูงสุดที่มีรายได้รวมของครัวเรือนไม่เพียงพอค่าใช้จ่ายในแต่ละเดือน

แผนภาพที่ 6.15 ร้อยละของผู้ตอบจำแนกตามกลุ่มย่อยของพนักงานบริษัทและคำตอบเรื่องความเพียงพอของรายได้รวมของครัวเรือนกับค่าใช้จ่ายในแต่ละเดือน

สำหรับคำถามเกี่ยวกับการมีหนี้สินของครัวเรือนรวมของผู้ตอบนั้น พบว่า ผู้ตอบในทุกกลุ่มย่อยนี้ระบุว่าไม่มีหนี้สินในสัดส่วนที่สูงกว่าไม่มีหนี้สิน ในกรณีของผู้ตอบว่ามีหนี้สิน (ไม่ว่าจะเป็นหนี้สินของครัวเรือนหรือของตนเอง) นั้น พบว่าส่วนใหญ่ขอยืมเงินจากแหล่งกู้ยืมเงินในระบบ โดยกลุ่มที่มีสัดส่วนมากที่สุดในการขอยืมเงินจากแหล่งกู้ยืมเงินในระบบคือ กลุ่มพนักงานระดับบริหารชาย (ร้อยละ 92.31) ส่วนกลุ่มที่มีสัดส่วนในการขอยืมเงินจากแหล่งกู้ยืมเงินนอกระบบมากที่สุดคือกลุ่มพนักงานธุรการหญิง (ร้อยละ 17.14)

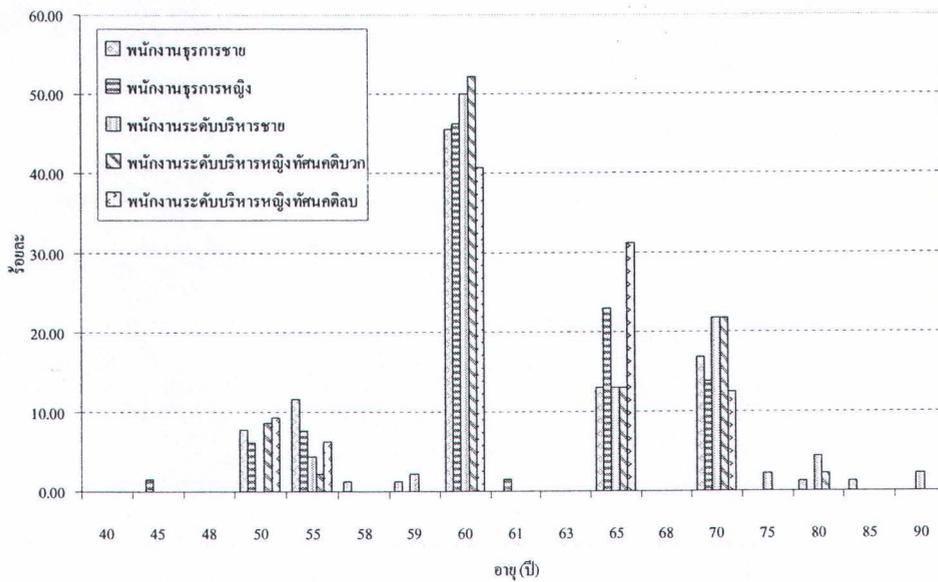
จากคำถามที่ว่า “ในกรณีที่มีการกู้ยืม ได้นำเงินที่กู้ยืมมาไปใช้จ่ายในเรื่องใดบ้าง” ผู้ตอบในทุกกลุ่มย่อยส่วนใหญ่ระบุว่า เงินที่กู้ยืมมาได้ นำใช้ในการซื้อสังหาริมทรัพย์ เป็นที่น่าสังเกตว่ากลุ่มที่ยืมเงินมาใช้เป็นค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวันที่มีสัดส่วนมากกว่ากลุ่มอื่นคือกลุ่มพนักงานธุรการหญิง (ร้อยละ 37.14) (แผนภาพที่ 6.16)

แผนภาพที่ 6.16 ร้อยละของผู้ตอบจำแนกตามกลุ่มย่อยของพนักงานบริษัทและวัตถุประสงค์ของการกู้ยืมเงิน

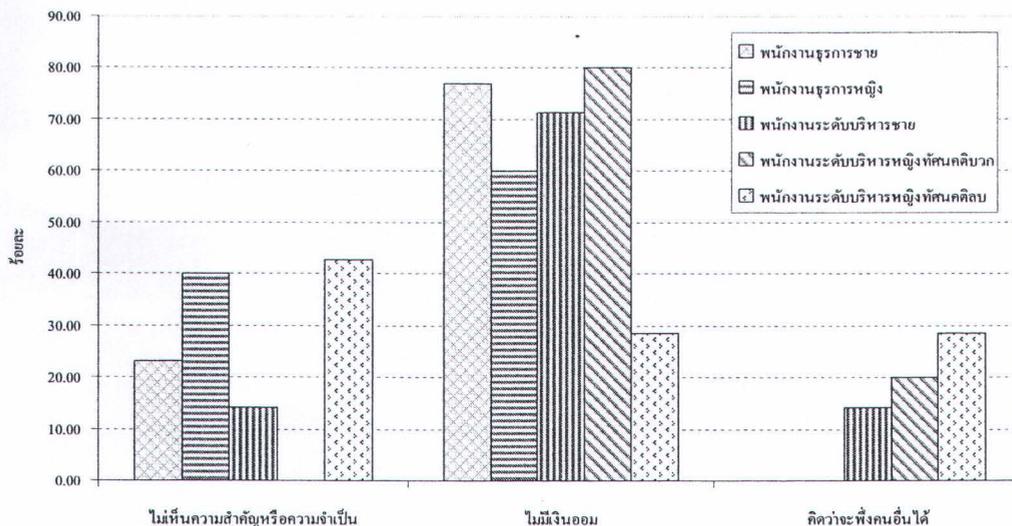
จากข้อถามที่ว่า “ท่านคาดว่าท่านจะเลิกทำงานประจำเมื่ออายุเท่าไร” นั้น ผู้ตอบทุกกลุ่มระบุอายุที่จะเลิกทำงาน โดยส่วนใหญ่ระบุอายุ 60 ปี อย่างไรก็ตามกลุ่มพนักงานธุรการหญิงเป็นกลุ่มที่มีสัดส่วนสูงสุดเมื่อเทียบกับกลุ่มอื่นที่ไม่ระบุอายุการเลิกทำงานประจำ โดยจะเลิกทำงานเมื่อร่างกายทำงานไม่ไหว

สำหรับข้อถามที่ว่า “ท่านคิดว่าวัยสูงอายุ คืออายุ (ปี)” ผู้ตอบส่วนใหญ่ทุกกลุ่มระบุว่าวัยสูงอายุ เป็นอายุ 60 ปี (แผนภาพที่ 6.17) โดยอายุวัยสูงอายุโดยเฉลี่ยที่กลุ่มพนักงานระดับบริหารชายระบุไว้มี ค่าสูงสุดที่ 64.43 ปี รองมาคือกลุ่มพนักงานระดับบริหารหญิง ทศนคติบวก (62.28 ปี) และอายุวัย สูงอายุโดยเฉลี่ยที่กลุ่มพนักงานระดับบริหารหญิงทศนคติลบระบุไว้เท่ากับกลุ่มพนักงานธุรการชาย (61.56 ปี)

แผนภาพที่ 6.17 ร้อยละของผู้ตอบจำแนกตามกลุ่มย่อยของพนักงานบริษัทและอายุที่คิดว่าเป็นวัยสูงอายุ

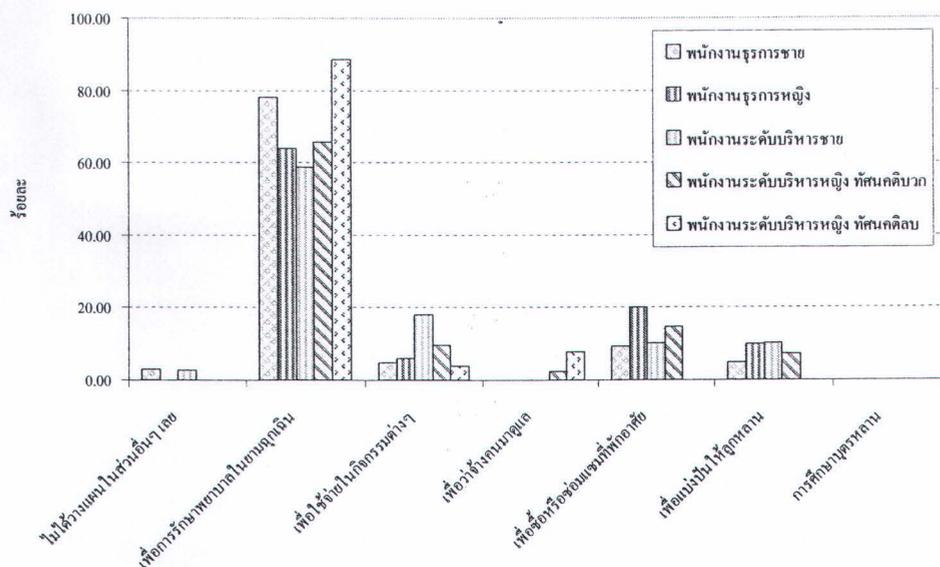
เมื่อถามคำถามว่า “ท่านมีการวางแผนทางการเงินเพื่อการใช้ชีวิตในยามสูงอายุหรือไม่” พบว่าทุก กลุ่มย่อยส่วนใหญ่มีการมีการวางแผนทางการเงินเพื่อการใช้ชีวิตในยามสูงอายุ โดยกลุ่มพนักงาน ธุรการหญิงเป็นกลุ่มที่มีสัดส่วนน้อยที่สุดที่มีการมีการวางแผนทางการเงินเพื่อการใช้ชีวิตในยามสูงอายุ (ร้อยละ 76.92) เกือบทุกกลุ่มย่อยที่ตอบว่าไม่มีการวางแผนทางการเงินเพื่อการใช้ชีวิตในยามสูงอายุ ส่วนใหญ่ระบุเหตุผลของการไม่ได้วางแผนไว้ว่าเป็น การไม่มีเงินออม ในขณะที่กลุ่มพนักงานระดับ บริหารหญิงทศนคติลบส่วนใหญ่ได้ระบุเหตุผลของการไม่ได้วางแผนไว้ว่าเป็น การไม่เห็นความสำคัญ หรือความจำเป็น (แผนภาพที่ 6.18)

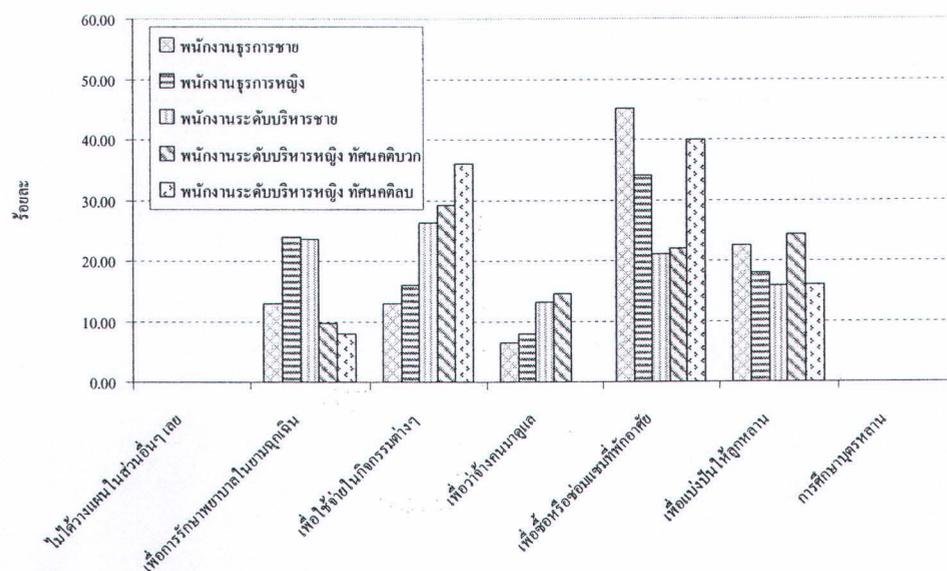
แผนภาพที่ 6.18 ร้อยละของผู้ตอบจำแนกตามกลุ่มย่อยของพนักงานบริษัทและเหตุผลของการไม่วางแผนทางการเงินเพื่อการใช้ชีวิตในยามสูงอายุ

แผนภาพที่ 6.19 ถึง แผนภาพที่ 6.21 แสดงร้อยละของผู้ตอบจำแนกตามกลุ่มย่อยของพนักงานบริษัทและเหตุผลของการวางแผนการออมหรือลงทุนด้านอื่นนอกเหนือจากการออมไว้ใช้ในยามสูงอายุที่ระบุความสำคัญเป็นอันดับที่ 1 อันดับที่ 2 และอันดับที่ 3 ตามลำดับ จากแผนภาพจะเห็นว่าสัดส่วนสูงสุดของทุกกลุ่มย่อยที่ระบุสาเหตุของการออมที่สำคัญอันดับที่ 1 คือเพื่อการรักษาพยาบาลในยามฉุกเฉิน (แผนภาพที่ 6.19) ส่วนสาเหตุของการออมที่สำคัญอันดับที่ 2 นั้นกลุ่มพนักงานธุรการชาย กลุ่มพนักงานธุรการหญิง และกลุ่มพนักงานระดับบริหารหญิง ทัศนคติลบมีสัดส่วนมากที่สุดในการระบุสาเหตุเพื่อซื้อหรือซ่อมแซมที่พักอาศัย ในขณะที่กลุ่มพนักงานระดับบริหารชาย และกลุ่มพนักงานระดับบริหารหญิง ทัศนคติบวกมีสัดส่วนมากที่สุดในการระบุสาเหตุเพื่อใช้จ่ายในกิจกรรมต่างๆ (แผนภาพที่ 6.20)

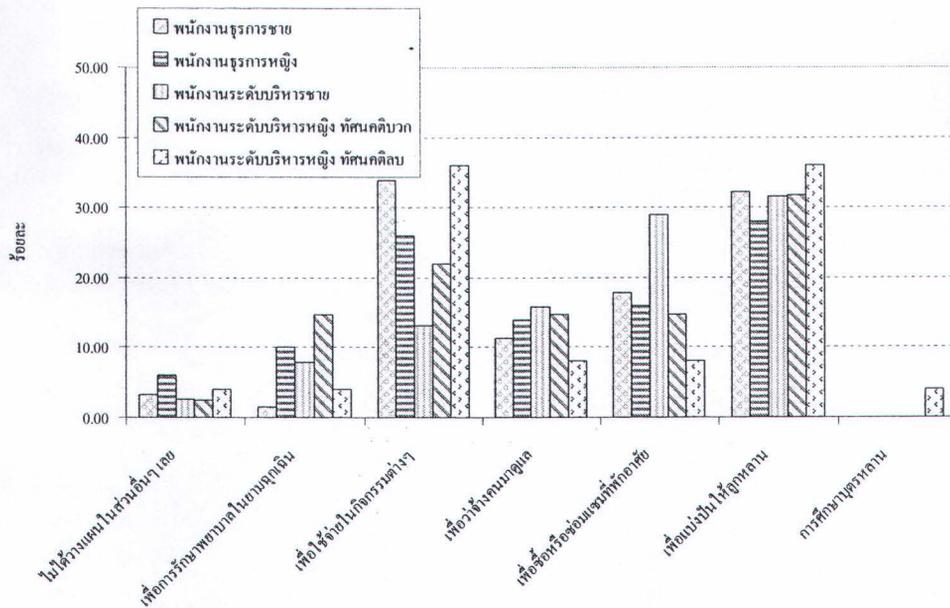
ผู้ตอบในกลุ่มพนักงานธุรการหญิง กลุ่มพนักงานระดับบริหารชาย และกลุ่มพนักงานระดับบริหารหญิงทัศนคติบวกที่ระบุสาเหตุของการออมที่สำคัญอันดับที่ 3 ในสัดส่วนมากที่สุดคือ เพื่อแบ่งปันให้ลูกหลานในทุกกลุ่ม ส่วนกลุ่มพนักงานธุรการชายมีสัดส่วนมากที่สุดที่ระบุสาเหตุเป็นเพื่อใช้จ่ายในกิจกรรมต่างๆ ในขณะที่กลุ่มพนักงานระดับบริหารหญิงทัศนคติลบนั้นมีสัดส่วนมากที่สุดที่ระบุสาเหตุเป็นเพื่อใช้จ่ายในกิจกรรมต่างๆ เท่ากับที่ระบุเป็นเพื่อแบ่งปันให้ลูกหลานในทุกกลุ่ม (แผนภาพที่ 6.21)

แผนภาพที่ 6.19 ร้อยละของผู้ตอบจำแนกตามกลุ่มย่อยของพนักงานบริษัทและเหตุผลของการวางแผนการออมหรือลงทุนด้านอื่นนอกเหนือจากการออมไว้ใช้ในยามสูงอายุที่ระบุความสำคัญเป็นลำดับ 1

แผนภาพที่ 6.20 ร้อยละของผู้ตอบจำแนกตามกลุ่มย่อยของพนักงานบริษัทและเหตุผลของการวางแผนการออมหรือลงทุนด้านอื่นนอกเหนือจากการออมไว้ใช้ในยามสูงอายุที่ระบุความสำคัญเป็นลำดับ 2

แผนภาพที่ 6.21 ร้อยละของผู้ตอบจำแนกตามกลุ่มย่อยของพนักงานบริษัทและเหตุผลของการวางแผนการออมหรือลงทุนด้านอื่นนอกเหนือจากการออมไว้ใช้ในยามสูงอายุที่ระบุความสำคัญเป็นลำดับ 3

สำหรับข้อคำถามว่า “รูปแบบการออมหรือการลงทุนใดที่ท่านใช้อยู่และคาดว่าจะใช้ในอนาคตเพื่อเป็นหลักประกันในยามสูงอายุของท่าน” (ตารางที่ 6.3) พบว่า ปัจจุบันผู้ตอบในทุกกลุ่มย่อยเลือกใช้รูปแบบการออมหรือการลงทุนอันดับแรกคือ เลือกใช้การฝากเงินในบัญชีออมทรัพย์ธนาคาร/สหกรณ์ออมทรัพย์ แต่อย่างไรก็ตามสัดส่วนของผู้ตอบในกลุ่มพนักงานระดับบริหารหญิงที่สนใจที่ระบุรูปแบบการออมและการลงทุนเป็นใช้การฝากเงินในบัญชีออมทรัพย์ธนาคาร/สหกรณ์ออมทรัพย์นั้น เท่ากับการใช้การประกันชีวิต

สำหรับรูปแบบการออมหรือการลงทุนใดที่คาดว่าจะใช้ในอนาคตเพื่อเป็นหลักประกันในยามสูงอายุนั้น เกือบทุกกลุ่มย่อยของพนักงานบริษัท (ยกเว้นกลุ่มพนักงานระดับบริหารชาย) ส่วนใหญ่ยังคงเลือกใช้ การฝากเงินในบัญชีออมทรัพย์ธนาคาร/สหกรณ์ออมทรัพย์ ในขณะที่ส่วนใหญ่ของกลุ่มพนักงานระดับบริหารชายคาดว่าจะใช้การซื้อสลากออมสินในอนาคตเพื่อเป็นหลักประกันในยามสูงอายุ (ตารางที่ 6.3)

เมื่อพิจารณาความแตกต่างของร้อยละของผู้ตอบที่ระบุรูปแบบการออมหรือการลงทุนที่คาดว่าจะใช้ในอนาคตและที่ใช้อยู่ปัจจุบันเพื่อเป็นหลักประกันในยามสูงอายุแล้ว พบว่าสัดส่วนของผู้ตอบกลุ่มพนักงานธุรการชายเพิ่มขึ้นจากปัจจุบันมากที่สุดคือ การเลือกใช้รูปแบบการซื้อพันธบัตรรัฐบาล กลุ่มพนักงานธุรการหญิงนั้นพบว่าสัดส่วนที่เพิ่มจากปัจจุบันมากที่สุดคือการลงทุนในพันธบัตรรัฐบาล และการลงทุนในกองทุนหุ้นระยะยาว (LTF) ในขณะที่กลุ่มพนักงานระดับบริหารชายส่วนใหญ่เลือกที่

ลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (RMF) เพิ่มขึ้นกว่าปัจจุบัน กลุ่มพนักงานระดับบริหารหญิงทัศนคติบวกเลือกที่ลงทุนในพันธบัตรรัฐบาล และการลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (RMF) เพิ่มขึ้นกว่าปัจจุบันพอๆ กัน ในขณะที่กลุ่มพนักงานระดับบริหารหญิงทัศนคติลบเลือกที่ลงทุนในกองทุนหุ้นระยะยาว (LTF) (ตารางที่ 6.4)

จากตารางที่ 6.4 จะเห็นว่ารูปแบบการลงทุนใน กองทุนรวม (หน่วยลงทุน) / หุ้นกู้ กองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (RMF) กองทุนหุ้นระยะยาว (LTF) การถือหุ้นสหกรณ์ออมทรัพย์ การลงทุนในตลาดหุ้นพันธบัตรรัฐบาล และสลากออมสิน มีสัดส่วนที่เพิ่มขึ้นจากปัจจุบันในทุกกลุ่มย่อยของพนักงานบริษัท ในขณะที่การเก็บเป็นเงินสด การฝากเงินในบัญชีออมทรัพย์ธนาคาร/สหกรณ์ออมทรัพย์ และการประกันชีวิตนั้นเกือบทุกกลุ่ม เลือกใช้ในสัดส่วนที่น้อยลงกว่าปัจจุบัน

สำหรับคำถามเกี่ยวกับบุคคลที่ผู้ตอบกลุ่มย่อยคาดหวังว่าจะเป็นผู้ให้ความช่วยเหลือด้านการเงินเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุ (แผนภาพที่ 6.22 ถึง แผนภาพที่ 6.28) พบว่าผู้ตอบทุกกลุ่มย่อย คาดหวังมากที่สุดที่ตนเองจะช่วยตัวเองด้านการเงินเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุ (แผนภาพที่ 6.22) สำหรับความคาดหวังความช่วยเหลือจากคู่สมรสในระดับที่คาดหวังนั้นเกือบทุกกลุ่มย่อยมีสัดส่วนที่สูงสุด ยกเว้นกลุ่มพนักงานระดับบริหารหญิงทัศนคติลบที่คาดหวังความช่วยเหลือจากคู่สมรสในระดับเฉย ๆ มากที่สุด (แผนภาพที่ 6.23)

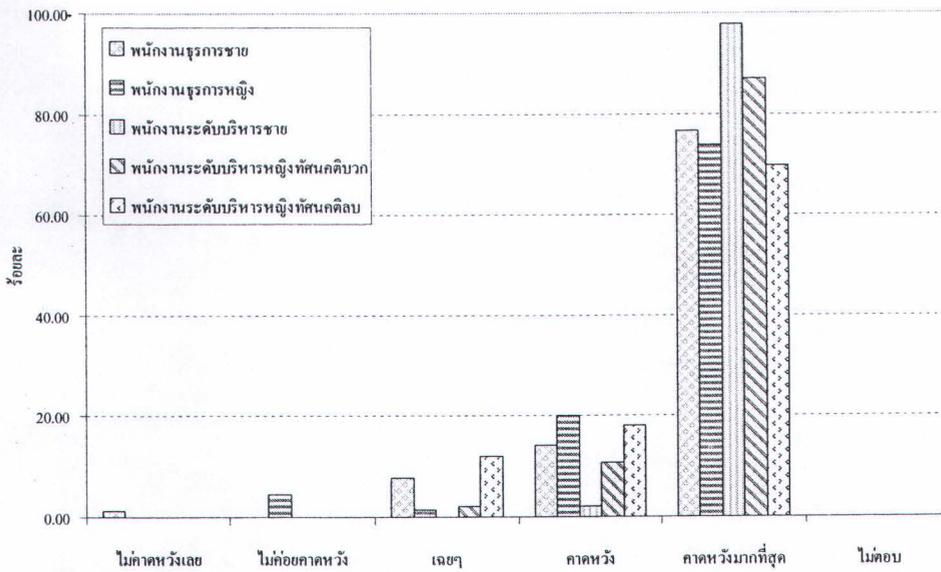
สำหรับความคาดหวังความช่วยเหลือจากบุตรนั้นทุกกลุ่มส่วนอยู่ในระดับที่คาดหวังระดับหนึ่งเป็นที่น่าสังเกตว่ากลุ่มพนักงานระดับบริหารชายส่วนใหญ่มีความคาดหวังจากความช่วยเหลือจากบุตรในระดับเฉยๆ เท่ากับระดับคาดหวังระดับหนึ่ง (แผนภาพที่ 6.24) ส่วนความคาดหวังความช่วยเหลือจากพี่น้องนั้นกลุ่มพนักงานธุรการชาย และกลุ่มพนักงานธุรการหญิง และกลุ่มพนักงานระดับบริหารชาย มีสัดส่วนมากที่สุดที่คาดหวังจากพี่น้องในระดับเฉย ๆ ส่วนกลุ่มพนักงานระดับบริหารหญิงทัศนคติบวกมีความคาดหวังจากพี่น้องในระดับเฉยๆ ระดับคาดหวังระดับหนึ่ง และคาดหวังในสัดส่วนเท่ากัน ในขณะที่กลุ่มพนักงานระดับบริหารหญิงทัศนคติลบนั้นส่วนใหญ่ไม่คาดหวังความช่วยเหลือจากพี่น้อง (แผนภาพที่ 6.25) จากแผนภาพที่ 6.26 ถึงแผนภาพที่ 6.28 พบว่า ทุกกลุ่มย่อยส่วนใหญ่ไม่คาดหวังความช่วยเหลือจากสมาชิกอื่นในครอบครัว เพื่อน และรัฐบาล

ตารางที่ 6.3 ร้อยละของผู้ตอบจำแนกตามกลุ่มย่อยของพนักงานบริษัทและรูปแบบการออมหรือการลงทุนที่ใช้ในอนาคตเพื่อเป็นหลักประกัน
ในยามสูงอายุ

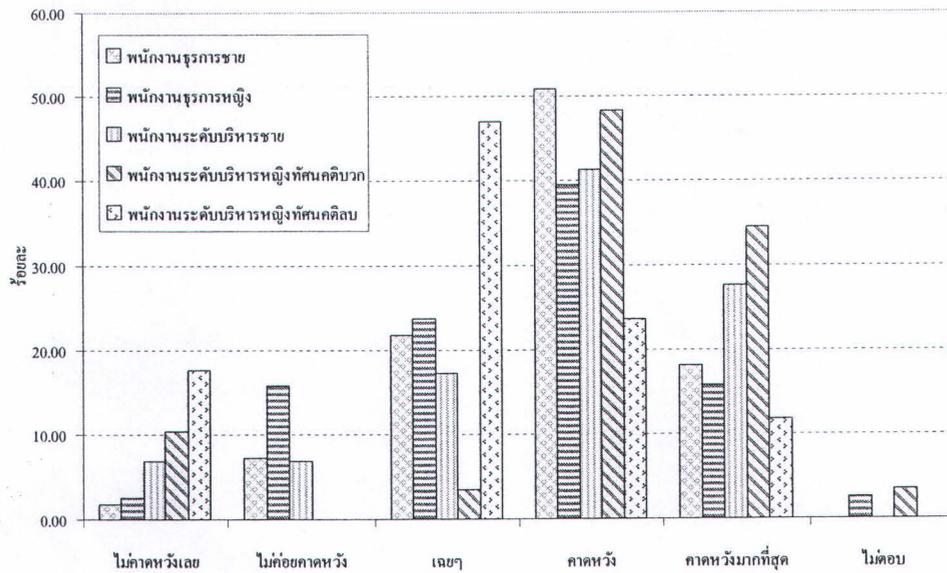
รูปแบบการออมหรือการลงทุน	ร้อยละของผู้ตอบว่าใช้ในปัจจุบัน						ร้อยละของผู้ตอบว่าคาดว่าจะใช้ในอนาคต					
	พนักงาน ธุรการชาย	พนักงาน ธุรการ หญิง	พนักงาน ระดับ บริหาร ชาย	พนักงานระดับ บริหารหญิง ทัศนคติบวก	พนักงานระดับ บริหารหญิง ทัศนคติลบ	รวม	พนักงาน ธุรการชาย	พนักงาน ธุรการ หญิง	พนักงาน ระดับ บริหาร ชาย	พนักงานระดับ บริหารหญิง ทัศนคติบวก	พนักงานระดับ บริหารหญิง ทัศนคติลบ	รวม
เก็บเป็นเงินสด	48.05	43.08	41.30	43.48	42.42	44.19	28.57	26.15	19.57	23.91	21.21	24.72
เงินฝากบัญชีฝากประจำธนาคาร	36.36	29.23	41.30	43.48	27.27	35.58	41.56	27.69	47.83	50.00	30.30	39.33
เงินฝากบัญชีออมทรัพย์ธนาคาร/สหกรณ์ออมทรัพย์	63.64	53.85	73.91	67.39	66.67	64.04	51.95	44.62	47.83	67.39	48.48	51.69
กองทุน กบข./กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ	25.97	13.85	32.61	30.43	21.21	24.34	18.18	18.46	32.61	21.74	12.12	20.60
กองทุนรวม (หน่วยลงทุน)/ หุ้นกู้	5.19	4.62	17.39	13.04	0.00	7.87	12.99	10.77	32.61	23.91	18.18	18.35
กองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (RMF)	5.19	4.62	8.70	6.52	6.06	5.99	12.99	10.77	36.96	30.43	12.12	19.48
กองทุนหุ้นระยะยาว (LTF)	2.60	3.08	10.87	15.22	3.03	6.37	15.58	16.92	32.61	26.09	24.24	21.72
การถือหุ้นสหกรณ์ออมทรัพย์	20.78	18.46	36.96	36.96	21.21	25.84	27.27	21.54	39.13	43.48	33.33	31.46
การประกันชีวิต	37.66	33.85	54.35	67.39	45.45	45.69	35.06	32.31	43.48	65.22	36.36	41.20
การลงทุนในตลาดหุ้น	5.19	7.69	17.39	13.04	6.06	9.36	10.39	16.92	26.09	30.43	18.18	19.10
ทองแท่ง/ทองรูปพรรณ/อัญมณี	19.48	21.54	32.61	39.13	33.33	27.34	31.17	23.08	28.26	47.83	30.30	31.46
พันธบัตรรัฐบาล	5.19	7.69	19.57	15.22	12.12	10.86	27.27	21.54	36.96	39.13	24.24	29.21
สลากออมสิน	18.18	21.54	32.61	36.96	33.33	26.59	31.17	26.15	50.00	47.83	36.36	36.70
อสังหาริมทรัพย์/ที่ดิน/บ้าน	23.38	16.92	52.17	50.00	36.36	32.96	23.38	26.15	41.30	50.00	30.30	32.58
อื่น ๆ คือ เล่นแชร์ และ ฌาปนกิจสงเคราะห์	0.00	0.00	0.00	2.17	0.00	0.37	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00

ตารางที่ 6.4 ความแตกต่างระหว่างร้อยละของผู้ตอบในกลุ่มย่อยของพนักงานบริษัทที่ระบุรูปแบบการออมหรือการลงทุนที่คาดว่าจะใช้ในอนาคตและใช้ในปัจจุบันเพื่อเป็นหลักประกันในยามสูงอายุ

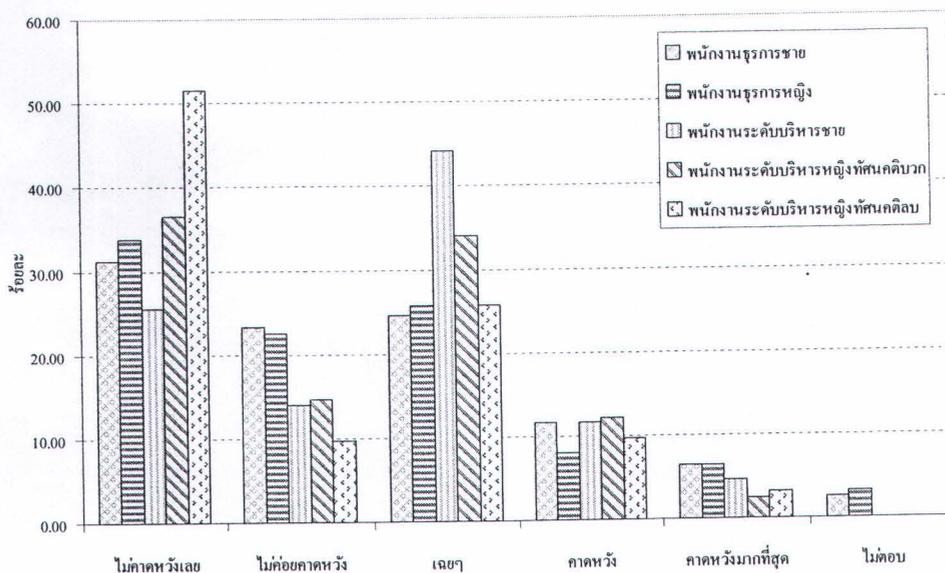
รูปแบบการออมหรือการลงทุน	พนักงาน ธุรกิจราย	พนักงาน ธุรกิจหญิง	พนักงาน ระดับ บริหารชาย	พนักงานระดับ บริหารหญิง ทัศนคติบวก	พนักงานระดับ บริหารหญิง ทัศนคติลบ	รวม
เก็บเป็นเงินสด	-19.48	-16.92	-21.74	-19.57	-21.21	-19.48
เงินฝากบัญชีฝากประจำธนาคาร	5.19	-1.54	6.52	6.52	3.03	3.75
เงินฝากบัญชีออมทรัพย์ธนาคาร /สหกรณ์ออมทรัพย์	-11.69	-9.23	-26.09	0.00	-18.18	-12.36
กองทุน กบข./กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ	-7.79	4.62	0.00	-8.70	-9.09	-3.75
กองทุนรวม (หน่วยลงทุน) / หุ้นกู้	7.79	6.15	15.22	10.87	18.18	10.49
กองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (RMF)	7.79	6.15	28.26	23.91	6.06	13.48
กองทุนหุ้นระยะยาว (LTF)	12.99	13.85	21.74	10.87	21.21	15.36
การถือหุ้นสหกรณ์ออมทรัพย์	6.49	3.08	2.17	6.52	12.12	5.62
การประกันชีวิต	-2.60	-1.54	-10.87	-2.17	-9.09	-4.49
การลงทุนในตลาดหุ้น	5.19	9.23	8.70	17.39	12.12	9.74
ทองแท่ง/ทองรูปพรรณ/อัญมณี	11.69	1.54	-4.35	8.70	-3.03	4.12
พันธบัตรรัฐบาล	22.08	13.85	17.39	23.91	12.12	18.35
สลากออมสิน	12.99	4.62	17.39	10.87	3.03	10.11
อสังหาริมทรัพย์/ที่ดิน/บ้าน	0.00	9.23	-10.87	0.00	-6.06	-0.37
อื่น ๆ คือ เล่นแชร์ และ ฉापนักงสงเคราะห์	0.00	0.00	0.00	-2.17	0.00	-0.37

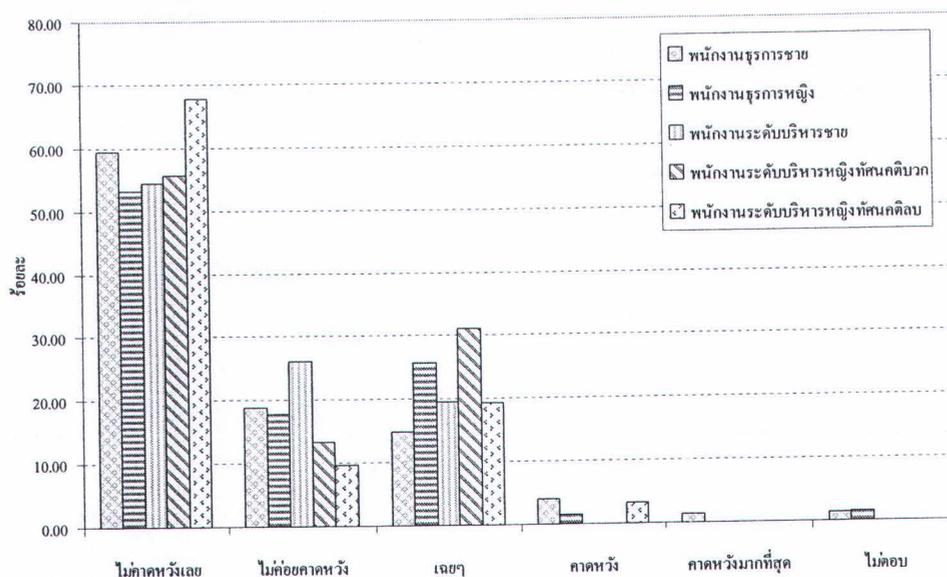
แผนภาพที่ 6.22 ร้อยละของผู้ตอบจำแนกตามกลุ่มย่อยของพนักงานบริษัทและระดับความคาดหวังต่อตนเองที่ให้ความช่วยเหลือด้านการเงินเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุ

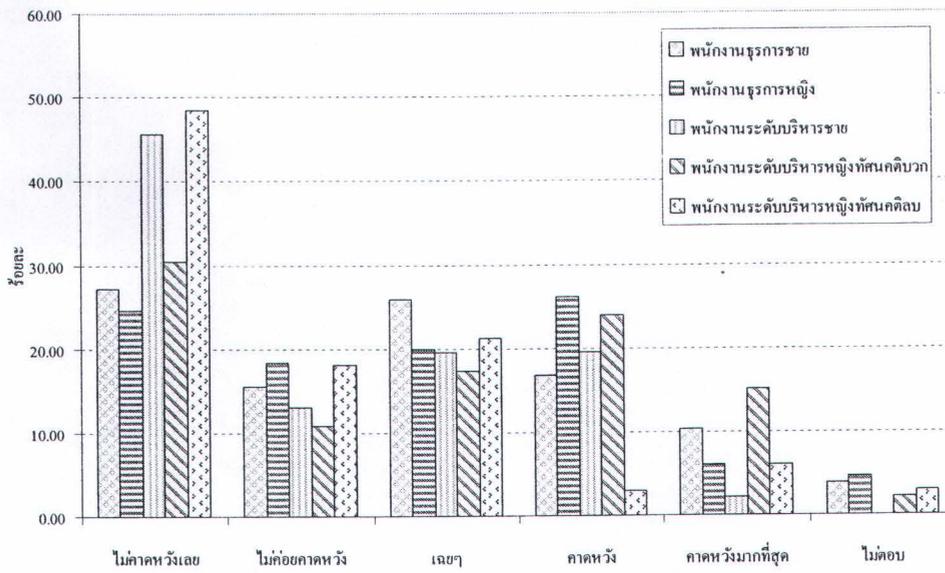
แผนภาพที่ 6.23 ร้อยละของผู้ตอบจำแนกตามกลุ่มย่อยของพนักงานบริษัทและระดับความคาดหวังต่อคู่สมรสที่ให้ความช่วยเหลือด้านการเงินเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุ

แผนภาพที่ 6.26 ร้อยละของผู้ตอบจำแนกตามกลุ่มย่อยของพนักงานบริษัทและระดับความคาดหวังต่อสมาชิกอื่นในครอบครัวที่ให้ความช่วยเหลือด้านการเงินเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุ

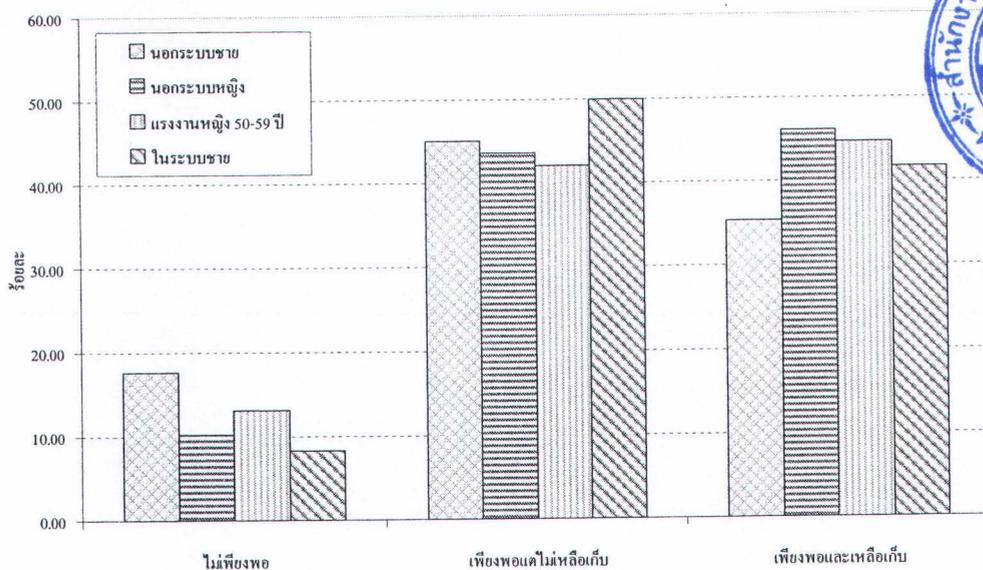
แผนภาพที่ 6.27 ร้อยละของผู้ตอบจำแนกตามกลุ่มย่อยของพนักงานบริษัทและระดับความคาดหวังต่อเพื่อนที่ให้ความช่วยเหลือด้านการเงินเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุ

แผนภาพที่ 6.28 ร้อยละของผู้ตอบจำแนกตามกลุ่มย่อยของพนักงานบริษัทและระดับความคาดหวังต่อรัฐบาลที่ให้ความช่วยเหลือด้านการเงินเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุ

6.2.2 พฤติกรรมการเตรียมความพร้อมด้านเศรษฐกิจของกลุ่มย่อยในกลุ่มผู้ใช้แรงงาน

จากคำถามที่ว่า รายได้รวมของครัวเรือนต่อเดือนที่รายงานไว้นั้น เพียงพอสำหรับค่าใช้จ่ายในแต่ละเดือนหรือไม่ พบว่ากลุ่มผู้ใช้แรงงานนอกระบบชาย และกลุ่มผู้ใช้แรงงานในระบบชาย ส่วนใหญ่มีรายได้รวมของครัวเรือนเพียงพอค่าใช้จ่ายในแต่ละเดือนแต่ไม่เหลือเก็บ (ร้อยละ 45.12 และ ร้อยละ 50.00 ตามลำดับ) ในขณะที่กลุ่มผู้ใช้แรงงานนอกระบบหญิง และกลุ่มผู้ใช้แรงงานหญิง 50-59 ปี ส่วนใหญ่มีรายได้รวมของครัวเรือนเพียงพอค่าใช้จ่ายในแต่ละเดือนและเหลือเก็บ (ร้อยละ 46.15 และร้อยละ 44.74 ตามลำดับ) (แผนภาพที่ 6.29) เป็นที่สังเกตว่ากลุ่มผู้ใช้แรงงานนอกระบบชายเป็นกลุ่มที่มีสัดส่วนสูงสุดเมื่อเทียบกับกลุ่มอื่นที่มีรายได้รวมของครัวเรือนไม่เพียงพอค่าใช้จ่ายในแต่ละเดือน

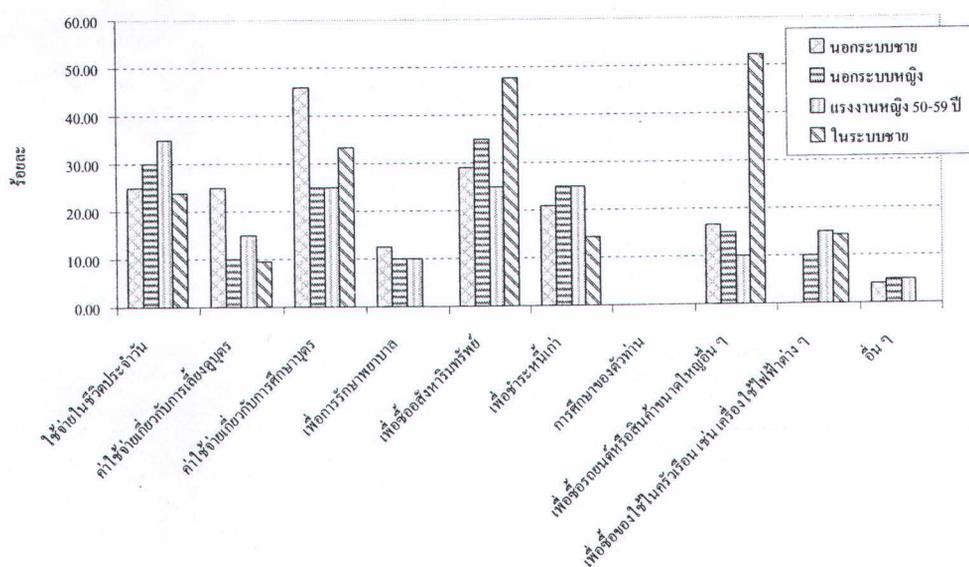

แผนภาพที่ 6.29 ร้อยละของผู้ตอบจำแนกตามกลุ่มย่อยของผู้ใช้แรงงานและคำตอบเรื่องความเพียงพอของรายได้รวมของครัวเรือนกับค่าใช้จ่ายในแต่ละเดือน

สำหรับคำถามเกี่ยวกับการมีหนี้สินของครัวเรือนรวมของตัวผู้ตอบนั้น พบว่า ผู้ตอบในเกือบทุกกลุ่มย่อยระบุว่าไม่มีหนี้สินในสัดส่วนที่สูงกว่าไม่มีหนี้สิน ในขณะที่กลุ่มผู้ใช้แรงงานนอกระบบชายส่วนใหญ่ระบุว่าไม่มีหนี้สินในสัดส่วนที่สูงกว่ามีหนี้สิน ในกรณีของผู้ตอบว่ามีหนี้สิน (ไม่ว่าจะเป็นหนี้สินของครัวเรือนหรือของตนเอง) นั้น พบว่าส่วนใหญ่ขอยืมเงินจากแหล่งกู้ยืมเงินในระบบ โดยกลุ่มที่มีสัดส่วนมากที่สุดในการขอยืมเงินจากแหล่งกู้ยืมเงินในระบบคือผู้ใช้แรงงานในระบบชาย (ร้อยละ

85.71) ส่วนกลุ่มที่มีสัดส่วนในการขอยืมเงินจากแหล่งกู้ยืมเงินนอกระบบมากที่สุดคือกลุ่มผู้ใช้แรงงานหญิง 50-59 ปี (ร้อยละ 35.00)

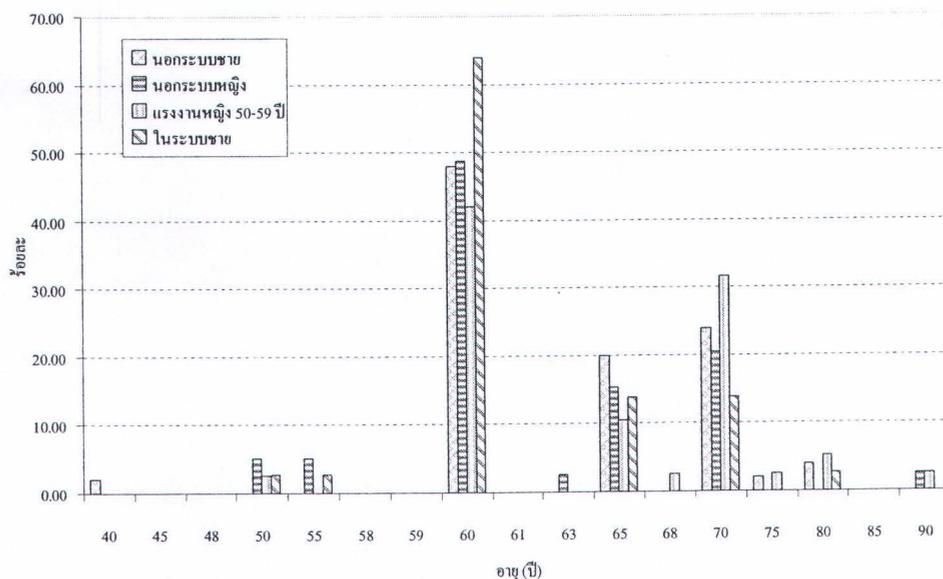
จากคำถามที่ว่า “ในกรณีที่มีการกู้ยืม ได้นำเงินที่กู้ยืมมาไปใช้จ่ายในเรื่องใดบ้าง” กลุ่มผู้ใช้แรงงานนอกระบบชายส่วนใหญ่ขอยืมเงินมาเป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการศึกษาบุตร (ร้อยละ 45.83) ในขณะที่กลุ่มผู้ใช้แรงงานนอกระบบหญิง และกลุ่มผู้ใช้แรงงานในระบบชาย ส่วนใหญ่ขอยืมมาใช้ในการซื้ออสังหาริมทรัพย์ ส่วนกลุ่มผู้ใช้แรงงานหญิง 50-59 ปี ส่วนใหญ่ขอยืมมาใช้เป็นใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน (ร้อยละ 35.00) (แผนภาพที่ 6.30)

แผนภาพที่ 6.30 ร้อยละของผู้ตอบจำแนกตามกลุ่มย่อยของกลุ่มผู้ใช้แรงงานและวัตถุประสงค์ของการกู้ยืมเงิน

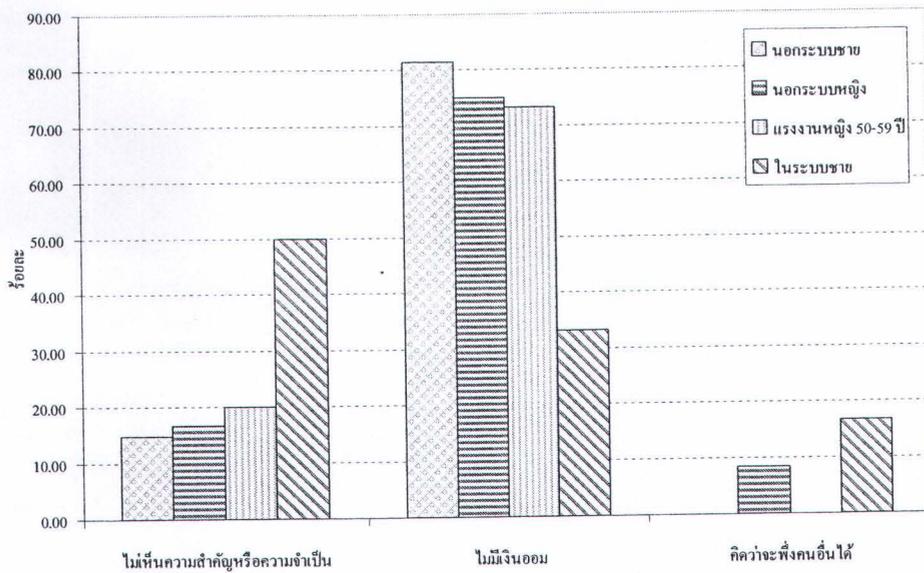
จากข้อถามที่ว่า “ท่านคาดว่าท่านจะเลิกทำงานประจำเมื่ออายุเท่าไร” นั้นผู้ตอบทุกกลุ่มระบุอายุที่จะเลิกทำงาน โดยส่วนใหญ่เกือบทุกกลุ่มย่อย (ยกเว้นกลุ่มแรงงานนอกระบบหญิง) ระบุที่อายุ 60 ปี ในขณะที่กลุ่มแรงงานนอกระบบหญิงส่วนใหญ่ระบุอายุที่จะเลิกทำงานเป็น 50 ปี (ร้อยละ 46.15) อย่างไรก็ตามกลุ่มผู้ใช้แรงงานนอกระบบชาย และกลุ่มผู้ใช้แรงงานนอกระบบหญิงเป็นกลุ่มที่มีสัดส่วนของการไม่ระบุอายุการเลิกทำงานประจำมากกว่าการระบุอายุการเลิกทำงานประจำ โดยผู้ตอบที่ไม่ระบุอายุการเลิกทำงานประจำนั้นส่วนใหญ่ระบุว่าควรเลิกทำงานเมื่อร่างกายทำงานไม่ไหว

สำหรับคำถามที่ว่า “ท่านคิดว่าวัยสูงอายุ คืออายุ (ปี)” ผู้ตอบส่วนใหญ่ทุกกลุ่มระบุว่าวัยสูงอายุ เป็นอายุ 60 ปี (แผนภาพที่ 6.31) โดยอายุวัยสูงอายุโดยเฉลี่ยที่กลุ่มผู้ใช้แรงงานหญิง 50-59 ปี ระบุไว้มี ค่าสูงสุดที่ 65.87 ปี รองมาคือกลุ่มผู้ใช้แรงงานนอกระบบชาย (64.10ปี) กลุ่มผู้ใช้แรงงานนอกระบบ หญิง (62.90 ปี) และกลุ่มผู้ใช้แรงงานในระบบชาย (62.22ปี)

แผนภาพที่ 6.31 ร้อยละของผู้ตอบจำแนกตามกลุ่มย่อยของกลุ่มผู้ใช้แรงงานและอายุที่คิดว่าเป็นวัย สูงอายุ

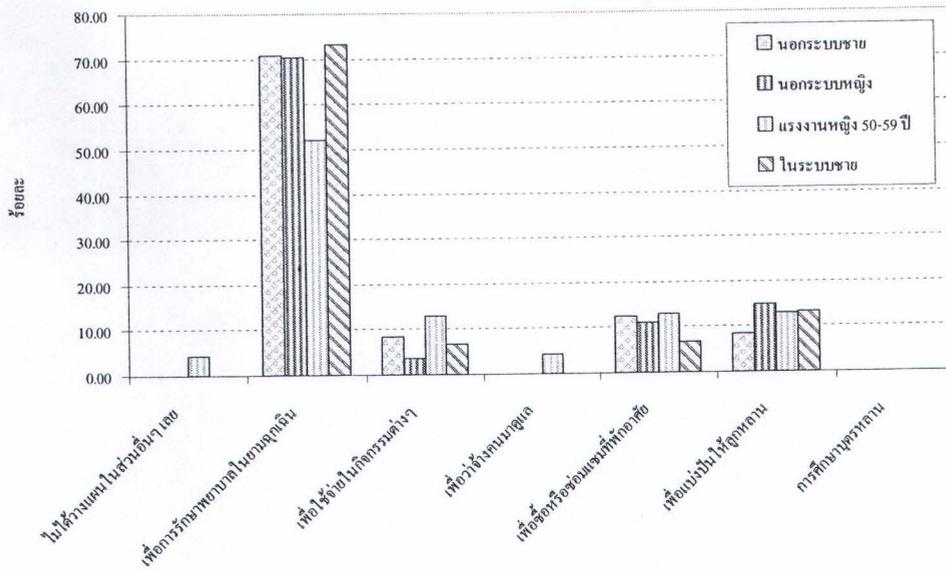
เมื่อถามคำถามว่า “ท่านมีการวางแผนทางการเงินเพื่อการใช้ชีวิตในยามสูงอายุหรือไม่” พบว่า เกือบทุกกลุ่มย่อย (ยกเว้นกลุ่มผู้ใช้แรงงานนอกระบบชาย) ส่วนใหญ่มีการวางแผนทางการเงินเพื่อ การใช้ชีวิตในยามสูงอายุ โดยกลุ่มผู้ใช้แรงงานนอกระบบชายร้อยละ 52.94 ระบุว่าไม่มีการวางแผน ทางการเงินเพื่อการใช้ชีวิตในยามสูงอายุ เกือบทุกกลุ่มย่อย (ยกเว้นกลุ่มผู้ใช้แรงงานในระบบชาย) ที่ ตอบว่าไม่มีการวางแผนทางการเงินเพื่อการใช้ชีวิตในยามสูงอายุส่วนใหญ่ระบุเหตุผลของการไม่ได้ วางแผนไว้ว่าเป็น การไม่มีเงินออม ในขณะที่กลุ่มผู้ใช้แรงงานในระบบชายส่วนใหญ่ได้ระบุเหตุผลของ การไม่ได้วางแผนไว้ว่าเป็น การไม่เห็นความสำคัญหรือความจำเป็น (แผนภาพที่ 6.32)

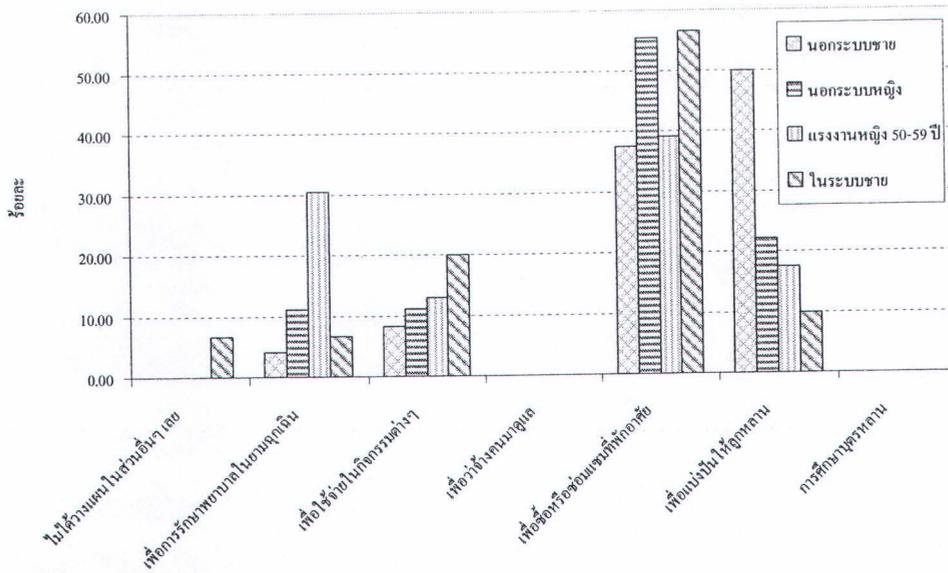
แผนภาพที่ 6.32 ร้อยละของผู้ตอบจำแนกตามกลุ่มย่อยของกลุ่มผู้ใช้แรงงานและเหตุผลของการไม่ได้วางแผนทางการเงินเพื่อการใช้ชีวิตในยามสูงอายุ

แผนภาพที่ 6.33 ถึง แผนภาพที่ 6.35 แสดงร้อยละของผู้ตอบจำแนกตามกลุ่มย่อยของกลุ่มผู้ใช้แรงงานและเหตุผลของการวางแผนการออมหรือลงทุนด้านอื่นนอกเหนือจากการออมไว้ใช้ในยามสูงอายุที่ระบุความสำคัญเป็นอันดับที่ 1 อันดับที่ 2 และอันดับที่ 3 ตามลำดับ จากแผนภาพจะเห็นว่าสัดส่วนสูงสุดของทุกกลุ่มย่อยที่ระบุสาเหตุของการออมที่สำคัญอันดับที่ 1 คือเพื่อการรักษาพยาบาลในยามฉุกเฉิน (แผนภาพที่ 6.33) ส่วนสาเหตุของการออมที่สำคัญอันดับที่ 2 นั้นกลุ่มทุกกลุ่มย่อย (ยกเว้นกลุ่มผู้ใช้แรงงานนอกระบบชาย) มีสัดส่วนมากที่สุดในการระบุสาเหตุเพื่อซื้อหรือซ่อมแซมที่พักอาศัย ในขณะที่กลุ่มมีสัดส่วนมากที่สุดในการระบุสาเหตุเพื่อ แบ่งปันให้ลูกหลาน(แผนภาพที่ 6.34)

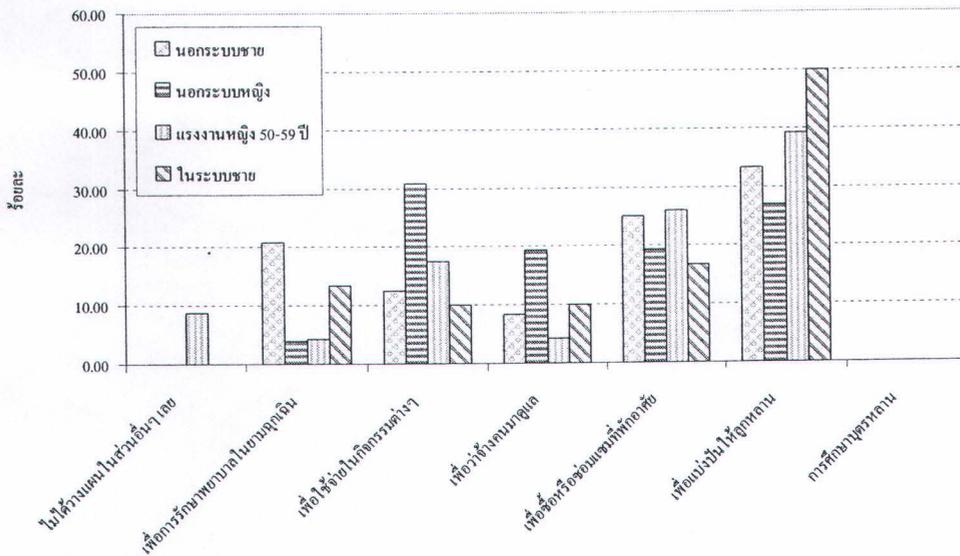
ผู้ตอบในเกือบทุกกลุ่มย่อย (ยกเว้นกลุ่มผู้ใช้แรงงานนอกระบบหญิง) ระบุสาเหตุของการออมที่สำคัญอันดับที่ 3 ในสัดส่วนมากที่สุดคือ เพื่อแบ่งปันให้ลูกหลานในทุกกลุ่ม ส่วนกลุ่มผู้ใช้แรงงานนอกระบบหญิงมีสัดส่วนมากที่สุดที่ระบุสาเหตุเป็นเพื่อใช้จ่ายในกิจกรรมต่าง ๆ (แผนภาพที่ 6.35)

แผนภาพที่ 6.33 ร้อยละของผู้ตอบจำแนกตามกลุ่มย่อยของกลุ่มผู้ใช้แรงงานและเหตุผลของการวางแผนการออมหรือลงทุนด้านอื่นนอกเหนือจากการออมไว้ใช้ในยามสูงอายุที่ระบุความสำคัญเป็นลำดับ 1

แผนภาพที่ 6.34 ร้อยละของผู้ตอบจำแนกตามกลุ่มย่อยของกลุ่มผู้ใช้แรงงานและเหตุผลของการวางแผนการออมหรือลงทุนด้านอื่นนอกเหนือจากการออมไว้ใช้ในยามสูงอายุที่ระบุความสำคัญเป็นลำดับ 2

แผนภาพที่ 6.35 ร้อยละของผู้ตอบจำแนกตามกลุ่มย่อยของกลุ่มผู้ใช้แรงงานและเหตุผลของการวางแผนการออมหรือลงทุนด้านอื่นนอกเหนือจากการออมไว้ในยามสูงอายุที่ระบุความสำคัญเป็นลำดับ 3

สำหรับข้อความว่า “รูปแบบการออมหรือการลงทุนใดที่ท่านใช้อยู่และคาดว่าจะใช้ในอนาคตเพื่อเป็นหลักประกันในยามสูงอายุของท่าน” (ตารางที่ 6.5) พบว่า ปัจจุบันผู้ตอบในเกือบทุกกลุ่มย่อย (ยกเว้นกลุ่มผู้ใช้แรงงานนอกระบบหญิง) ส่วนใหญ่เลือกใช้รูปแบบการออมหรือการลงทุนอันดับแรกคือการฝากเงินในบัญชีออมทรัพย์ธนาคาร/สหกรณ์ออมทรัพย์ ในขณะที่กลุ่มผู้ใช้แรงงานนอกระบบหญิงส่วนใหญ่เลือกที่จะเก็บเป็นเงินสด (ตารางที่ 6.5)

สำหรับรูปแบบการออมหรือการลงทุนใดที่คาดว่าจะใช้ในอนาคเพื่อเป็นหลักประกันในยามสูงอายุนั้น ทุกกลุ่มย่อยของผู้ใช้แรงงานส่วนใหญ่ยังคงเลือกใช้ การฝากเงินในบัญชีออมทรัพย์ธนาคาร/สหกรณ์ออมทรัพย์เช่นเดิม (ตารางที่ 6.5)

เมื่อพิจารณาความแตกต่างของร้อยละของผู้ตอบที่ระบุรูปแบบการออมหรือการลงทุนที่คาดว่าจะใช้ในอนาคและที่ใช้อยู่ปัจจุบันเพื่อเป็นหลักประกันในยามสูงอายุแล้ว พบว่าผู้ตอบในกลุ่มผู้ใช้แรงงานนอกระบบชายมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นจากปัจจุบันมากที่สุดคือ การเลือกใช้รูปแบบการซื้อพันธบัตรรัฐบาล และการซื้อทองแท่ง/ทองคำรูปพรรณ/อัญมณี กลุ่มผู้ใช้แรงงานนอกระบบหญิงนั้นพบว่า สัดส่วนที่เพิ่มจากปัจจุบันมากที่สุดคือการฝากเงินในบัญชีเงินฝากประจำธนาคาร ในขณะที่กลุ่มผู้ใช้แรงงานหญิง 50-59 ปี สัดส่วนที่เพิ่มจากปัจจุบันมากที่สุดในการเลือกซื้อพันธบัตรรัฐบาล ส่วนกลุ่มผู้ใช้แรงงานในระบบชายเลือกที่ลงทุนในสลากออมสิน (ตารางที่ 6.6)

จากตารางที่ 6.6 จะเห็นว่ารูปแบบการลงทุนในการฝากเงินในบัญชีประจำธนาคาร กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ กองทุนรวม (หน่วยลงทุน) / หุ้นกู้ กองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (RMF) กองทุนหุ้นระยะยาว (LTF) การถือหุ้นสหกรณ์ออมทรัพย์ การประกันชีวิต การลงทุนในตลาดหุ้น ทองแท่ง/ทองรูปพรรณ/อัญมณี พันธบัตรรัฐบาล และอสังหาริมทรัพย์/ที่ดิน/บ้าน มีสัดส่วนที่เพิ่มขึ้นจากปัจจุบันในทุกกลุ่มย่อยของผู้ใช้แรงงาน ในขณะที่การเก็บเป็นเงินสด นั้นทุกกลุ่ม เลือกใช้ในสัดส่วนที่น้อยลงกว่าปัจจุบัน

สำหรับคำถามเกี่ยวกับบุคคลที่ผู้ตอบกลุ่มย่อยคาดหวังว่าจะเป็นผู้ให้ความช่วยเหลือด้านการเงินเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุ (แผนภาพที่ 6.36 ถึงแผนภาพที่ 6.42) พบว่าผู้ตอบทุกกลุ่มย่อย คาดหวังมากที่สุดที่ตนเองจะช่วยตัวเองด้านการเงินเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุ (แผนภาพที่ 6.36) สำหรับความคาดหวังความช่วยเหลือจากคู่สมรสในระดับที่คาดหวังนั้นเกือบทุกกลุ่มย่อยมีสัดส่วนที่สูงสุด ยกเว้นกลุ่มผู้ใช้แรงงานหญิง 50-59 ปีส่วนใหญ่คาดหวังความช่วยเหลือจากคู่สมรสในระดับที่คาดหวังและเฉยๆ พอๆ กัน (แผนภาพที่ 6.37)

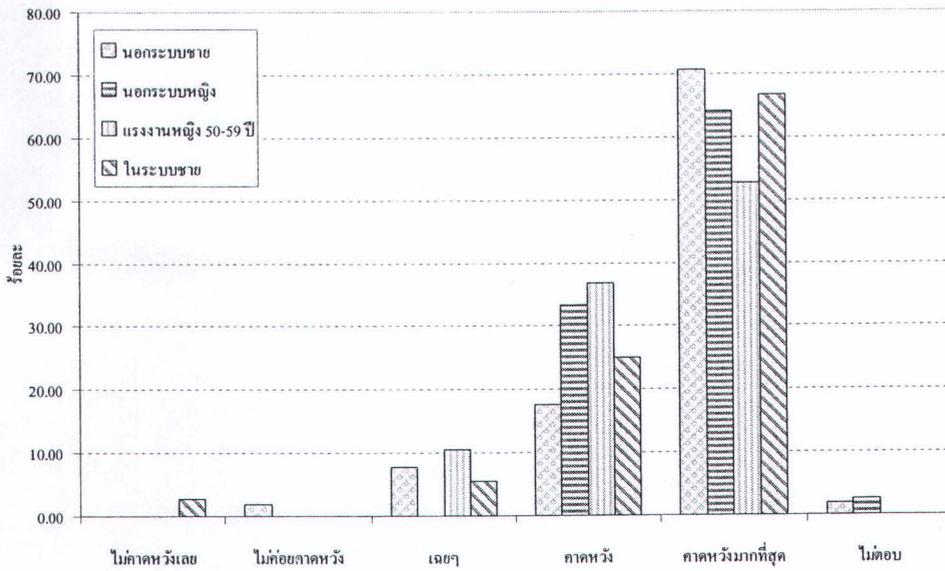
สำหรับความคาดหวังความช่วยเหลือจากบุตรนั้นทุกกลุ่มส่วนใหญ่คาดหวังความช่วยเหลือจากบุตรว่าจะเป็นผู้ให้ความช่วยเหลือด้านการเงินเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุ (แผนภาพที่ 6.38) ส่วนความคาดหวังความช่วยเหลือจากพี่น้องนั้นเกือบทุกกลุ่มย่อยไม่คาดหวังจากพี่น้อง ส่วนกลุ่มผู้ใช้แรงงานนอกระบบหญิงมีความคาดหวังจากพี่น้องในระดับเฉยๆ (แผนภาพที่ 6.39) จากแผนภาพที่ 6.40 ถึงแผนภาพที่ 6.42 พบว่าทุกกลุ่มย่อยส่วนใหญ่ไม่คาดหวังความช่วยเหลือจากสมาชิกอื่นในครอบครัว เพื่อน และรัฐบาล

ตารางที่ 6.5 ร้อยละของผู้ตอบจำแนกตามกลุ่มย่อยของกลุ่มผู้ใช้แรงงานและรูปแบบการออมหรือการลงทุนที่ใช้และคาดว่าจะใช้ในอนาคตเพื่อเป็นหลักประกัน
 ในยามสูงอายุ

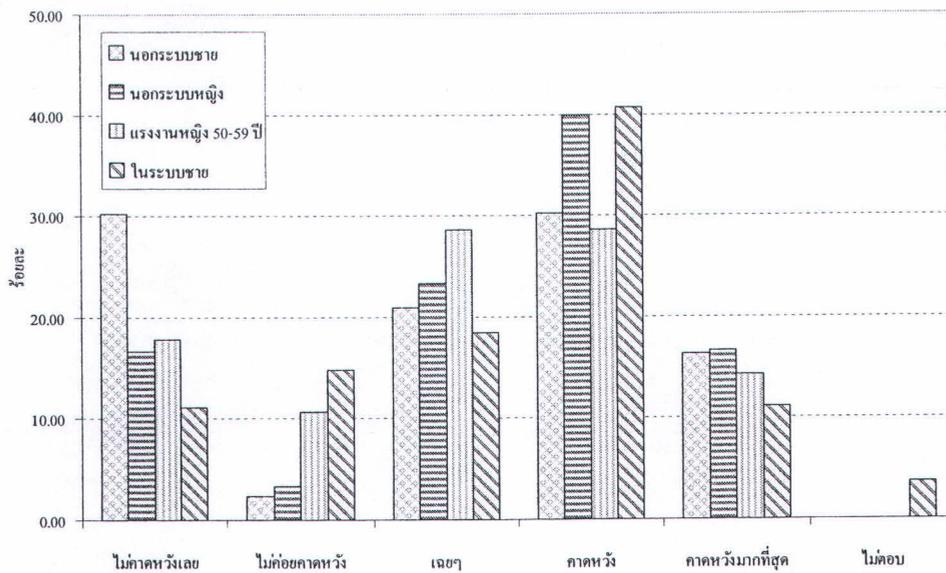
รูปแบบการออมหรือการลงทุน	ร้อยละของผู้ตอบว่าใช้อยู่ในปัจจุบัน						ร้อยละของผู้ตอบว่าคาดว่าจะใช้ในอนาคต					
	นอกระบบ		นอกระบบหญิง		รวม		นอกระบบ		นอกระบบหญิง		รวม	
	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง
เก็บเป็นเงินสด	27.45	46.15	28.95	36.11	33.59	21.57	28.21	18.42	25.00	22.66	25.00	
เงินฝากบัญชีฝากประจำธนาคาร	15.69	12.82	21.05	22.22	16.41	17.65	41.03	23.68	36.11	26.56	36.11	
เงินฝากบัญชีออมทรัพย์ธนาคาร/สหกรณ์ออมทรัพย์	35.29	43.59	47.37	55.56	41.41	33.33	46.15	39.47	55.56	39.06	55.56	
กองทุน กบข./กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ	3.92	0.00	5.26	13.89	3.13	7.84	2.56	5.26	16.67	5.47	16.67	
กองทุนรวม (หน่วยลงทุน) / หุ้น	3.92	0.00	5.26	2.78	3.13	11.76	7.69	10.53	13.89	10.16	13.89	
กองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (RMF)	1.96	0.00	5.26	2.78	2.34	1.96	10.26	10.53	16.67	7.03	16.67	
กองทุนหุ้นระยะยาว (LTF)	0.00	0.00	5.26	2.78	1.56	5.88	7.69	13.16	13.89	8.59	13.89	
การถือหุ้นสหกรณ์ออมทรัพย์	0.00	0.00	2.63	16.67	0.78	5.88	15.38	10.53	33.33	10.16	33.33	
การประกันชีวิต	21.57	25.64	21.05	22.22	22.66	23.53	30.77	21.05	27.78	25.00	27.78	
การลงทุนในตลาดหุ้น	7.84	0.00	0.00	2.78	3.13	11.76	15.38	5.26	11.11	10.94	11.11	
ทองแท่ง/ทองคำรูปพรรณ/อัญมณี	5.88	12.82	13.16	11.11	10.16	15.69	25.64	21.05	16.67	20.31	16.67	
พันธบัตรรัฐบาล	3.92	7.69	5.26	5.56	5.47	13.73	28.21	15.79	22.22	18.75	22.22	
สลากออมเงิน	13.73	7.69	15.79	11.11	12.50	9.80	38.46	15.79	30.56	20.31	30.56	
อสังหาริมทรัพย์/ที่ดิน/บ้าน	23.53	23.08	21.05	30.56	22.66	25.49	25.64	21.05	41.67	24.22	41.67	
อื่น ๆ คือ เงินแคช และ ฌาปนกิจสงเคราะห์	0.00	2.56	2.63	0.00	1.56	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	

ตารางที่ 6.6 ความแตกต่างระหว่างร้อยละของผู้ตอบในกลุ่มย่อยของกลุ่มผู้ใช้แรงงานที่ระบุรูปแบบการออมหรือการลงทุนที่คาดว่าจะใช้ในอนาคตและใช้ในปัจจุบันเพื่อเป็นหลักประกันในยามสูงอายุ

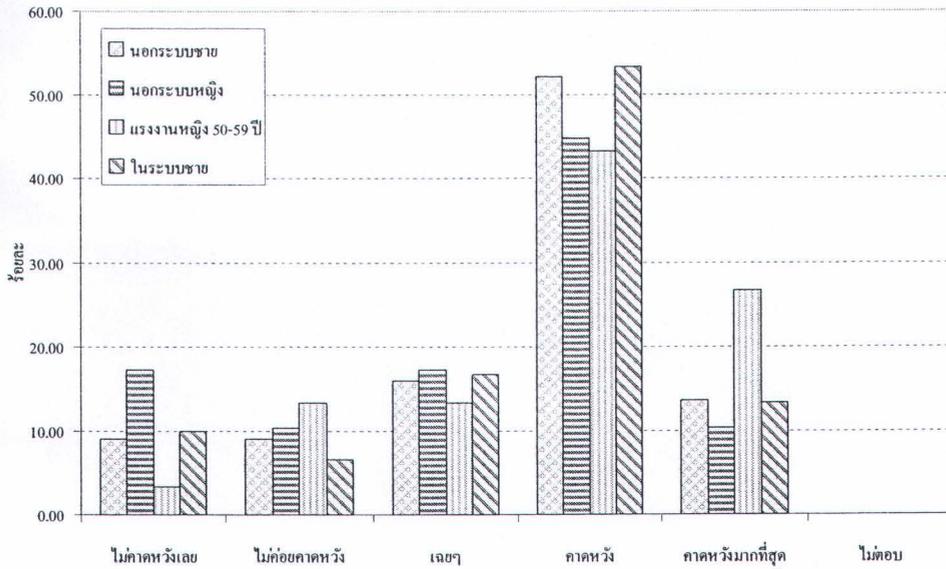
รูปแบบการออมหรือการลงทุน	นอกระบบ ชาย	นอกระบบ หญิง	แรงงานหญิง 50-59 ปี	ในระบบ ชาย	รวม
เก็บเป็นเงินสด	-5.88	-17.95	-10.53	-11.11	-10.94
เงินฝากบัญชีฝากประจำธนาคาร	1.96	28.21	2.63	13.89	10.16
เงินฝากบัญชีออมทรัพย์ธนาคาร /สหกรณ์ออมทรัพย์	-1.96	2.56	-7.89	0.00	-2.34
กองทุน กบข./กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ	3.92	2.56	0.00	2.78	2.34
กองทุนรวม (หน่วยลงทุน) / หุ้นกู้	7.84	7.69	5.26	11.11	7.03
กองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (RMF)	0.00	10.26	5.26	13.89	4.69
กองทุนหุ้นระยะยาว (LTF)	5.88	7.69	7.89	11.11	7.03
การถือหุ้นสหกรณ์ออมทรัพย์	5.88	15.38	7.89	16.67	9.38
การประกันชีวิต	1.96	5.13	0.00	5.56	2.34
การลงทุนในตลาดหุ้น	3.92	15.38	5.26	8.33	7.81
ทองแท่ง/ทองรูปพรรณ/อัญมณี	9.80	12.82	7.89	5.56	10.16
พันธบัตรรัฐบาล	9.80	20.51	10.53	16.67	13.28
สลากออมสิน	-3.92	30.77	0.00	19.44	7.81
อสังหาริมทรัพย์/ที่ดิน/บ้าน	1.96	2.56	0.00	11.11	1.56
อื่น ๆ คือ เล่นแชร์ และ ฅาปนกิจ สงเคราะห์	0.00	-2.56	-2.63	0.00	-1.56

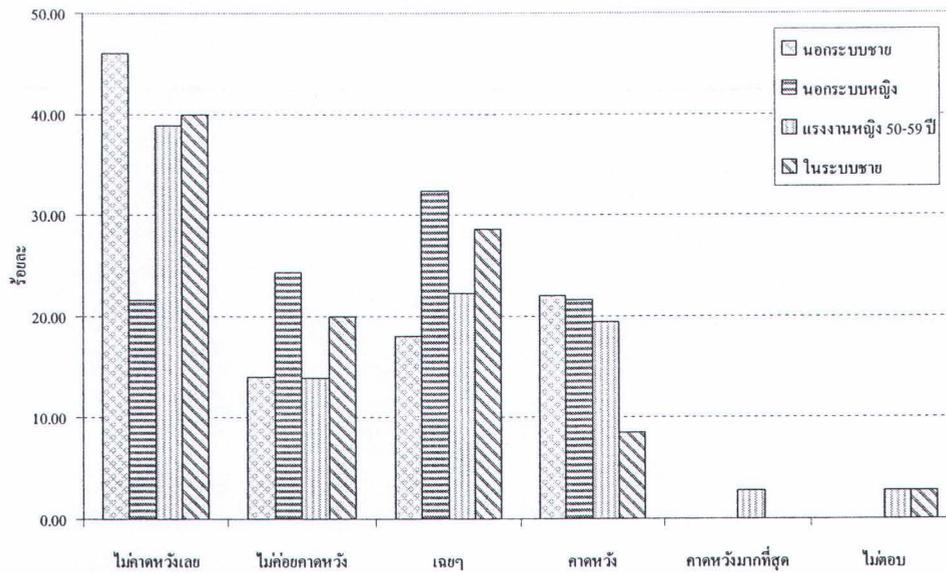
แผนภาพที่ 6.36 ร้อยละของผู้ตอบจำแนกตามกลุ่มย่อยของกลุ่มผู้ใช้แรงงานและระดับความคาดหวังต่อตนเองที่ให้ความช่วยเหลือด้านการเงินเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุ

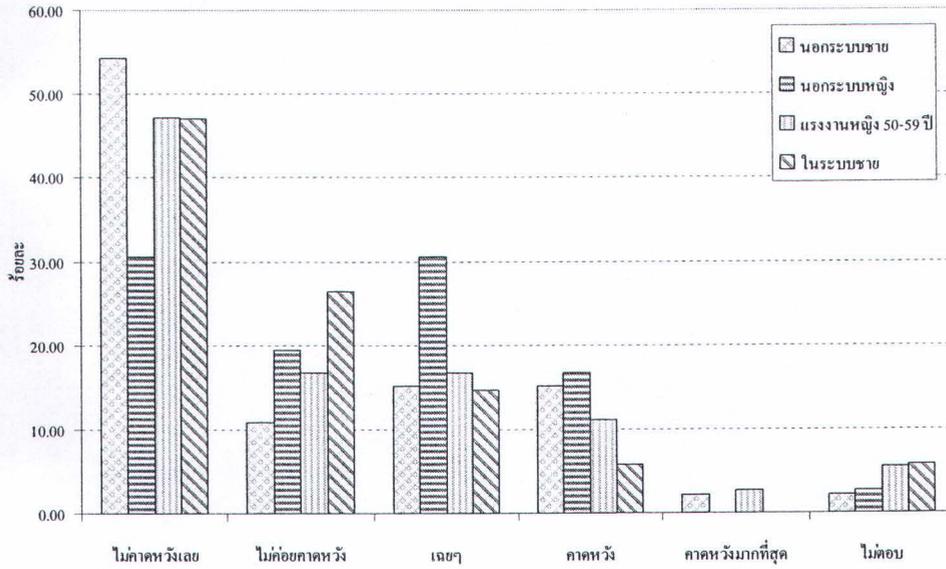
แผนภาพที่ 6.37 ร้อยละของผู้ตอบจำแนกตามกลุ่มย่อยของกลุ่มผู้ใช้แรงงานและระดับความคาดหวังต่อคู่สมรสที่ให้ความช่วยเหลือด้านการเงินเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุ

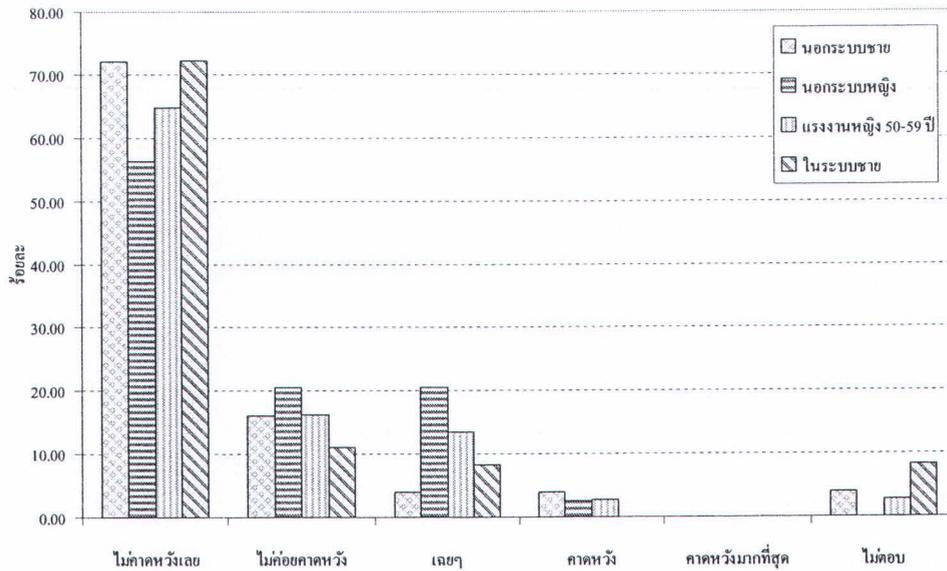
แผนภาพที่ 6.38 ร้อยละของผู้ตอบจำแนกตามกลุ่มย่อยของกลุ่มผู้ใช้แรงงานและระดับความคาดหวังต่อบุตรที่ให้ความช่วยเหลือด้านการเงินเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุ

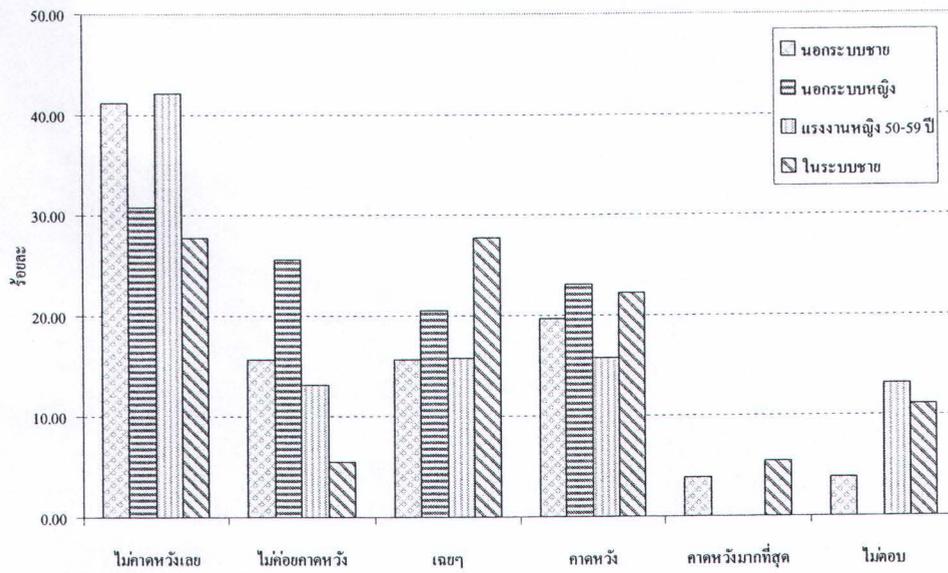
แผนภาพที่ 6.39 ร้อยละของผู้ตอบจำแนกตามกลุ่มย่อยของกลุ่มผู้ใช้แรงงานและระดับความคาดหวังต่อพี่น้องที่ให้ความช่วยเหลือด้านการเงินเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุ

แผนภาพที่ 6.40 ร้อยละของผู้ตอบจำแนกตามกลุ่มย่อยของกลุ่มผู้ใช้แรงงานและระดับความคาดหวังต่อสมาชิกอื่นในครอบครัวที่ให้ความช่วยเหลือด้านการเงินเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุ

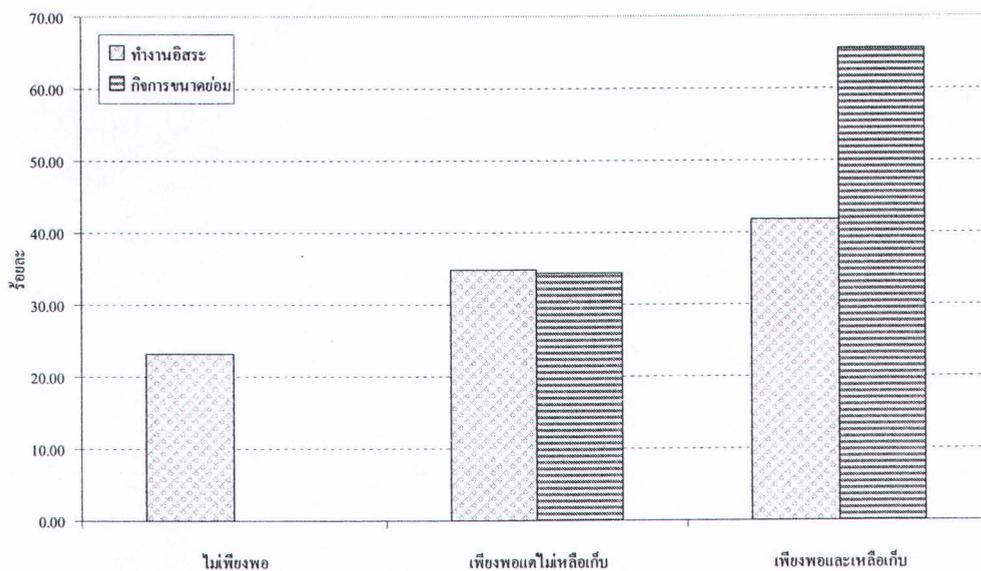
แผนภาพที่ 6.41 ร้อยละของผู้ตอบจำแนกตามกลุ่มย่อยของกลุ่มผู้ใช้แรงงานและระดับความคาดหวังต่อเพื่อนที่ให้ความช่วยเหลือด้านการเงินเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุ

แผนภาพที่ 6.42 ร้อยละของผู้ตอบจำแนกตามกลุ่มย่อยของกลุ่มผู้ใช้แรงงานและระดับความคาดหวังต่อรัฐบาลที่ให้ความช่วยเหลือด้านการเงินเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุ

6.2.3 พฤติกรรมการเตรียมความพร้อมด้านเศรษฐกิจของกลุ่มย่อยในกลุ่มธุรกิจส่วนตัว

จากคำถามที่ว่า รายได้รวมของครัวเรือนต่อเดือนที่รายงานไว้ นั้น เพียงพอสำหรับค่าใช้จ่ายในแต่ละเดือนหรือไม่ พบว่าทุกกลุ่มย่อยส่วนใหญ่มีรายได้รวมของครัวเรือนเพียงพอค่าใช้จ่ายในแต่ละเดือน และเหลือเก็บ (ร้อยละ 41.86 และ ร้อยละ 65.63 ตามลำดับ) (แผนภาพที่ 6.43) เป็นที่สังเกตว่ายังมีคนในกลุ่มผู้ทำงานอิสระถึงร้อยละ 23.26 ที่ระบุว่าไม่มีรายได้รวมของครัวเรือนไม่เพียงพอค่าใช้จ่ายในแต่ละเดือน

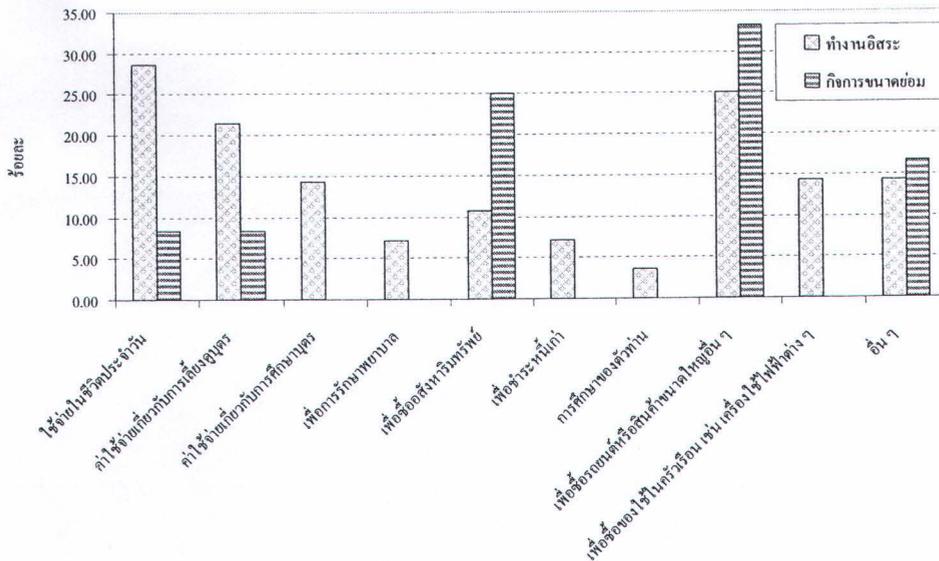

แผนภาพที่ 6.43 ร้อยละของผู้ตอบจำแนกตามกลุ่มย่อยของกลุ่มธุรกิจส่วนตัวและคำตอบเรื่องความเพียงพอของรายได้รวมของครัวเรือนกับค่าใช้จ่ายในแต่ละเดือน

สำหรับคำถามเกี่ยวกับการมีหนี้สินของครัวเรือนรวมของตัวผู้ตอบนั้น พบว่า ผู้ตอบในกลุ่มผู้ทำงานอิสระระบุว่าไม่มีหนี้สินในสัดส่วนที่สูงกว่าไม่มีหนี้สิน ในขณะที่กลุ่มเจ้าของกิจการขนาดย่อมส่วนใหญ่ระบุว่าไม่มีหนี้สินในสัดส่วนที่สูงกว่ามีหนี้สิน ในกรณีของผู้ตอบว่ามีหนี้สิน (ไม่ว่าจะเป็นหนี้สินของครัวเรือนหรือของตนเอง) นั้น พบว่าส่วนใหญ่ขอยืมเงินจากแหล่งกู้ยืมเงินในระบบ โดยกลุ่มที่มีสัดส่วนมากที่สุดในการขอยืมเงินจากแหล่งกู้ยืมเงินนอกระบบคือกลุ่มผู้ทำงานอิสระ (ร้อยละ 21.43)

จากคำถามที่ว่า “ในกรณีที่มีการกู้ยืม ได้นำเงินที่กู้ยืมมาไปใช้จ่ายในเรื่องใดบ้าง” กลุ่มผู้ทำงานอิสระส่วนใหญ่ขอยืมเงินมาเป็นค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน (ร้อยละ 28.57) รองมาคือเพื่อซื้อรถยนต์หรือ

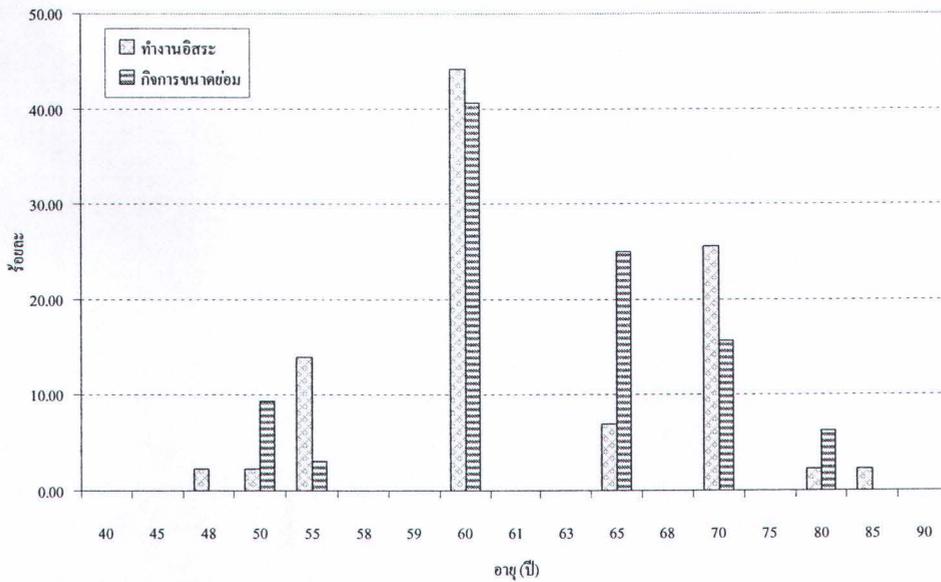
สินค้าขนาดใหญ่อื่น ๆ (ร้อยละ 25.00) ในขณะที่กลุ่มเจ้าของกิจการขนาดย่อมส่วนใหญ่ยื่นมาเพื่อซื้อรถยนต์หรือสินค้าขนาดใหญ่อื่น ๆ (ร้อยละ 33.00) รองมาคือเพื่อซื้ออสังหาริมทรัพย์ (แผนภาพที่ 6.44)

แผนภาพที่ 6.44 ร้อยละของผู้ตอบจำแนกตามกลุ่มย่อยของกลุ่มธุรกิจส่วนตัวและวัตถุประสงค์ของการกู้ยืมเงิน

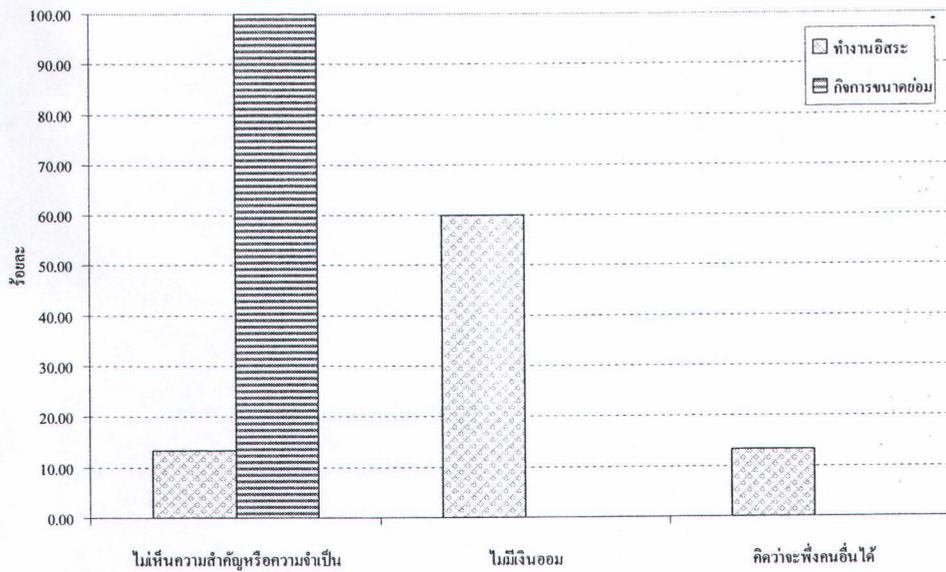
จากข้อถามที่ว่า “ท่านคิดว่าท่านจะเลิกทำงานประจำเมื่ออายุเท่าไร” นั้นผู้ตอบทุกกลุ่มย่อยระบุอายุที่จะเลิกทำงาน โดยส่วนใหญ่ระบุที่อายุ 60 ปี แต่อย่างไรก็ตามกลุ่มเจ้าของกิจการขนาดย่อมเป็นกลุ่มที่มีสัดส่วนของการไม่ระบุอายุการเลิกทำงานประจำถึงร้อยละ 34.38 โดยผู้ตอบที่ไม่ระบุอายุการเลิกทำงานประจําานั้นส่วนใหญ่ระบุว่าควรเลิกทำงานเมื่อร่างกายทำงานไม่ไหว รองมาคือทำไปเรื่อยๆ

สำหรับข้อถามที่ว่า “ท่านคิดว่าวัยสูงอายุ คืออายุ (ปี)” ผู้ตอบส่วนใหญ่ทุกกลุ่มระบุว่าวัยสูงอายุเป็นอายุ 60 ปี (แผนภาพที่ 6.45) โดยกลุ่มผู้ทำงานอิสระระบุค่าสูงสุดของอายุวัยสูงอายุโดยเฉลี่ยที่ 62.74 ปี ส่วนกลุ่มเจ้าของกิจการขนาดย่อมระบุค่าสูงสุดของอายุวัยสูงอายุโดยเฉลี่ยที่ 62.97 ปี

แผนภาพที่ 6.45 ร้อยละของผู้ตอบจำแนกตามกลุ่มย่อยของกลุ่มผู้มีธุรกิจส่วนตัวและอายุที่คิดว่าเป็นวัยสูงอายุ

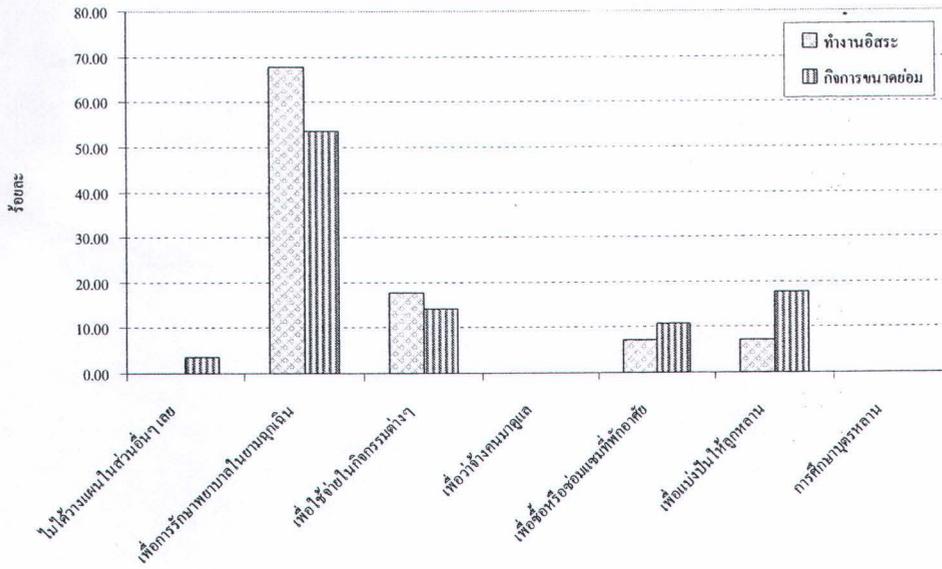
เมื่อถามคำถามว่า “ท่านมีการวางแผนทางการเงินเพื่อการใช้ชีวิตในยามสูงอายุหรือไม่” พบว่าทุกกลุ่มย่อยส่วนใหญ่มีการมีการวางแผนทางการเงินเพื่อการใช้ชีวิตในยามสูงอายุ โดยกลุ่มเจ้าของกิจการขนาดย่อมมีสัดส่วนของผู้ตอบที่ระบุว่ามีการวางแผนทางการเงินเพื่อการใช้ชีวิตในยามสูงอายุที่มากกว่ากลุ่มผู้ทำงานอิสระ สำหรับผู้ที่ตอบว่าไม่มีการวางแผนทางการเงินเพื่อการใช้ชีวิตในยามสูงอายุนั้นกลุ่มเจ้าของกิจการขนาดย่อมทั้งหมดระบุเหตุผลของการไม่ได้วางแผนไว้ว่าเป็นไม่เห็นความสำคัญหรือความจำเป็น ในขณะที่กลุ่มผู้ทำงานอิสระส่วนใหญ่ได้ระบุเหตุผลของการไม่ได้วางแผนไว้ว่าเป็น การไม่มีเงินออม (แผนภาพที่ 6.46)

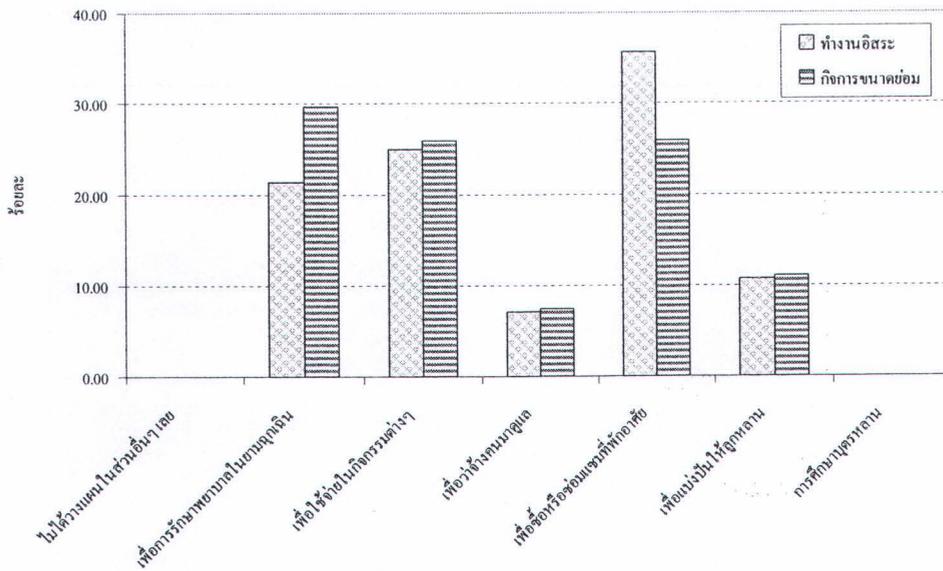
แผนภาพที่ 6.46 ร้อยละของผู้ตอบจำแนกตามกลุ่มย่อยของกลุ่มผู้มีธุรกิจส่วนตัวและเหตุผลของการไม่ได้วางแผนทางการเงินเพื่อการใช้ชีวิตในยามสูงอายุ

แผนภาพที่ 6.47 ถึง แผนภาพที่ 6.49 แสดงร้อยละของผู้ตอบจำแนกตามกลุ่มย่อยของกลุ่มผู้มีธุรกิจส่วนตัวและเหตุผลของการวางแผนการออมหรือลงทุนด้านอื่นนอกเหนือจากการออมไว้ใช้ในยามสูงอายุที่ระบุความสำคัญเป็นอันดับที่ 1 อันดับที่ 2 และอันดับที่ 3 ตามลำดับ จากแผนภาพจะเห็นว่าสัดส่วนสูงสุดของทุกกลุ่มย่อยที่ระบุสาเหตุของการออมที่สำคัญอันดับที่ 1 คือเพื่อการรักษาพยาบาลในยามฉุกเฉิน (แผนภาพที่ 6.47) ส่วนสาเหตุของการออมที่สำคัญอันดับที่ 2 นั้นกลุ่มผู้ทำงานอิสระมีสัดส่วนมากที่สุดในการระบุสาเหตุเพื่อซื้อหรือซ่อมแซมที่พักอาศัย รองมาคือเพื่อใช้จ่ายในกิจกรรมต่างๆ ในขณะที่กลุ่มเจ้าของกิจการขนาดย่อมระบุสาเหตุเพื่อการรักษาพยาบาลในยามฉุกเฉินมากที่สุด รองมาคือเพื่อใช้จ่ายในกิจกรรมต่างๆ และ เพื่อซื้อหรือซ่อมแซมที่พักอาศัย พอๆ กัน (แผนภาพที่ 6.48)

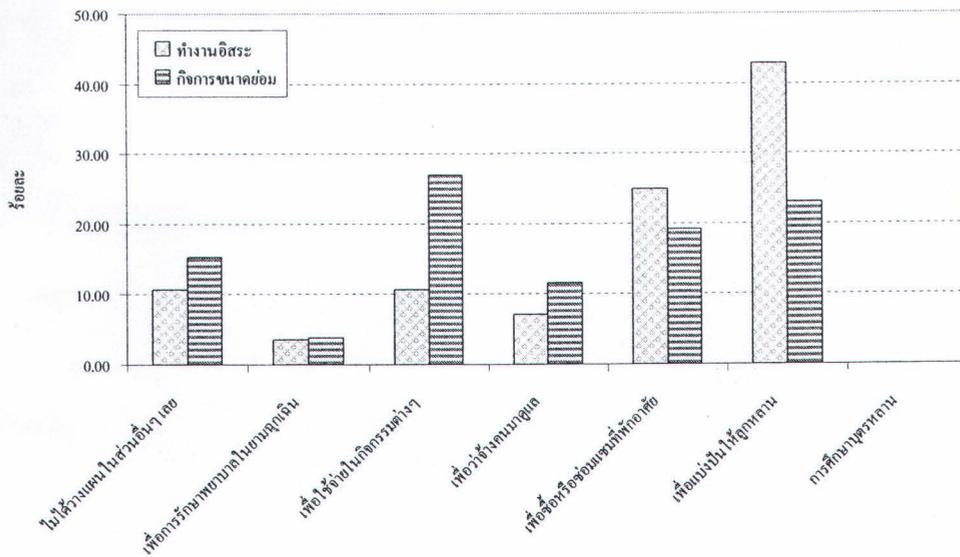
ผู้ตอบในกลุ่มผู้ทำงานอิสระระบุสาเหตุของการออมที่สำคัญอันดับที่ 3 ในสัดส่วนมากที่สุดคือเพื่อแบ่งปันให้ลูกหลานในทุกกลุ่ม ส่วนกลุ่มเจ้าของกิจการขนาดย่อมมีสัดส่วนมากที่สุดที่ระบุสาเหตุเป็นเพื่อใช้จ่ายในกิจกรรมต่าง ๆ (แผนภาพที่ 6.49)

แผนภาพที่ 6.47 ร้อยละของผู้ตอบจำแนกตามกลุ่มย่อยของกลุ่มผู้มีธุรกิจส่วนตัวและเหตุผลของการวางแผนการออมหรือลงทุนด้านอื่นนอกเหนือจากการออมไว้ใช้ในยามสูงอายุที่ระบุความสำคัญเป็นลำดับ 1

แผนภาพที่ 6.48 ร้อยละของผู้ตอบจำแนกตามกลุ่มย่อยของกลุ่มผู้มีธุรกิจส่วนตัวและเหตุผลของการวางแผนการออมหรือลงทุนด้านอื่นนอกเหนือจากการออมไว้ใช้ในยามสูงอายุที่ระบุความสำคัญเป็นลำดับ 2

แผนภาพที่ 6.49 ร้อยละของผู้ตอบจำแนกตามกลุ่มย่อยของกลุ่มผู้มีธุรกิจส่วนตัวและเหตุผลของการวางแผนการออมหรือลงทุนด้านอื่นนอกเหนือจากการออมไว้ใช้ในยามสูงอายุที่ระบุความสำคัญเป็นลำดับ 3

สำหรับข้อคำถามว่า “รูปแบบการออมหรือการลงทุนใดที่ท่านใช้อยู่และคาดว่าจะใช้ในอนาคตเพื่อเป็นหลักประกันในยามสูงอายุของท่าน” (ตารางที่ 6.7) พบว่า ปัจจุบันกลุ่มผู้ทำงานอิสระส่วนใหญ่เลือกใช้รูปแบบการออมหรือการลงทุนคือ การเก็บเป็นเงินสด (ร้อยละ 32.56) รองมาคือ การฝากเงินในบัญชีออมทรัพย์ธนาคาร/สหกรณ์ออมทรัพย์ และการฝากเงินในบัญชีฝากประจำธนาคาร ในขณะที่กลุ่มเจ้าของกิจการขนาดย่อมส่วนใหญ่เลือกที่ฝากบัญชีออมทรัพย์ธนาคาร/สหกรณ์ออมทรัพย์ (ร้อยละ 62.50) รองมาคือ การประกันชีวิต (ตารางที่ 6.7)

สำหรับรูปแบบการออมหรือการลงทุนใดที่คาดว่าจะใช้ในอนาคตเพื่อเป็นหลักประกันในยามสูงอายุนั้น กลุ่มผู้ทำงานอิสระส่วนใหญ่ยังคงเลือกใช้ การฝากเงินในบัญชีออมทรัพย์ธนาคาร/สหกรณ์ออมทรัพย์ รองมาคือ การฝากเงินในบัญชีประจำธนาคาร ส่วนการออมหรือการลงทุนที่กลุ่มเจ้าของกิจการขนาดย่อมคาดว่าจะใช้ในอนาคตเพื่อเป็นหลักประกันในยามสูงอายุ คือ การฝากเงินในบัญชีออมทรัพย์ธนาคาร/สหกรณ์ออมทรัพย์ และการประกันชีวิต ในสัดส่วนที่มากพอๆกัน (ตารางที่ 6.7)

เมื่อพิจารณาความแตกต่างของร้อยละของผู้ตอบที่ระบุรูปแบบการออมหรือการลงทุนที่คาดว่าจะใช้ในอนาคตและที่ใช้อยู่ปัจจุบันเพื่อเป็นหลักประกันในยามสูงอายุแล้ว พบว่าผู้ตอบในกลุ่มผู้ทำงานอิสระมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นจากปัจจุบันมากที่สุดคือ การเลือกใช้รูปแบบการซื้อสลากออมสิน ในขณะที่กลุ่มเจ้าของกิจการขนาดย่อมมีสัดส่วนการเลือกรูปแบบออมหรือลงทุนเพิ่มขึ้นจากปัจจุบันมากที่สุดคือ การเลือกลงทุนในตลาดหุ้น (ตารางที่ 6.8)

จากตารางที่ 6.8 จะเห็นว่ารูปแบบการลงทุนใน กองทุนรวม (หน่วยลงทุน) / หุ้นกู้ กองทุนรวม เพื่อการเลี้ยงชีพ (RMF) กองทุนหุ้นระยะยาว (LTF) การลงทุนในตลาดหุ้น ทองแท่ง/ทองรูปพรรณ/ อัญมณี พันธบัตรรัฐบาล สลากออมสิน และอสังหาริมทรัพย์/ที่ดิน/บ้าน มีสัดส่วนที่เพิ่มขึ้นจาก ปัจจุบันในทุกกลุ่มย่อยของกลุ่มผู้มีธุรกิจส่วนตัว ในขณะที่การเก็บเป็นเงินสด นั้นทุกกลุ่มย่อย เลือกใช้ในสัดส่วนที่น้อยลงกว่าปัจจุบัน

สำหรับคำถามเกี่ยวกับบุคคลที่ผู้ตอบกลุ่มย่อยคาดหวังว่าจะเป็นผู้ให้ความช่วยเหลือด้านการเงิน เมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุ (แผนภาพที่ 6.50 ถึง แผนภาพที่ 6.56) พบว่าผู้ตอบทุกกลุ่มย่อยคาดหวังมากที่สุดที่ตนเองจะช่วยตัวเองด้านการเงินเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุ (แผนภาพที่ 6.50) สำหรับความคาดหวังความช่วยเหลือจากคู่สมรสนั้น กลุ่มผู้ทำงานอิสระส่วนใหญ่มีความคาดหวังในระดับมาก ในขณะที่กลุ่มเจ้าของกิจการขนาดย่อมส่วนใหญ่คาดหวังความช่วยเหลือจากคู่สมรสในระดับหนึ่ง (แผนภาพที่ 6.51)

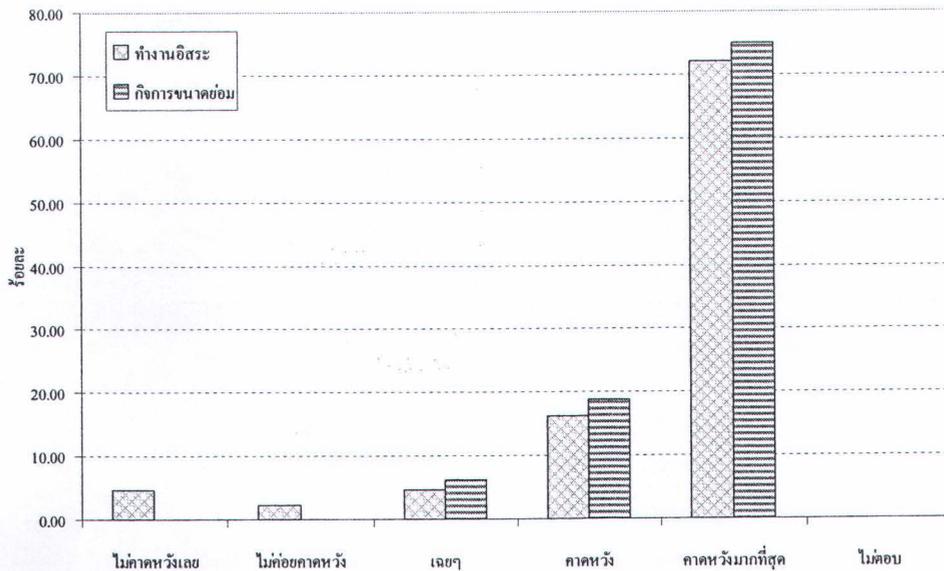
สำหรับความคาดหวังความช่วยเหลือจากบุตรนั้น กลุ่มผู้ทำงานอิสระส่วนใหญ่มีความคาดหวังในระดับหนึ่ง ในขณะที่กลุ่มเจ้าของกิจการขนาดย่อมส่วนใหญ่มีความคาดหวังในระดับเฉยๆ และระดับหนึ่ง พอๆ กัน (แผนภาพที่ 6.52) ส่วนความคาดหวังความช่วยเหลือจากพี่น้องนั้น กลุ่มเจ้าของกิจการขนาดย่อมส่วนใหญ่ไม่คาดหวังจากพี่น้อง ในขณะที่กลุ่มผู้ทำงานอิสระส่วนใหญ่คาดหวังความช่วยเหลือจากพี่น้องในระดับเฉยๆ (แผนภาพที่ 6.53) จากแผนภาพที่ 6.54 ถึงแผนภาพที่ 6.55 พบว่า ทุกกลุ่มย่อยส่วนใหญ่ไม่คาดหวังความช่วยเหลือจากสมาชิกอื่นในครอบครัวและเพื่อน ส่วนความคาดหวังความช่วยเหลือจากรัฐบาลนั้น กลุ่มผู้ทำงานอิสระส่วนใหญ่มีความคาดหวังจากรัฐบาล ในขณะที่กลุ่มผู้มีกิจการขนาดย่อมนั้นส่วนใหญ่ไม่คาดหวังความช่วยเหลือจากรัฐบาล ((แผนภาพที่ 6.56)

ตารางที่ 6.7 ร้อยละของผู้ตอบจำแนกตามกลุ่มย่อยของกลุ่มผู้มีธุรกิจส่วนตัวและรูปแบบการออมหรือการลงทุนที่ใช้อยู่และคาดว่าจะใช้ในอนาคตเพื่อเป็นหลักประกันในยามสูงอายุ

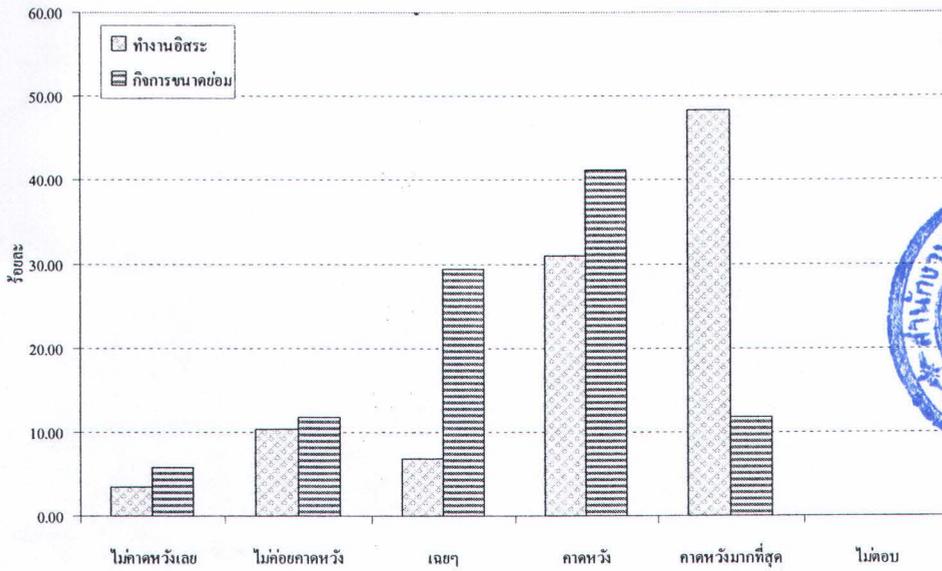
รูปแบบการออมหรือการลงทุน	ร้อยละของผู้ตอบว่าใช้อยู่ในปัจจุบัน			ร้อยละของผู้ตอบว่าคาดว่าจะใช้ใน อนาคต		
	ทำงาน อิสระ	กิจการ ขนาดย่อม	รวม	ทำงาน อิสระ	กิจการ ขนาดย่อม	รวม
เก็บเป็นเงินสด	32.56	46.88	38.67	23.26	28.13	25.33
เงินฝากบัญชีฝากประจำธนาคาร	30.23	46.88	37.33	34.88	31.25	33.33
เงินฝากบัญชีออมทรัพย์ธนาคาร/ สหกรณ์ออมทรัพย์	30.23	62.50	44.00	44.19	59.38	50.67
กองทุน กบข./กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ	2.33	0.00	1.33	0.00	3.13	1.33
กองทุนรวม (หน่วยลงทุน) / หุ้นกู้	0.00	6.25	2.67	11.63	15.63	13.33
กองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (RMF)	2.33	0.00	1.33	4.65	12.50	8.00
กองทุนหุ้นระยะยาว (LTF)	0.00	3.13	1.33	11.63	12.50	12.00
การถือหุ้นสหกรณ์ออมทรัพย์	6.98	12.50	9.33	16.28	6.25	12.00
การประกันชีวิต	27.91	59.38	41.33	25.58	59.38	40.00
การลงทุนในตลาดหุ้น	4.65	3.13	4.00	13.95	21.88	17.33
ทองแท่ง/ทองรูปพรรณ/อัญมณี	16.28	34.38	24.00	30.23	46.88	37.33
พันธบัตรรัฐบาล	6.98	3.13	5.33	20.93	18.75	20.00
สลากออมสิน	6.98	15.63	10.67	30.23	28.13	29.33
อสังหาริมทรัพย์/ที่ดิน/บ้าน	16.28	31.25	22.67	25.58	43.75	33.33

ตารางที่ 6.8 ความแตกต่างระหว่างร้อยละของผู้ตอบในกลุ่มย่อยของกลุ่มผู้มีธุรกิจส่วนตัวที่ระบุรูปแบบการออมหรือการลงทุนที่คาดว่าจะใช้ในอนาคตและใช้ในปัจจุบันเพื่อเป็นหลักประกันในยามสูงอายุ

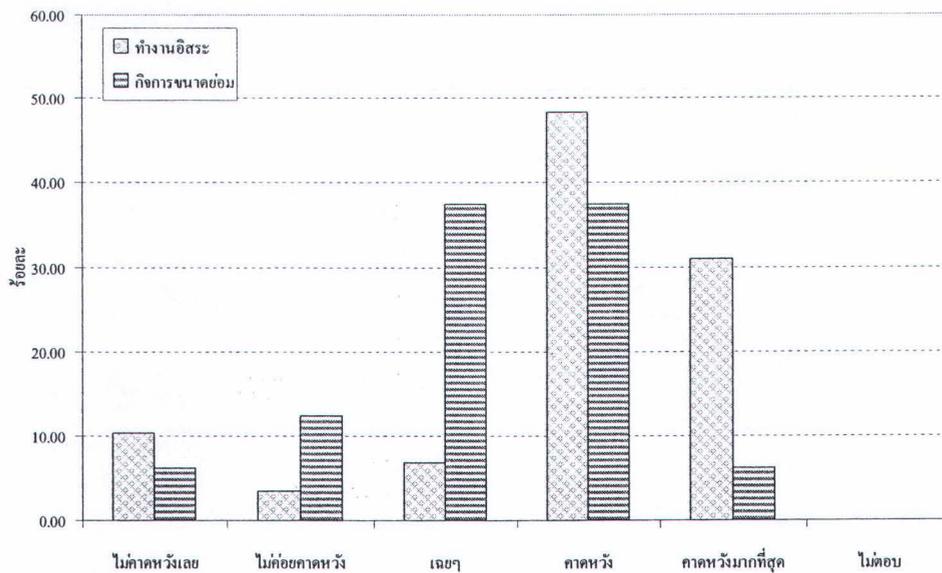
รูปแบบการออมหรือการลงทุน	ธุรกิจส่วนตัว		
	ทำงานอิสระ	กิจการขนาดย่อม	รวม
เก็บเป็นเงินสด	-9.30	-18.75	-13.33
เงินฝากบัญชีฝากประจำธนาคาร	4.65	-15.63	-4.00
เงินฝากบัญชีออมทรัพย์ธนาคาร/สหกรณ์ออมทรัพย์	13.95	-3.13	6.67
กองทุน กบข./กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ	-2.33	3.13	0.00
กองทุนรวม (หน่วยลงทุน) / หุ้นกู้	11.63	9.38	10.67
กองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (RMF)	2.33	12.50	6.67
กองทุนหุ้นระยะยาว (LTF)	11.63	9.38	10.67
การถือหุ้นสหกรณ์ออมทรัพย์	9.30	-6.25	2.67
การประกันชีวิต	-2.33	0.00	-1.33
การลงทุนในตลาดหุ้น	9.30	18.75	13.33
ทองแท่ง/ทองรูปพรรณ/อัญมณี	13.95	12.50	13.33
พันธบัตรรัฐบาล	13.95	15.63	14.67
สลากออมสิน	23.26	12.50	18.67
อสังหาริมทรัพย์/ที่ดิน/บ้าน	9.30	12.50	10.67

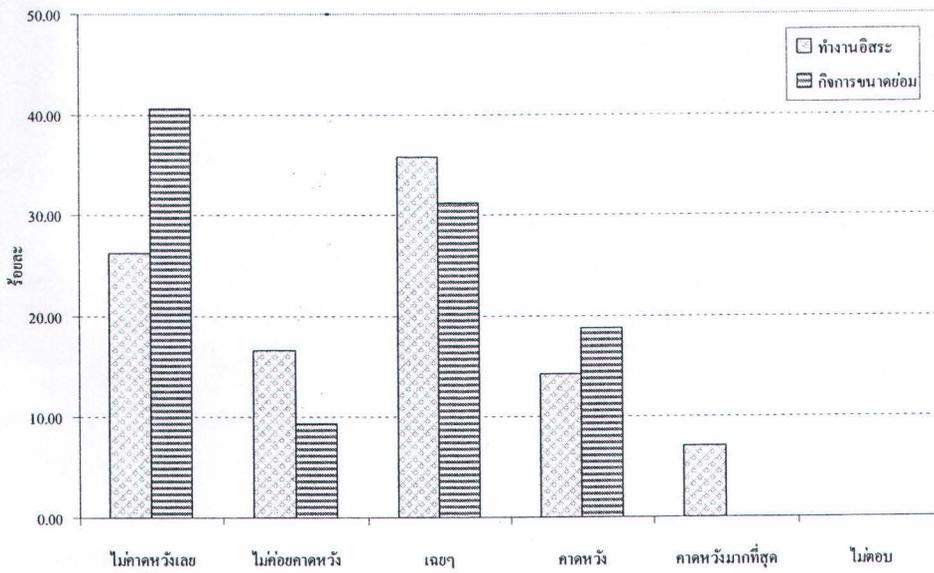
แผนภาพที่ 6.50 ร้อยละของผู้ตอบจำแนกตามกลุ่มย่อยของกลุ่มผู้มีธุรกิจส่วนตัวและระดับความคาดหวังต่อตนเองที่ให้ความช่วยเหลือด้านการเงินเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุ

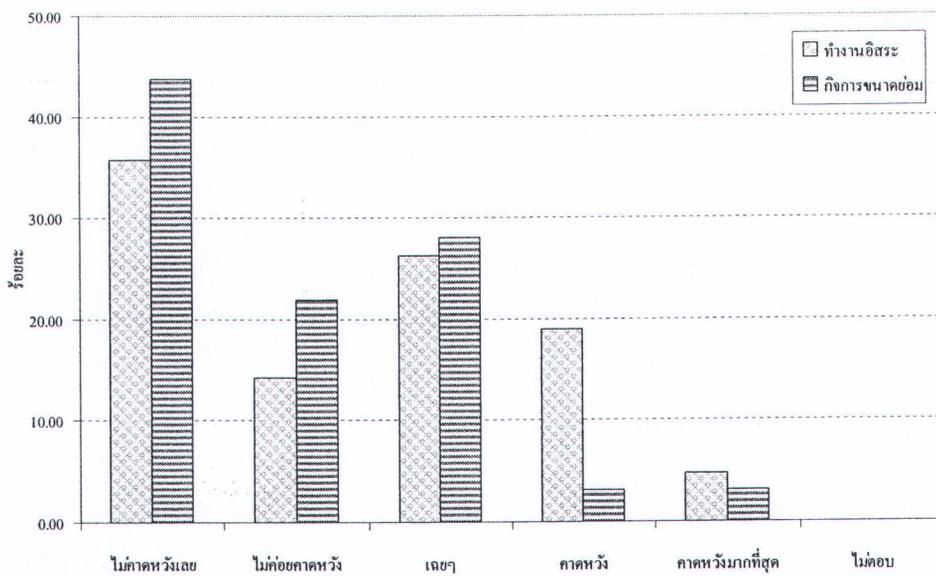
แผนภาพที่ 6.51 ร้อยละของผู้ตอบจำแนกตามกลุ่มย่อยของกลุ่มผู้มีธุรกิจส่วนตัวและระดับความคาดหวังต่อคู่สมรสที่ให้ความช่วยเหลือด้านการเงินเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุ

แผนภาพที่ 6.52 ร้อยละของผู้ตอบจำแนกตามกลุ่มย่อยของกลุ่มผู้มีธุรกิจส่วนตัวและระดับความคาดหวังต่อบุตรที่ให้ความช่วยเหลือด้านการเงินเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุ

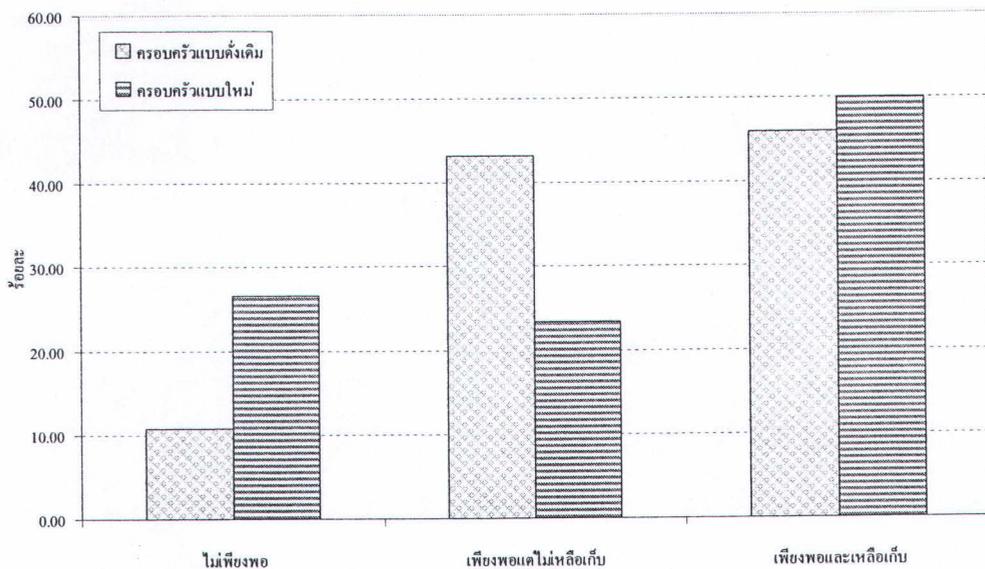
แผนภาพที่ 6.53 ร้อยละของผู้ตอบจำแนกตามกลุ่มย่อยของกลุ่มผู้มีธุรกิจส่วนตัวและระดับความคาดหวังต่อพี่น้องที่ให้ความช่วยเหลือด้านการเงินเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุ

แผนภาพที่ 6.54 ร้อยละของผู้ตอบจำแนกตามกลุ่มย่อยของกลุ่มผู้มีธุรกิจส่วนตัวและระดับความคาดหวังต่อสมาชิกอื่นในครอบครัวที่ให้ความช่วยเหลือด้านการเงินเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุ

6.2.4 พฤติกรรมการเตรียมความพร้อมด้านเศรษฐกิจของกลุ่มย่อยในกลุ่มผู้มีครอบครัวตัวอย่าง

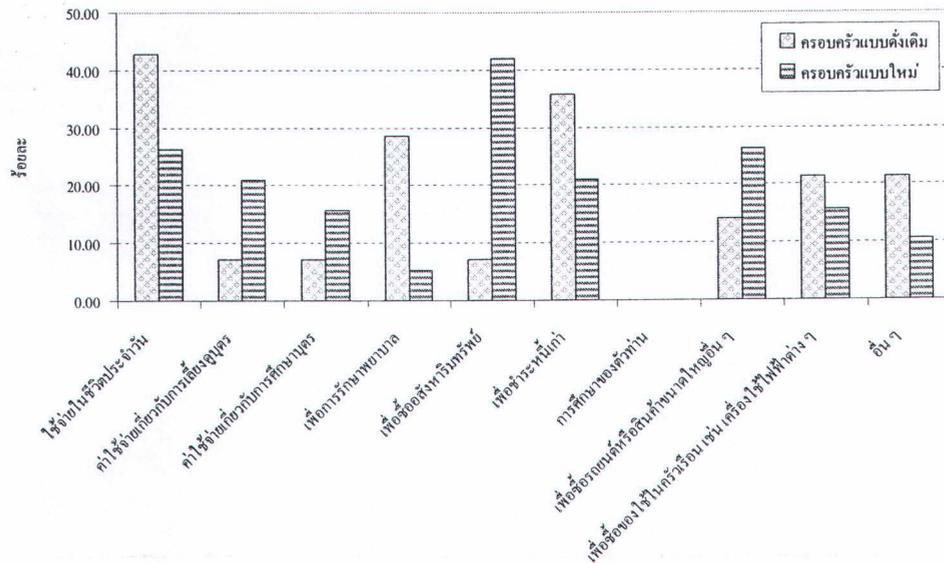
จากคำถามที่ว่า “รายได้รวมของครัวเรือนต่อเดือนที่รายงานไว้ นั้น เพียงพอสำหรับค่าใช้จ่ายในแต่ละเดือนหรือไม่” พบว่ากลุ่มผู้มีครอบครัวตัวอย่างทุกกลุ่มย่อยส่วนใหญ่มีรายได้รวมของครัวเรือนเพียงพอค่าใช้จ่ายในแต่ละเดือนและเหลือเก็บ (ร้อยละ 45.95 และ ร้อยละ 50.00 ตามลำดับ) (แผนภาพที่ 6.57) เป็นที่สังเกตว่ายังมีคนในกลุ่มผู้มีครอบครัวแบบใหม่ถึงร้อยละ 26.67 ที่ระบุว่าไม่มีรายได้รวมของครัวเรือนไม่เพียงพอค่าใช้จ่ายในแต่ละเดือน

แผนภาพที่ 6.57 ร้อยละของผู้ตอบจำแนกตามกลุ่มย่อยของกลุ่มผู้มีครอบครัวตัวอย่างและคำตอบเรื่องความเพียงพอของรายได้รวมของครัวเรือนกับค่าใช้จ่ายในแต่ละเดือน

สำหรับคำถามเกี่ยวกับการมีหนี้สินของครัวเรือนรวมของตัวผู้ตอบนั้น พบว่า ผู้ตอบในกลุ่มผู้มีครอบครัวแบบใหม่ส่วนใหญ่ระบุว่าไม่มีหนี้สินในสัดส่วนที่สูงกว่าไม่มีหนี้สิน ในขณะที่กลุ่มผู้มีครอบครัวแบบดั้งเดิมส่วนใหญ่ระบุว่าไม่มีหนี้สินในสัดส่วนที่สูงกว่ามีหนี้สิน ในกรณีของผู้ตอบว่ามีหนี้สิน (ไม่ว่าจะเป็นหนี้สินของครัวเรือนหรือของตนเอง) นั้น พบว่าส่วนใหญ่ขอยืมเงินจากแหล่งกู้ยืมเงินในระบบ โดยกลุ่มที่มีสัดส่วนมากที่สุดในการขอยืมเงินจากแหล่งกู้ยืมเงินนอกระบบคือ กลุ่มผู้มีครอบครัวแบบดั้งเดิม (ร้อยละ 35.71)

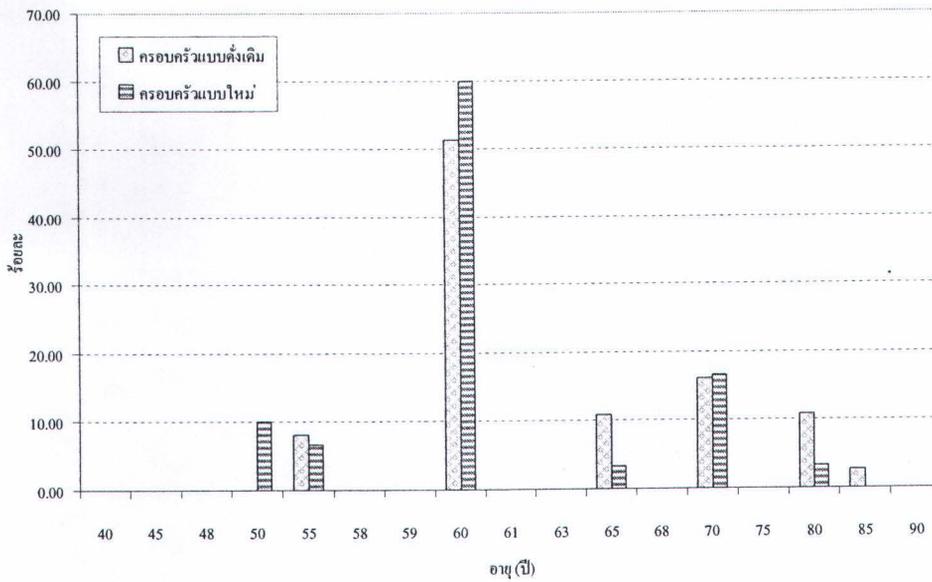
จากคำถามที่ว่า “ในกรณีที่มีการกู้ยืม ได้นำเงินที่กู้ยืมมาไปใช้จ่ายในเรื่องใดบ้าง” กลุ่มผู้มีครอบครัวแบบดั้งเดิมส่วนใหญ่ยืมเงินมาเป็นค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน (ร้อยละ 42.86) รองมาคือเพื่อชำระหนี้เก่า (ร้อยละ 35.71) ในขณะที่กลุ่มผู้มีครอบครัวแบบใหม่ส่วนใหญ่ยืมมาเพื่อซื้ออสังหาริมทรัพย์ (ร้อยละ 42.41) รองมาคือเพื่อซื้อรถยนต์หรือสินค้าขนาดใหญ่อื่น ๆ และเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน ในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน (แผนภาพที่ 6.58)

แผนภาพที่ 6.58 ร้อยละของผู้ตอบจำแนกตามกลุ่มย่อยของกลุ่มผู้มีครอบครัวตัวอย่างและวัตถุประสงค์ของการกู้ยืมเงิน

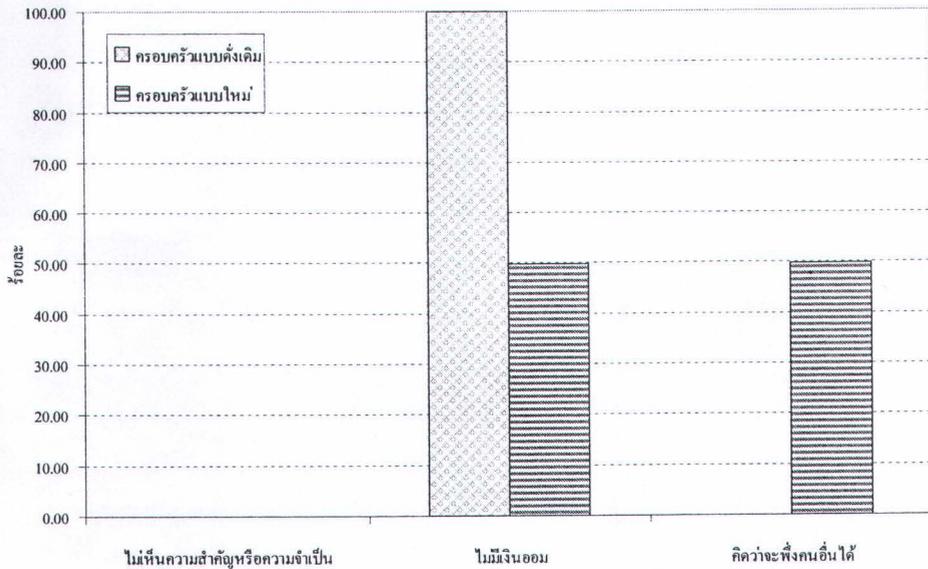
จากคำถามที่ว่า “ท่านคาดว่าท่านจะเลิกทำงานประจำเมื่ออายุเท่าไร” นั้น ผู้ตอบทุกกลุ่มย่อยระบุอายุที่จะเลิกทำงาน โดยส่วนใหญ่ระบุที่อายุ 60 ปี อย่างไรก็ตามกลุ่มผู้มีครอบครัวแบบใหม่เป็นกลุ่มที่มีสัดส่วนของการไม่ระบุอายุการเลิกทำงานประจำถึงร้อยละ 33.33 โดยผู้ตอบที่ไม่ระบุอายุการเลิกทำงานประจำนั้นส่วนใหญ่ระบุว่าควรเลิกทำงานเมื่อร่างกายทำงานไม่ไหว รองมาคือ เมื่อมีหลักฐานมั่นคง

สำหรับคำถามที่ว่า “ท่านคิดว่าวัยสูงอายุ คืออายุ (ปี)” ผู้ตอบส่วนใหญ่ทุกกลุ่มระบุว่าวัยสูงอายุเป็นอายุ 60 ปี (แผนภาพที่ 6.59) โดยกลุ่มผู้มีครอบครัวแบบดั้งเดิมระบุค่าสูงสุดของอายุวัยสูงอายุโดยเฉลี่ยที่ 64.59 ปี ส่วนกลุ่มผู้มีครอบครัวแบบใหม่ระบุค่าสูงสุดของอายุวัยสูงอายุโดยเฉลี่ยที่ 61.17 ปี

แผนภาพที่ 6.59 ร้อยละของผู้ตอบจำแนกตามกลุ่มย่อยของกลุ่มผู้มีครอบครัวตัวอย่างและอายุที่คิดว่า เป็นวัยสูงอายุ

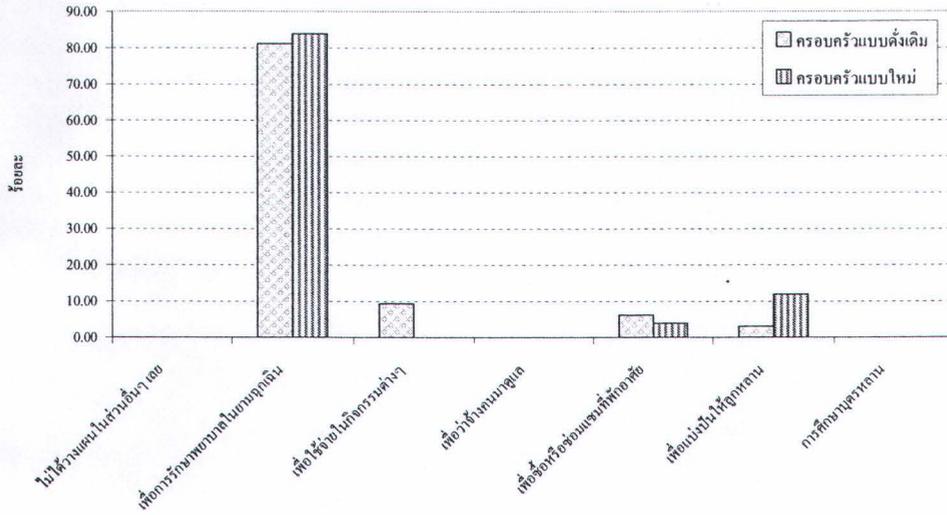
เมื่อถามคำถามว่า “ท่านมีการวางแผนทางการเงินเพื่อการใช้ชีวิตในยามสูงอายุหรือไม่” พบว่าทุกกลุ่มย่อยส่วนใหญ่มีการวางแผนทางการเงินเพื่อการใช้ชีวิตในยามสูงอายุ โดยทั้ง 2 กลุ่มมีสัดส่วนของผู้ตอบที่ระบุว่ามีการวางแผนทางการเงินเพื่อการใช้ชีวิตในยามสูงอายุไม่แตกต่างกัน (ร้อยละ 86.49 และ ร้อยละ 86.67 ตามลำดับ) สำหรับผู้ที่ตอบว่าไม่มีการวางแผนทางการเงินเพื่อการใช้ชีวิตในยามสูงอายุนั้นกลุ่มผู้ที่มีครอบครัวแบบดั้งเดิมทั้งหมดระบุเหตุผลของการไม่ได้วางแผนไว้ว่าเป็นการไม่มีเงินออม ในขณะที่กลุ่มผู้ทำงานอิสระครึ่งหนึ่งได้ระบุเหตุผลของการไม่ได้วางแผนไว้ว่าเป็นการไม่มีเงินออม และอีกครึ่งหนึ่งระบุว่าคิดว่าจะพึ่งคนอื่นได้ (แผนภาพที่ 6.60)

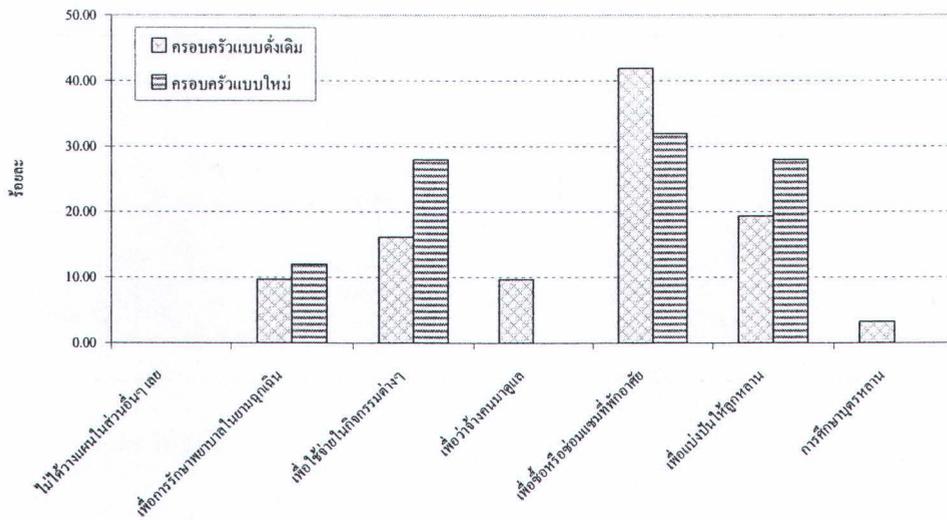
แผนภาพที่ 6.60 ร้อยละของผู้ตอบจำแนกตามกลุ่มย่อยของกลุ่มผู้มีครอบครัวตัวอย่างและเหตุผลของการไม่ได้วางแผนทางการเงินเพื่อการใช้ชีวิตในยามสูงอายุ

แผนภาพที่ 6.61 ถึง แผนภาพที่ 6.63 แสดงร้อยละของผู้ตอบจำแนกตามกลุ่มย่อยของกลุ่มผู้มีครอบครัวตัวอย่างและเหตุผลของการวางแผนการออมหรือลงทุนด้านอื่นนอกเหนือจากการออมไว้ใช้ในยามสูงอายุที่ระบุความสำคัญเป็นอันดับที่ 1 อันดับที่ 2 และอันดับที่ 3 ตามลำดับ จากแผนภาพจะเห็นว่าสัดส่วนสูงสุดของทุกกลุ่มย่อยที่ระบุสาเหตุของการออมที่สำคัญอันดับที่ 1 คือเพื่อการรักษาพยาบาลในยามฉุกเฉิน (แผนภาพที่ 6.61) ส่วนสาเหตุของการออมที่สำคัญอันดับที่ 2 นั้นทุกกลุ่มย่อยส่วนใหญ่ระบุว่าเพื่อซื้อหรือซ่อมแซมที่พักอาศัย (แผนภาพที่ 6.62) สำหรับ

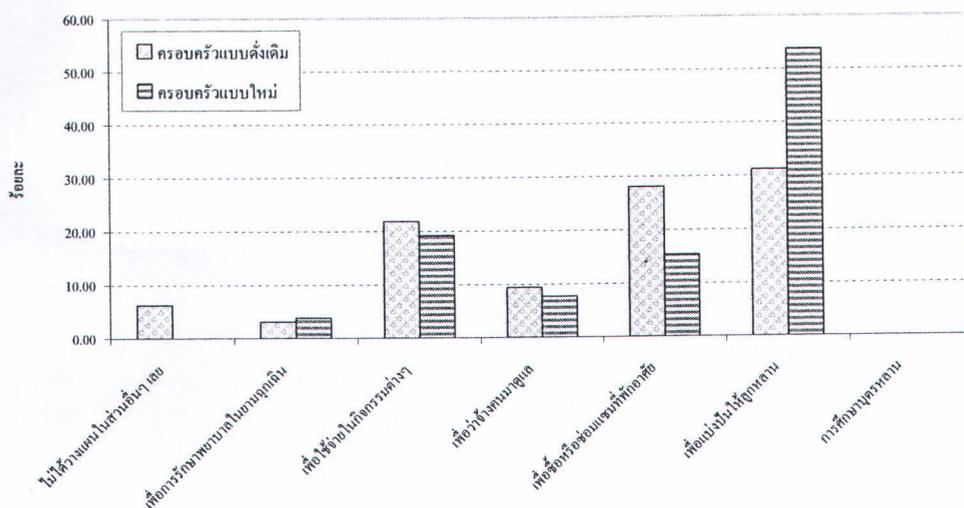
สาเหตุของการออมที่สำคัญอันดับที่ 3 นั้นทุกกลุ่มย่อยส่วนใหญ่ระบุว่าเพื่อแบ่งปันให้ลูกหลาน (แผนภาพที่ 6.63)

แผนภาพที่ 6.61 ร้อยละของผู้ตอบจำแนกตามกลุ่มย่อยของกลุ่มผู้มีครอบครัวตัวอย่างและเหตุผลของการวางแผนการออมหรือลงทุนด้านอื่นนอกเหนือจากการออมไว้ใช้ในยามสูงอายุที่ระบุความสำคัญเป็นลำดับที่ 1

แผนภาพที่ 6.62 ร้อยละของผู้ตอบจำแนกตามกลุ่มย่อยของกลุ่มผู้มีครอบครัวตัวอย่างและเหตุผลของการวางแผนการออมหรือลงทุนด้านอื่นนอกเหนือจากการออมไว้ใช้ในยามสูงอายุที่ระบุความสำคัญเป็นลำดับที่ 2

แผนภาพที่ 6.63 ร้อยละของผู้ตอบจำแนกตามกลุ่มย่อยของกลุ่มผู้มีครอบครัวตัวอย่างและเหตุผลของการวางแผนการออมหรือลงทุนด้านอื่นนอกเหนือจากการออมไว้ใช้ในยามสูงอายุที่ระบุความสำคัญเป็นลำดับที่ 3

สำหรับข้อความว่า “รูปแบบการออมหรือการลงทุนใดที่ท่านใช้อยู่และคาดว่าจะใช้ในอนาคตเพื่อเป็นหลักประกันในยามสูงอายุของท่าน” (ตารางที่ 6.9) พบว่า ปัจจุบันทุกกลุ่มย่อยส่วนใหญ่เลือกใช้รูปแบบการออมหรือการลงทุนคือการฝากเงินในบัญชีออมทรัพย์ธนาคาร/สหกรณ์ออมทรัพย์ (ร้อยละ 67.57 และ ร้อยละ 70.00 ตามลำดับ) รองมาคือการฝากเงินในบัญชีฝากประจำธนาคาร เป็นที่น่าสังเกตว่ากลุ่มผู้มีครอบครัวแบบดั้งเดิมยังมีสัดส่วนที่มากที่สุดที่เก็บเป็นเงินสด (ตารางที่ 6.9)

สำหรับรูปแบบการออมหรือการลงทุนใดที่คาดว่าจะใช้ในอนาคตเพื่อเป็นหลักประกันในยามสูงอายุนั้น กลุ่มผู้มีครอบครัวตัวอย่างส่วนใหญ่ยังคงเลือกใช้ การฝากเงินในบัญชีออมทรัพย์ธนาคาร/สหกรณ์ออมทรัพย์ และการฝากเงินในบัญชีประจำธนาคาร ในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน ในขณะที่กลุ่มผู้มีครอบครัวแบบใหม่ส่วนใหญ่เลือกฝากเงินในบัญชีออมทรัพย์ธนาคาร/สหกรณ์ออมทรัพย์ รองมา คือ การฝากเงินในบัญชีประจำธนาคาร (ตารางที่ 6.9)

เมื่อพิจารณาความแตกต่างของร้อยละของผู้ตอบที่ระบุรูปแบบการออมหรือการลงทุนที่คาดว่าจะใช้ในอนาคตและที่ใช้อยู่ปัจจุบันเพื่อเป็นหลักประกันในยามสูงอายุแล้ว พบว่าผู้ตอบในกลุ่มผู้มีครอบครัวตัวอย่างแบบดั้งเดิมมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นจากปัจจุบันมากที่สุด คือ การเลือกใช้รูปแบบการลงทุนในตลาดหุ้น รองมาคือการลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (RMF) และกองทุนหุ้นระยะยาว (LTF) ในขณะที่กลุ่มผู้มีครอบครัวแบบใหม่มีสัดส่วนที่เพิ่มจากปัจจุบันมากที่สุดคือ การเลือกลงทุนในพันธบัตรรัฐบาล รองมาคือการถือหุ้นสหกรณ์ออมทรัพย์ (ตารางที่ 6.10)

จากตารางที่ 6.10 จะเห็นว่ารูปแบบการลงทุนใน กองทุน กบข./กองทุนสำรองเลี้ยงชีพกองทุนรวม (หน่วยลงทุน)/ หุ้นกู้ กองทุนหุ้นระยะยาว (LTF) การถือหุ้นสหกรณ์ออมทรัพย์การลงทุนในตลาดหุ้น ทองแท่ง/ทองรูปพรรณ/อัญมณี และพันธบัตรรัฐบาล มีสัดส่วนที่เพิ่มขึ้นจากปัจจุบันในทุกกลุ่มย่อยของกลุ่มผู้มีครอบครัวตัวอย่าง ในขณะที่การเก็บเป็นเงินสด การฝากเงินในบัญชีฝากประจำ ธนาคาร การฝากเงินในบัญชีออมทรัพย์ธนาคาร/สหกรณ์ออมทรัพย์ และการประกันชีวิตนั้น ทุกกลุ่มย่อยเลือกใช้ในสัดส่วนที่น้อยลงกว่าปัจจุบัน

สำหรับคำถามเกี่ยวกับบุคคลที่ผู้ตอบกลุ่มย่อยคาดหวังว่าจะเป็นผู้ให้ความช่วยเหลือด้านการเงินเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุ (แผนภาพที่ 6.64 ถึง แผนภาพที่ 6.70) พบว่าผู้ตอบทุกกลุ่มย่อยคาดหวังมากที่สุดที่ตนเองจะช่วยตัวเองด้านการเงินเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุ (แผนภาพที่ 6.64) สำหรับความคาดหวังความช่วยเหลือจากคู่สมรสนั้น กลุ่มผู้มีครอบครัวแบบดั้งเดิมส่วนใหญ่มีความคาดหวังในระดับมาก ในขณะที่กลุ่มผู้มีครอบครัวแบบใหม่ส่วนใหญ่คาดหวังความช่วยเหลือจากคู่สมรสในระดับหนึ่ง (แผนภาพที่ 6.65)

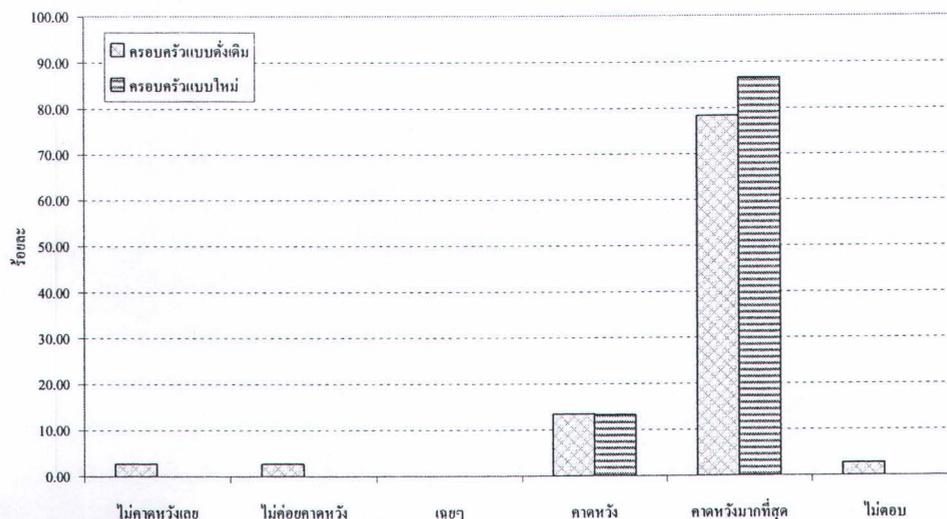
สำหรับความคาดหวังความช่วยเหลือจากบุตรนั้น กลุ่มผู้มีครอบครัวแบบดั้งเดิม ส่วนใหญ่มีความคาดหวังในระดับหนึ่ง ในขณะที่กลุ่มผู้มีครอบครัวแบบใหม่ส่วนใหญ่มีความคาดหวังในระดับเฉยๆ และระดับหนึ่ง พอๆ กัน (แผนภาพที่ 6.66) ส่วนความคาดหวังความช่วยเหลือจากพี่น้องนั้นกลุ่มผู้มีครอบครัวแบบใหม่ส่วนใหญ่ไม่คาดหวังจากพี่น้อง ในขณะที่กลุ่มผู้มีครอบครัวแบบดั้งเดิมส่วนใหญ่คาดหวังความช่วยเหลือจากพี่น้องในระดับเฉยๆ (แผนภาพที่ 6.67) จากแผนภาพที่ 6.68 ถึง แผนภาพที่ 6.70 พบว่า ทุกกลุ่มย่อยส่วนใหญ่ไม่คาดหวังความช่วยเหลือจากสมาชิกอื่นในครอบครัว เพื่อน และ รัฐบาล

ตารางที่ 6.9 ร้อยละของผู้ตอบจำแนกตามกลุ่มย่อยของกลุ่มผู้มีครอบครัวตัวอย่างและรูปแบบการออมหรือการลงทุนที่ใช้อยู่และคาดว่าจะใช้ในอนาคตเพื่อเป็นหลักประกันในยามสูงอายุ

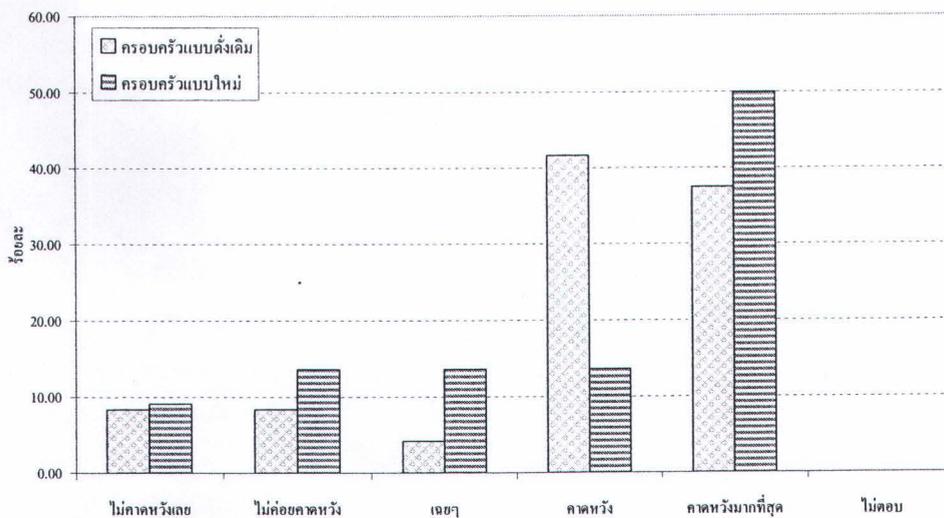
รูปแบบการออมหรือการลงทุน	ร้อยละของผู้ตอบว่าใช้อยู่ในปัจจุบัน			ร้อยละของผู้ตอบว่าคาดว่าจะใช้ใน อนาคต		
	ครอบครัว แบบดั้งเดิม	ครอบครัว แบบใหม่	รวม	ครอบครัว แบบดั้งเดิม	ครอบครัว แบบใหม่	รวม
เก็บเป็นเงินสด	62.16	56.67	59.70	37.84	30.00	34.33
เงินฝากบัญชีฝากประจำธนาคาร	62.16	50.00	56.72	51.35	36.67	44.78
เงินฝากบัญชีออมทรัพย์ธนาคาร/ สหกรณ์ออมทรัพย์	67.57	70.00	68.66	51.35	50.00	50.75
กองทุน กบข./กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ	18.92	3.33	11.94	24.32	3.33	14.93
กองทุนรวม (หน่วยลงทุน) / หุ้นกู้	10.81	10.00	10.45	16.22	20.00	17.91
กองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (RMF)	8.11	10.00	8.96	24.32	6.67	16.42
กองทุนหุ้นระยะยาว (LTF)	8.11	3.33	5.97	24.32	10.00	17.91
การถือหุ้นสหกรณ์ออมทรัพย์	21.62	3.33	13.43	32.43	20.00	26.87
การประกันชีวิต	48.65	43.33	46.27	40.54	33.33	37.31
การลงทุนในตลาดหุ้น	8.11	6.67	7.46	32.43	13.33	23.88
ทองแท่ง/ทองรูปพรรณ/อัญมณี	35.14	16.67	26.87	35.14	30.00	32.84
พันธบัตรรัฐบาล	18.92	3.33	11.94	37.84	26.67	32.84
สลากออมสิน	37.84	13.33	26.87	37.84	23.33	31.34
อสังหาริมทรัพย์/ที่ดิน/บ้าน	40.54	26.67	34.33	48.65	23.33	37.31

ตารางที่ 6.10 ความแตกต่างระหว่างร้อยละของผู้ตอบในกลุ่มย่อยของกลุ่มผู้มีครอบครัวตัวอย่างที่ระบุรูปแบบการออมหรือการลงทุนที่คาดว่าจะใช้ในอนาคตและใช้ในปัจจุบันเพื่อเป็นหลักประกันในยามสูงอายุ

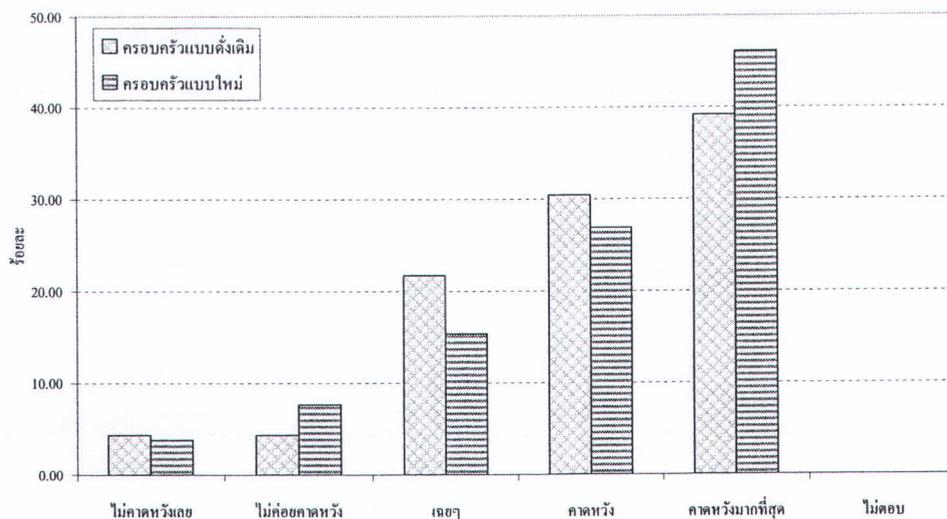
รูปแบบการออมหรือการลงทุน	ครอบครัวแบบดั้งเดิม	ครอบครัวแบบใหม่	รวม
เก็บเป็นเงินสด	-24.32	-26.67	-25.37
เงินฝากบัญชีฝากประจำธนาคาร	-10.81	-13.33	-11.94
เงินฝากบัญชีออมทรัพย์ธนาคาร/สหกรณ์ออมทรัพย์	-16.22	-20.00	-17.91
กองทุน กบข./กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ	5.41	0.00	2.99
กองทุนรวม (หน่วยลงทุน) / หุ้นกู้	5.41	10.00	7.46
กองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (RMF)	16.22	-3.33	7.46
กองทุนหุ้นระยะยาว (LTF)	16.22	6.67	11.94
การถือหุ้นสหกรณ์ออมทรัพย์	10.81	16.67	13.43
การประกันชีวิต	-8.11	-10.00	-8.96
การลงทุนในตลาดหุ้น	24.32	6.67	16.42
ทองแท่ง/ทองรูปพรรณ/อัญมณี	0.00	13.33	5.97
พันธบัตรรัฐบาล	18.92	23.33	20.90
สลากออมสิน	0.00	10.00	4.48
อสังหาริมทรัพย์/ที่ดิน/บ้าน	8.11	-3.33	2.99

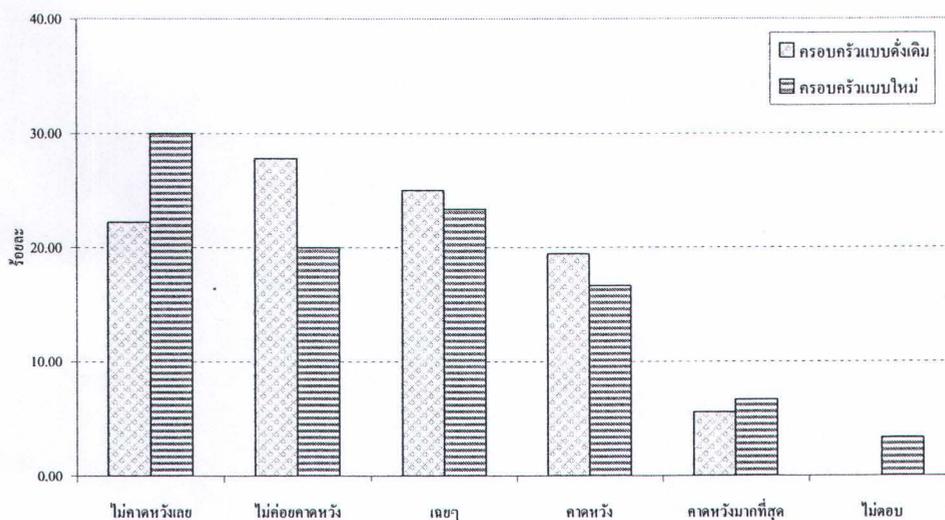
แผนภาพที่ 6.64 ร้อยละของผู้ตอบจำแนกตามกลุ่มย่อยของกลุ่มผู้มีครอบครัวตัวอย่างและระดับความคาดหวังต่อตนเองที่ให้ความช่วยเหลือด้านการเงินเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุ

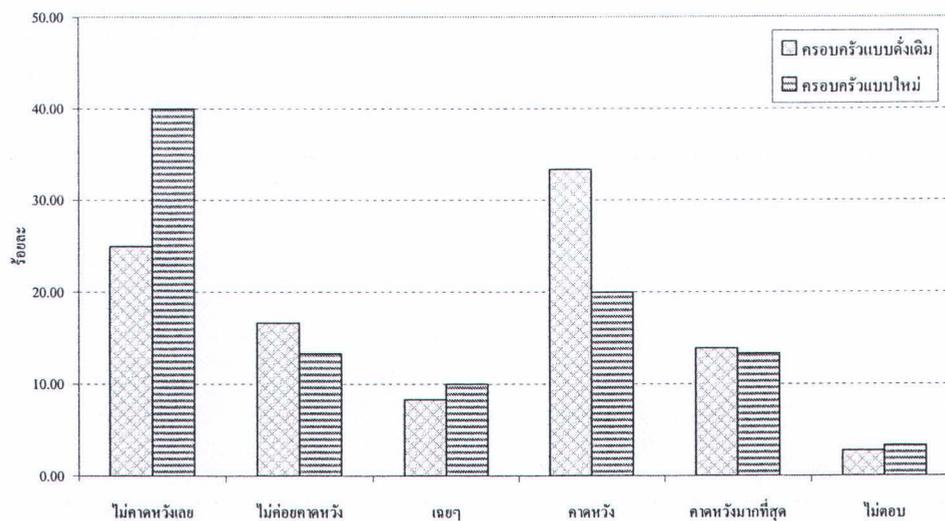
แผนภาพที่ 6.65 ร้อยละของผู้ตอบจำแนกตามกลุ่มย่อยของกลุ่มผู้มีครอบครัวตัวอย่างและระดับความคาดหวังต่อคู่สมรสที่ให้ความช่วยเหลือด้านการเงินเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุ

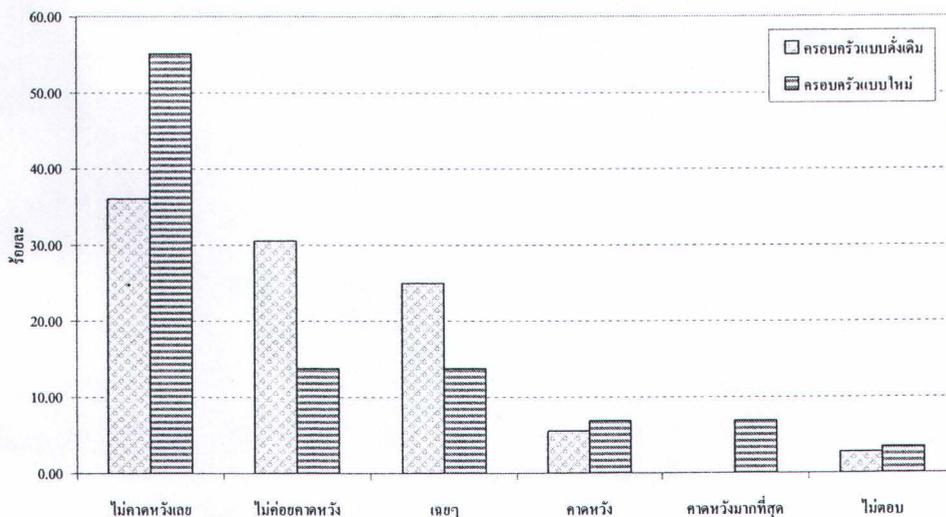
แผนภาพที่ 6.66 ร้อยละของผู้ตอบจำแนกตามกลุ่มย่อยของกลุ่มผู้มีครอบครัวตัวอย่างและระดับความคาดหวังต่อบุตรที่ให้ความช่วยเหลือด้านการเงินเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุ

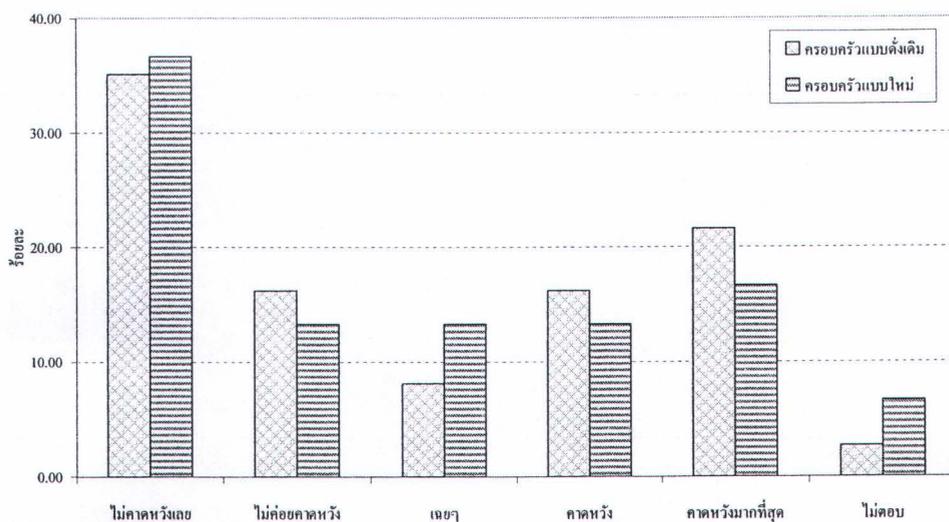
แผนภาพที่ 6.67 ร้อยละของผู้ตอบจำแนกตามกลุ่มย่อยของกลุ่มผู้มีกรอบครัวตัวอย่างและระดับความคาดหวังต่อพี่น้องที่ให้ความช่วยเหลือด้านการเงินเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุ

แผนภาพที่ 6.68 ร้อยละของผู้ตอบจำแนกตามกลุ่มย่อยของกลุ่มผู้มีกรอบครัวตัวอย่างและระดับความคาดหวังต่อสมาชิกอื่นในครอบครัวที่ให้ความช่วยเหลือด้านการเงินเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุ

แผนภาพที่ 6.69 ร้อยละของผู้ตอบจำแนกตามกลุ่มย่อยของกลุ่มผู้มีครอบครัวตัวอย่างและระดับความคาดหวังต่อเพื่อนที่ให้ความช่วยเหลือด้านการเงินเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุ

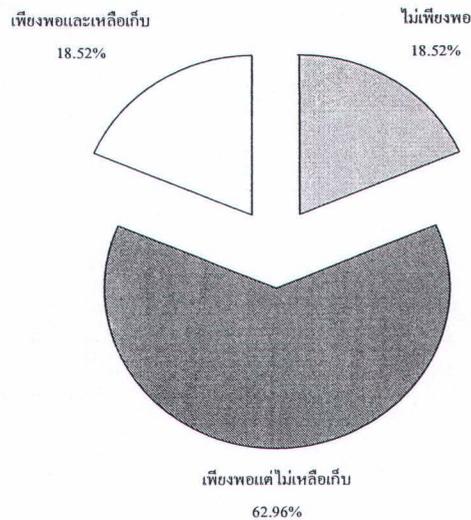

แผนภาพที่ 6.70 ร้อยละของผู้ตอบจำแนกตามกลุ่มย่อยของกลุ่มผู้มีครอบครัวตัวอย่างและระดับความคาดหวังต่อรัฐบาลที่ให้ความช่วยเหลือด้านการเงินเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุ

6.2.5 พฤติกรรมการเตรียมความพร้อมด้านเศรษฐกิจสำหรับกลุ่มผู้รักสันโดษ

จากการจำแนกกลุ่มพบว่า มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 27 คนที่จัดอยู่ในกลุ่มผู้รักสันโดษ โดยคนกลุ่มนี้มีพฤติกรรมการเตรียมความพร้อมด้านเศรษฐกิจดังต่อไปนี้

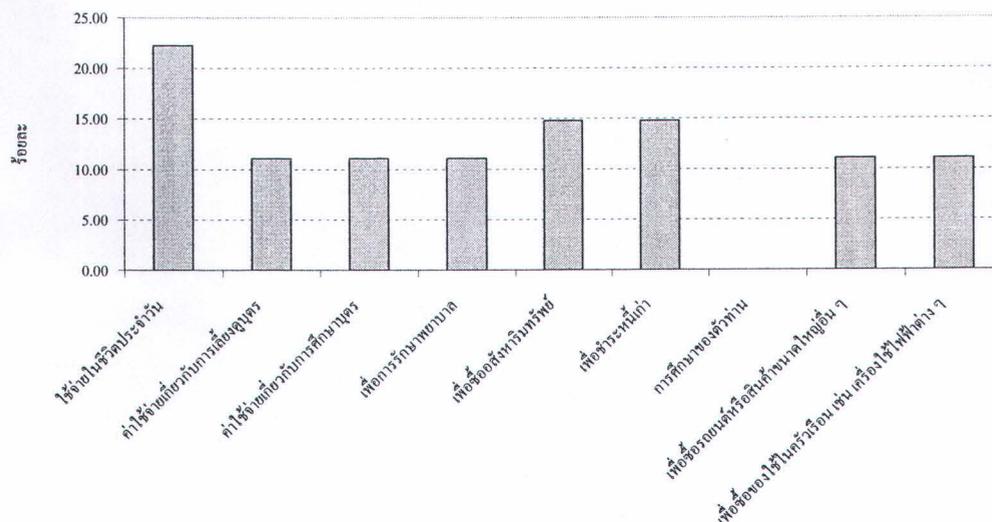
จากคำถามที่ว่า รายได้รวมของครัวเรือนต่อเดือนที่รายงานไว้ นั้น เพียงพอสำหรับค่าใช้จ่ายในแต่ละเดือนหรือไม่ พบว่าในกลุ่มผู้รักสันโดษส่วนใหญ่ ร้อยละ 43.33 มีรายได้รวมของครัวเรือนเพียงพอค่าใช้จ่ายในแต่ละเดือนแต่ไม่เหลือเก็บ (ร้อยละ 62.96) รองมาคือ มีรายได้รวมของครัวเรือนเพียงพอค่าใช้จ่ายในแต่ละเดือนและเหลือเก็บ ในสัดส่วนใกล้เคียงกับจำนวนคนที่มียาได้รวมของครัวเรือนไม่เพียงพอค่าใช้จ่ายในแต่ละเดือน (แผนภาพที่ 6.71)

แผนภาพที่ 6.71 ร้อยละของผู้ตอบกลุ่มผู้รักสันโดษจำแนกตามคำตอบเรื่องความเพียงพอของรายได้รวมของครัวเรือนกับค่าใช้จ่ายในแต่ละเดือน

สำหรับคำถามเกี่ยวกับการมีหนี้สินของครัวเรือนรวมของตัวผู้ตอบนั้น พบว่า ผู้ตอบระบุว่า มีหนี้สินนั้นมีสัดส่วนสูงสุดคือร้อยละ 51.85 ในกรณีของผู้ตอบว่ามีหนี้สิน (ไม่ว่าจะเป็นหนี้สินของครัวเรือนหรือของตนเอง) นั้น พบว่า เป็นการกู้ยืมเงินในระบบมากที่สุด (ร้อยละ 64.29) รองลงมาการขอยืมเงินจากแหล่งกู้ยืมเงินนอกระบบ

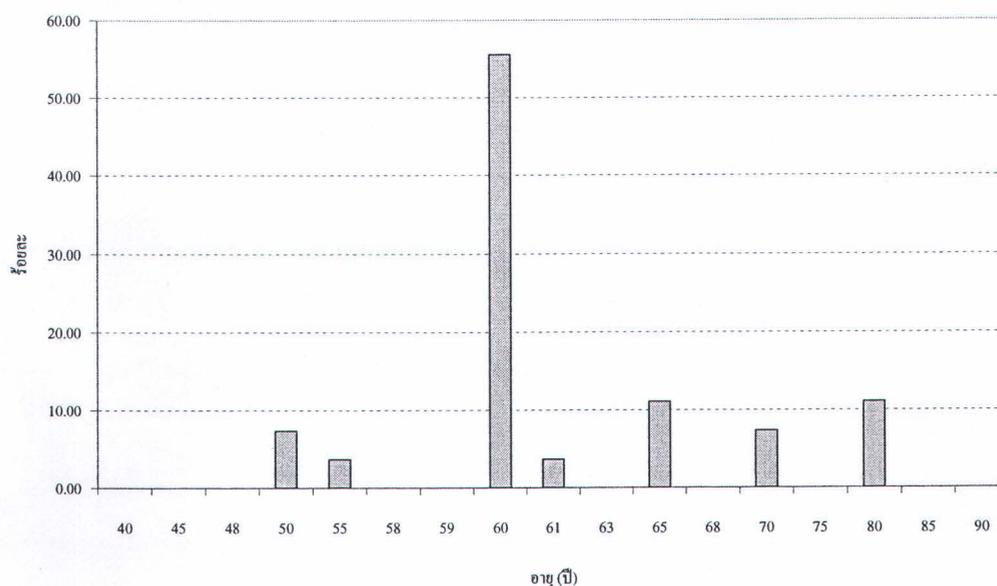
จากคำถามที่ว่า “ในกรณีที่มีการกู้ยืม ได้นำเงินที่กู้ยืมมาไปใช้จ่ายในเรื่องใดบ้าง” ผู้ตอบส่วนใหญ่ระบุว่าคือ เงินที่กู้ยืมมาได้นำไปใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน (ร้อยละ 22.22) สัดส่วนรองมาคือใช้ในการซื้อสังหาริมทรัพย์ และใช้เพื่อชำระหนี้เก่า (ร้อยละ 14.81) (แผนภาพที่ 6.72)

แผนภาพที่ 6.72 ร้อยละของผู้ตอบกลุ่มผู้รักสันโดษจำแนกตามวัตถุประสงค์ของการเกษียณเงิน

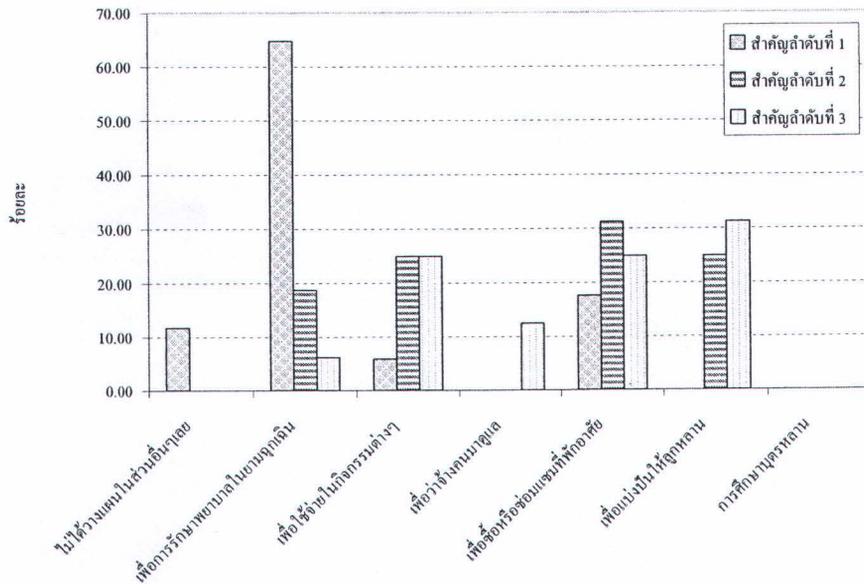
จากข้อถามที่ว่า “ท่านคาดว่าจะเลิกทำงานประจำเมื่ออายุเท่าไร” นั้น ผู้ตอบทั้งหมดระบุอายุที่จะเลิกทำงาน โดยระบุที่อายุ 60 ปี (ร้อยละ 66.67) รองมาคืออายุ 55 ปี (ร้อยละ 11.11)

ผู้ตอบส่วนใหญ่ระบุว่าวัยสูงอายุมีอายุประมาณ 62.63 ปี โดยส่วนมากระบุว่าเป็นอายุ 60 ปี (ร้อยละ 55.56) รองมาคืออายุ 65 ปี และอายุ 80 ปี (แผนภาพที่ 5.3)

แผนภาพที่ 6.73 ร้อยละของผู้ตอบกลุ่มผู้รักสันโดษจำแนกตามอายุที่คิดว่าเป็นวัยสูงอายุ

เมื่อถามคำถามว่า “ท่านมีการวางแผนทางการเงินเพื่อการใช้ชีวิตในยามสูงอายุหรือไม่” พบว่า ผู้ตอบโดยรวมร้อยละ 62.96 มีการวางแผนทางการเงินเพื่อการใช้ชีวิตในยามสูงอายุ สำหรับผู้ที่ตอบว่าไม่มีการวางแผนทางการเงินเพื่อการใช้ชีวิตในยามสูงอายุได้ระบุเหตุผลของการไม่ได้วางแผนไว้ทั้งหมดก็คือ การไม่มีเงินออม

แผนภาพที่ 6.74 ร้อยละของผู้ตอบกลุ่มผู้รักสันโดษจำแนกตามเหตุผลของการวางแผนการออมหรือลงทุนด้านอื่นนอกเหนือจากการออมไว้ใช้ในยามสูงอายุ (เรียงลำดับความสำคัญ 3 ลำดับแรก)

แผนภาพที่ 6.74 แสดงร้อยละของผู้ตอบจำแนกตามเหตุผลของการวางแผนการออมหรือลงทุนด้านอื่นนอกเหนือจากการออมไว้ใช้ในยามสูงอายุ (เรียงลำดับความสำคัญ 3 ลำดับแรก) จากรูปจะเห็นว่า สัดส่วนสูงสุดของผู้ตอบที่ระบุสาเหตุของการออมที่สำคัญอันดับที่ 1 คือเพื่อการรักษาพยาบาลในยามฉุกเฉิน (ร้อยละ 64.71) ส่วนผู้ตอบที่ระบุสาเหตุของการออมที่สำคัญอันดับที่ 2 ในสัดส่วนมากที่สุดคือ เพื่อซื้อหรือซ่อมแซมที่พักอาศัย (ร้อยละ 31.25) และ ผู้ตอบที่ระบุสาเหตุของการออมที่สำคัญอันดับที่ 3 ในสัดส่วนมากที่สุดคือ เพื่อแบ่งปันให้ลูกหลาน (ร้อยละ 31.25)

ตารางที่ 6.11 ร้อยละของผู้ตอบกลุ่มผู้รักสันโดษที่ระบุรูปแบบการออมหรือการลงทุนที่ใช้อยู่และคาดว่าจะใช้ในอนาคตเพื่อเป็นหลักประกันในยามสูงอายุ

รูปแบบการออมหรือการลงทุน	ใช้อยู่ในปัจจุบัน	คาดว่าจะใช้ในอนาคต	ความต่างระหว่างที่ใช้อยู่ในปัจจุบันกับคาดว่าจะใช้ในอนาคต
เก็บเป็นเงินสด	29.63	40.74	-11.11
เงินฝากบัญชีฝากประจำธนาคาร	18.52	37.04	-18.52
เงินฝากบัญชีออมทรัพย์ธนาคาร/สหกรณ์ออมทรัพย์	37.04	48.15	-11.11
กองทุน กบข./กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ	3.70	3.70	0.00
กองทุนรวม (หน่วยลงทุน) / หุ้นกู้	3.70	3.70	0.00
กองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (RMF)	0.00	7.41	-7.41
กองทุนหุ้นระยะยาว (LTF)	0.00	7.41	-7.41
การถือหุ้นสหกรณ์ออมทรัพย์	11.11	14.81	-3.70
การประกันชีวิต	22.22	29.63	-7.41
การลงทุนในตลาดหุ้น	0.00	3.70	-3.70
ทองแท่ง/ทองรูปพรรณ/อัญมณี	3.70	33.33	-29.63
พันธบัตรรัฐบาล	11.11	22.22	-11.11
สลากออมสิน	14.81	37.04	-22.22
อสังหาริมทรัพย์/ที่ดิน/บ้าน	18.52	22.22	-3.70

สำหรับข้อความว่า “ปัจจุบันท่านเลือกใช้รูปแบบการออมหรือการลงทุนเพื่อเป็นหลักประกันในยามสูงอายุ” (ตารางที่ 6.11) พบว่า ผู้ตอบกลุ่มผู้รักสันโดษที่เลือกใช้รูปแบบการออมหรือการลงทุน 4 อันดับแรกคือ ร้อยละ 37.04 เลือกใช้การฝากเงินในบัญชีออมทรัพย์ธนาคาร/สหกรณ์ออมทรัพย์ รองลงมาคือ ผู้ตอบที่เลือก “เก็บเป็นเงินสด” (ร้อยละ 29.63) “การประกันชีวิต” (ร้อยละ 22.22) “เงินฝากธนาคารบัญชีฝากประจำ” และ “อสังหาริมทรัพย์/ที่ดิน/บ้าน” (ร้อยละ 18.52 เท่ากัน)

เมื่อวิเคราะห์ข้อความว่า “รูปแบบการออมหรือการลงทุนใดที่คาดว่าจะใช้ในอนาคตเพื่อเป็นหลักประกันในยามสูงอายุ” (ตารางที่ 6.11) พบว่าในกลุ่มผู้ตอบเลือกใช้ 4 แนวทางแรก คือ เงินฝากธนาคารบัญชีออมทรัพย์ธนาคาร/สหกรณ์ออมทรัพย์, เงินฝากบัญชีฝากประจำธนาคาร, เก็บเป็นเงินสด และซื้อสลากออมสิน

เมื่อพิจารณาความแตกต่างของร้อยละของผู้ตอบที่ระบุรูปแบบการออมหรือการลงทุนที่ใช้อยู่และคาดว่าจะใช้ในอนาคตเพื่อเป็นหลักประกันในยามสูงอายุแล้วพบว่า สัดส่วนของผู้ตอบที่เพิ่มขึ้นจาก

ปัจจุบันมากที่สุดคือ การเลือกใช้รูปแบบการซื้อทองแท่ง/ทองรูปพรรณ/อัญมณี รองมาคือ การลงทุนใน สลากออมสิน และการฝากเงินในบัญชีฝากประจำธนาคาร (ตารางที่ 6.11)

ตารางที่ 6.12 ร้อยละของผู้ตอบกลุ่มผู้รักสันโดษที่จัดลำดับความคาดหวังที่มีต่อบุคคลหรือองค์กรที่จะให้ความช่วยเหลือด้านการเงินเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุ

บุคคลหรือองค์กร	ไม่คาดหวังเลย	ไม่ค่อย คาดหวัง	เฉยๆ	คาดหวัง	คาดหวังมาก ที่สุด	รวม
ตนเอง	0.00	0.00	11.11	22.22	66.67	100.00
คู่สมรส	11.76	11.76	17.65	29.41	29.41	100.00
บุตร	16.67	5.56	11.11	38.89	27.78	100.00
พี่น้อง	29.63	14.81	29.63	18.52	7.41	100.00
สมาชิกอื่นในครอบครัว	40.00	8.00	36.00	16.00	0.00	100.00
เพื่อน	56.00	8.00	28.00	4.00	4.00	100.00
รัฐบาล	33.33	18.52	14.81	29.63	3.70	100.00

สำหรับคำถามเกี่ยวกับบุคคลที่ผู้ตอบกลุ่มผู้รักสันโดษโดยคาดหวังว่าจะเป็นผู้ให้ความช่วยเหลือด้านการเงินเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุ (ตารางที่ 6.12) พบว่าผู้ตอบกลุ่มผู้รักสันโดษโดยส่วนใหญ่ (ร้อยละ 66.67) คาดหวังมากที่สุดที่ตนเองจะช่วยตัวเองด้านการเงินเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุ กลุ่มผู้ตอบที่คาดหวังความช่วยเหลือจากคู่สมรสมากที่สุดและมากพอๆ กันคือ ร้อยละ 29.41 และผู้ตอบที่คาดหวังว่าจะได้รับความช่วยเหลือจากบุตร (ร้อยละ 38.89) และผู้ตอบส่วนใหญ่ไม่คาดหวังความช่วยเหลือด้านการเงินเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุเลยจาก พี่น้อง สมาชิกอื่นในครอบครัว เพื่อน และรัฐบาล แต่อย่างไรก็ตามยังมีสัดส่วนของผู้ตอบกลุ่มผู้รักสันโดษโดยถึงร้อยละ 26.69 ที่คาดหวังจะได้รับความช่วยเหลือด้านการเงินเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุจากรัฐบาล

6.3 สรุป

ในบทที่ 6 นี้ ได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลพฤติกรรมเตรียมความพร้อมด้านเศรษฐกิจของกลุ่มตัวอย่าง โดยในครั้งแรกเป็นการวิเคราะห์พฤติกรรมเตรียมความพร้อมด้านเศรษฐกิจในภาพรวมของกลุ่มตัวอย่างหลักทั้ง 5 กลุ่ม คือ กลุ่มพนักงานบริษัท กลุ่มผู้ใช้แรงงาน กลุ่มผู้มีธุรกิจส่วนตัว กลุ่มผู้มีครอบครัวตัวอย่าง และกลุ่มผู้รักสันโดษ หลังจากนั้นจึงทำการวิเคราะห์พฤติกรรมลงในรายละเอียดของกลุ่มย่อยในแต่ละกลุ่มตัวอย่างหลัก ซึ่งผลการวิเคราะห์แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่มมีรายละเอียดของพฤติกรรมเตรียมความพร้อมที่แตกต่างกัน แต่ก็ยังมีความคล้ายคลึงกันในหลายด้าน อาทิ การมีการวางแผนการออมสำหรับการใช้ชีวิตยามสูงอายุที่มีอยู่ในระดับต่ำ ซึ่งเกิดจากการมีรายได้ไม่เพียงพอต่อการออม และการไม่เห็นความสำคัญของการออม นอกจากนี้รูปแบบการออมหรือการลงทุนของกลุ่มตัวอย่างยังมีอยู่ไม่หลากหลายนัก โดยกลุ่มตัวอย่างมีแนวโน้มออมโดยการฝากธนาคารหรือเก็บเป็นเงินสดค่อนข้างมาก ในขณะที่การออมและการลงทุนโดยเครื่องมือทางการเงินแบบใหม่ ๆ ยังมีอยู่ค่อนข้างจำกัด

